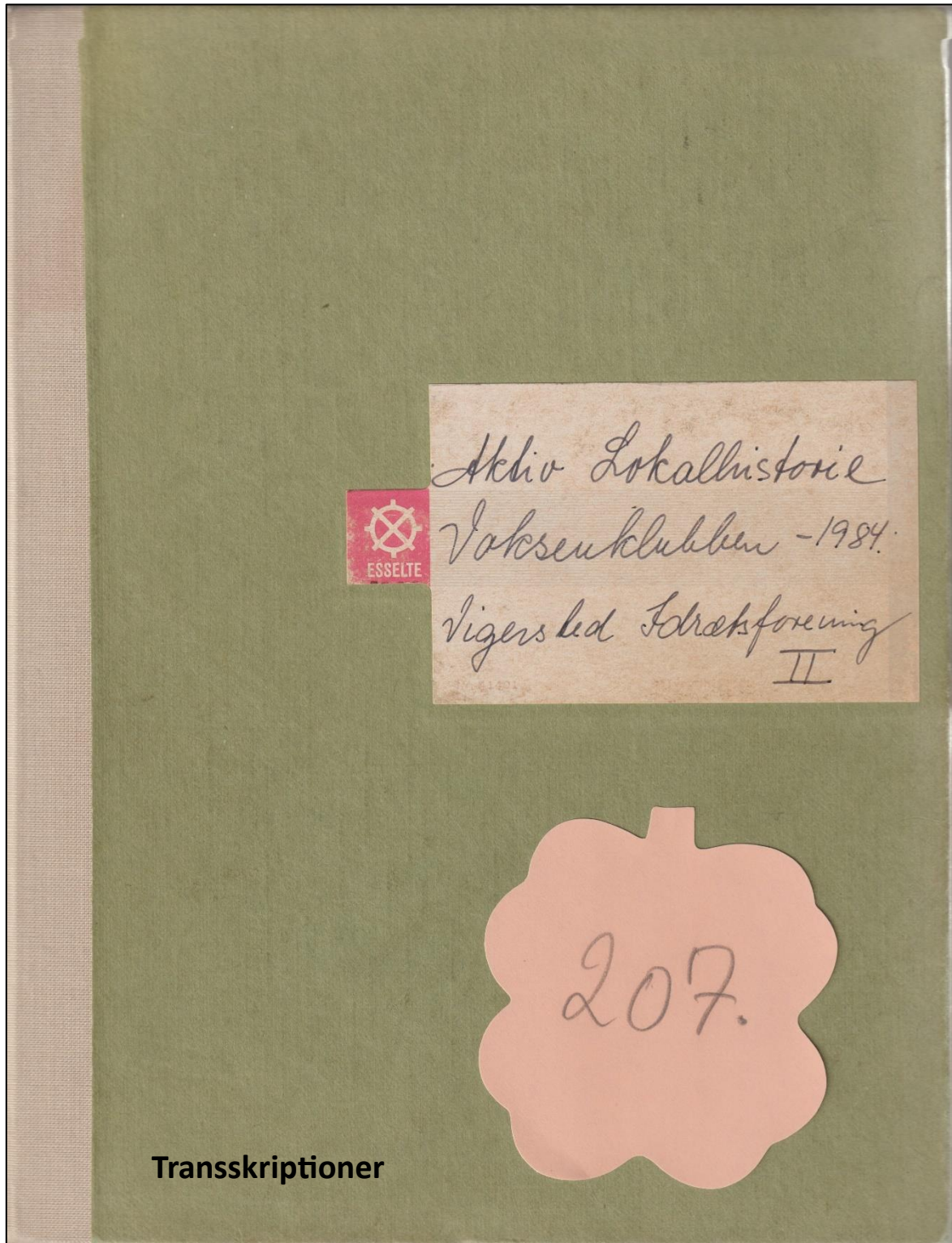

Aktiv Lokalhistorie II Erindringer indsamlet af Tulle Olsen
Voksenklubben Vigersted

Navneregister

til Aktiv Lokalhistorie II

Alma Pedersen	11	Hans Ditlev Olsen	47
Anna Mortensen	12, 16, 29	Harry Valentin Hansen	3, 13
Astrid Frederiksen	9	Ingeborg Jensen	10
Benta Nielsen	35	Inger Bjergager	31
Bertha Modler	44	Ingrid Hansen	15
Birthe Emde	39	Julie Nielsen	5
Bodil Frederiksen	27	Marie Hansen	30
Carlo Frederiksen	27	Nanna Matthiesen	34
Cathrine Jensen	4, 24	Oda Larsen	55
Dora Olsen	6, 16	Ole de Place	21
Ejgil Andreasen	8	Ole Fenshøj	11, 17
Ella Hansen	25	Olga Jensen	37
Ellen Sørensen	36	Peder Østergaard	51
Else Andreasen	25	Poul Hansen	20
Erna Østergaard	50	Poul Vintersfjord	52
Fridolf Jensen	9, 10	Rigmor	24, 28
Gerda Ahrenkiel	45	Svend Bjergager	32
Gudrun de Place	21	Tulle Olsen	15
Gunhild Hansen	41	Villy Olsen	7, 15
Hanne Marie Motzfeldt	26		

Harry Valentin Hansen

Vigersted 4/11 1984

Harry Valentin Hansen født 18/5 1915 i Gammerød, Borup Sogn. Mine forældre var Thora og Lars Valentin Hansen. Min mor født 5/6 1879 i Haraldsted Skovhuse, hun døde 14/1 - 1941. Min Far blev født 16/11 - 1878 i Kværkeby, den nuværende Bjergvej, i et lille fattigt Hus som for længst er nedrevet. Min mormor døde allerede da min Far var 4 år og da min Farfar ikke kunne passe sine børn blev de ældste, der var temlig mange, sendt ud at tjene på gårdene og de to mindste, min Far og min Faster blev anbragt på Kværkeby Fattiggård. Det er den nuværende Viebjerggård. Min far har fortalt om forholdene på Fattiggården på den tid. Det var barske forhold, der herskede sådant et sted, på den tid. De gamle, der boede på Fattiggården var ikke, vor Herres bedste børn, bestyrerparet var meget strengt, særlig Bestyren, den mindste forseelse indbragte en dragt prygl, han brugte at slå med en Hestestrigle og det lige så godt i Hovedet som på Kroppen. Men, der var ingen kontrol med sådanne børn den gang, de var kun til besvær. Men som min Far sagde, vi fik lært at bestille noget, og vi fik lov at passe vores Skole, i modsætning til dem, der var sendt ud på Gårdene, de kom sjældent i skolen om sommeren. Min far døde 15/11 1967.

Jeg er som nævnt født i Gammerød, som nr. 3 af 4 Søsken. Mine forældre havde en ejendom på to Tdr land, siden blev en nabo ejendom forpagtet. Jeg begyndte min skolegang i Gammerød skole i 1922. Vi var genbo til Skolen så vejen var kort. Somme tider for kort syntes jeg, man kunne ikke nå at lave ballade på det korte stykke. Det var en skole med kun 2 klasser, det var utroligt vi kunne få lært noget, men vi havde en dygtig lærer, det må have været svært for ham, der var jo stor forskel i alderen på eleverne i samme klasse. Men han havde et godt tag på undervisningen og forstod at gøre det levende for os, så vi huskede, hvad han fortalte. Jeg havde en god barndom. Jeg måtte tidlig hjælpe til hjemme. Særlig kunne jeg godt lide at køre med hestene, vi havde altid gode livlige heste, jeg var ikke så gammel, da jeg begyndte at køre i marken. Nu var jeg ret lille af min alder, så det kneb med at nå op og lægge seler på hestene så jeg måtte kravle op i krybben for at kunne nå, og da den ene hest gerne ville bide, så blev der jo nogle blå mærker ind imellem. Skoletiden fik ende og jeg blev konfirmeret i Kimerslev Kirke i september 1929. Jeg var hjemme om vinteren, men 1. Marts 1930 kom jeg i gartnerlære. Det var hvist en feltagelse, jeg lærte ikke noget, maden var dårlig, dagen lang, og penge fik jeg ikke. Jeg skulle ellers ha 13 Kr om Måneden, men jeg fik dem ikke. Jeg holdt ud i 2 år, den gang kune man ikke bare holde op, hvis det passede en. Jeg boede så jemme og tog så forskelligt arbejde, jeg har aldrig manglet arbejde, selv om det var i de magre år i trediverne. Jeg var i nogle år i Birkede hos handelsmand Joh. Jensen, hvor jeg blandt andet kørte og samlede æg og fjerkræ. Jeg har også arbejdet i Skoven og på Svendstrup Savværk i Borup, senere under krigen på Tørvemoserne. Vi er nu nået til 1938, hvor jeg traf Grethe.

Jeg har lovet hende at skrive for hende efter diktat. Jeg er født her i huset hvor vi nu bor 21/6 1920. Min Far og Mor var Niels og Sofie Hansen. Jeg blev døbt i Vigersted Kirke af Pastor Krog Meyer. Jeg skulle døbes Valentin Hansen. Valentin er min Mors slægtsnavn men Præsten sagde at man ikke kunne have 2 efternavne, så det blev til Valentine som mellemnavn! Min Far er fra Ammehuset i Humleore og min Mor er fra lille Fjellebrogård. Jeg er enebarn. Jeg begyndte så i Skolen i Vigersted i 1927 hos Frk Madsen senere hos lærer Simonsen og Andersen. I 1934 om efteråret blev jeg konfirmeret i Kværkeby Kirke. Derefter kom jeg ud at tjene på Generalgården Kværkeby. Derfra kom jeg til Borup, hos Slagter Servee. I 1938 kom jeg til Viby også hos en slagter, hvor jeg var til de solgte Forretningen. Jeg fik så Plads i køkkenet på Stubberupgård, hvor

jeg blev til vi i Oktober 1941 blev gift. Vi blev viet i Vigersted Kirke af Pastor Poulsen. Efter vi blev gift fik vi en lille lejlighed i Viby, men det var kun 1/2 år. Så købte vi et hus mellem Viby og Ørsted, hvor vi boede til 1944. Vi flyttede til Gammerød til min Far, der var blevet alene, vi var der til april 1945. Min bror blev så gift og flyttede hjem, og vi flyttede til Sorgenfri. Jeg fik plads på Ungdomshjemmet "Skovtofte" som Chauffør og altnuligmand. Det var en god og selvstændig plads; men en for lille løn, så efter et år begyndte Grethe at arbejde i Sorgenfri Børnehaven, og det blev til 22 år, indtil vi rejste her til Vigersted. I 1954 fik jeg plads på Schous Fabriken "Ravnholm Strømpfabrik" i Lyngby, som Kedelpasser. Det blev til godt 18 år til Fabrikken flyttede til Esbjerg. I mellemtiden var Grethes forældre døde, hendes Far i 1962 og hendes mor i 1970, hvor vi så overtog huset. 1. Februar 1973 flyttede vi så her til Vigersted og jeg begyndte på "Kambas" som Kedelpasser. Jeg havde inden da fået noget med hjertet og fik nu slidegigt og måtte holde op i December 1976 og gå på førtidig Folkepension. Grethe har efter at vi er flyttet hertil arbejdet noget af tiden i Humleore Æblehave indtil 1981. Nu går vi så og nyder vores pensionist tilværelse her på Humleorevej No. 20.

Harry Valentin Hansen.

Grethe Valentine Hansen

Det må stå være til med min forkalkning end jeg troede, jeg har glemt et par vigtige begivenheder i vores liv, man bør altid skrive en klade. Den 28. September 1943 fik vi vores første barn en dreng som nu er gift og de har to drenge. 29. Oktober 1948 fik vi så vores anden søn men han lever alene, så vi har kun de 2 børnebørn, som er 8 og 10 år.

Undskyld der kom lidt kluder i Almanakken.

Harry

Cathrine Jensen

Snekkerup 25 - 11- 1984

Cathrine Cherstine Jensen født 25 - 9 - 1925 i Holbøl sogn i sønderjylland, mine forældre er Graver August Rasmussen og Cecilie født Eriksen Benløvs By 18 b. jeg midstede min far for 10 år siden, men min mor lever endnu, vi er 3 børn, jeg har gået 7 år i skole.

Jeg har tjent i København, der fik man den største løn, man fik jo ikke så meget i løn på landet.

1949 blev jeg gift med Nis Peter Jensen, så vi købte et Hus på Fluebæksvej, det havde vi til 1953 så købte vi Hus her i Snekkerup.

Jeg har 5 børn Arne som bor i Roskilde, Birthe gift med John Andersen de bor i Ny Jystrup og har to børn Henrik snart 16 år og Anja 12 år.

Carsten som stadig bor her hjemme, Jytte gift med Flemming Christensen bor Roskildevej 587 de har 2 børn, Trine 6 år og Casper 2 ½ år, og Susanne bor i Ringsted.

Min mand arbejdede 25 år på Kambas og gik på efterløn, men så blev han syg, og jeg mistede ham den 18 - 12 - 1983.

Jeg arbejdede i 10 år hos Åse og Hans Due Andersen, Skovlygården Jystrup, og når folk skulle havde fest så har jeg været ude at hjælpe til, men efter jeg er blevet alene har jeg droppet alt det,

nu har jeg 3 timer hver onsdag hos Ellen Hansen Ågerup 14 her i Vigersted og det er jeg meget glad for.

Cathrine Jensen

Roskildevej 588

Julie Nielsen

Julie Nielsen Bredagervej født 25-12-1910 i Jordløse Sogn Mine forældre var gift i 1898. Min far var smed og de havde en lejlighed som hørte til Aunsøgaard senere kom de til en Gaard Vesterbygaard også der som Smed. Dengang var der jo mange heste paa Herregaardene. I en 3-4 Aar havde Far begge Gaardene paa Aunsøgaard var der saa et Par Svende. Far cyklede frem og tilbage og var skiftevis begge Steder. Min Farmor der var Enke passede saa Huset paa Aunsøgaard. I 1915 havde Far faaet daarlig ryg af og sko alle de Heste. Han købte en forfalden Gaard i Svallerup og der fik jeg min Barndom. En god og tryk Tid. Vi var fire søskende 3 piger og en Dreng. Vi blev vænnet meget til og tage Del i det Arbejde der var paa en Gaard baade ude og inde. Det sidste Aar inden min Konfirmation var jeg med til og malke baade Morgen og Aften. Fars Jord gik helt ned til Stranden det var dejligt og hvor vi nød Stranden og Vandet. Det var altid Søndagsudflugt for os alle i Hjemmet. I Dag er meget af Jorden fyldt med Sommerhuse.

Den første Vinter efter min Konfirmation kom jeg hen på en Nabogaard og tjene. En god Tid. Det var meget flinke Folk med 3 Børn. Jeg har stadig forbindelse med en Datter derfra. De Folk var kun Bestyrerfolk paa Gaarden og rejste til Maj.

Saa kom jeg igen hjem og var hjemme til November 1929 da fik jeg Plads i Kalundborg i Huset hos en Herreekviperingshandler. Han døde ikke saa lang Tid efter men Fruen fortsatte Forretningen hun krævede meget og altid var man kun Tyendet. Om Søndagen skulde jeg særlig tidlig op for saa skulde hele Butikken og Kontoret gøres ekstra rent. Det var Fridag kun hver anden Søndag efter Middag. Jeg maatte en Gang gaa hjemme 2-3 Juledag for og passe Hund. En lille arrig Grævling som skulde sidde paa en Stol ved Bordet. Uha hvis jeg glemte og sætte dens Stol hen ved Bordet. Jeg blev der i 3 Aar. Og havde nu lært min afdøde Mand og kende. Han var den ældste ud af en Søskendeflok paa 13. Han var Tjenestekarl og havde været ude og tjene fra han var 12 Aar. Hans Forældre havde også en Landejendom der gik helt ned til Stranden. Det var Bjerre Strand og ikke langt fra vist nok en af Vestsjælland største Campingpladser

”Urhøjgaard Camping” Ogsaa meget af den Jord er blevet til Sommerhuse.

I min Mand Jenses Hjem var der altid Liv og Humør Efterhaanden som Søskende blev konfirmeret var det jo altid ud og tjene og saa om Søndagen var der fuldt Hus meget tit op til 20 Mennesker. Farmor havde vist ikke meget og gøre med men det gik alligevel. Der var tit en Medtjenestekarl eller Pige med hjem. Farmor og Farfar døde begge som 61 aarige. Hjemmet blev overtaget af en Bror ogsaa han er død og Hjemmet paa helt fremmede Hænder I 1933 døde min Far af Paratyfus. Den Gang var det noget meget grimt noget. Han laa paa Epidemiafdeling i 3 Mdr. Han døde sidst i April og jeg kom til November saa hjem til mor og min Bror havde overtaget Gaarden. Jeg var saa hjemme til 1937 da blev jeg saa gift. Vi købte en Landejendom med 12 Tdr Land i Rørby ved Kalundborg 3 Aar senere købte vi 6 Tdr Land til og der boede vi saa i 47 aar. I 1940 blev min Bror gift og Mor kom og boede hos os. Vi fik rettet en Del op paa vores Ejendom og i 1953 fik vi bygget en helt ny Stald. I 1943 blev vores eneste Datter Erna født. Hun er gift med Finn Rasmussen og bor her paa ”Tvillingehøj” De har 3 Drengene som alle 3 gaar i Skole. Desværre fik vi ikke saa megen Glæde og Gavn af den nye Stald, som vi vel havde set hen til og glædet os til. Allerede i 1960

begyndte Jens og blive syg i Perioder. Vi fortsatte og Erna hjalp os meget selv om hun var beskæftiget med andet Arbejde. I 1962 måtte vi sætte Dyrene ud og forpagte Jorden bort. Vi blev stadig boende paa Ejendommen og havde da også gode Stunder imellem. I 1966 blev Erna og Finn gift og der var ikke ret mange Uger uden vi kørte Turen fra Rørby og hertil. Nu i September var det et Aar siden Jens blev rigtig syg og havde 5 Lungebetændelser og laa megen Tid paa Sygehuset. Jeg kunde ikke blive ved og gaa med det hele paa Ejendommen. Og i Januar Maaned købte Erna og Finn i hvert Fald var det dem der fik sat lidt Skub i at vi fik købt Hus her paa Bredagervej. De havde faktisk med Hjælp af Henry og Aase og et Par af vores "Feriebørn" der nu er blevet selverhvervende de kom helt fra Horsens med deres store Møbelbil og ordnede hele Flytningen saa da Jens kom herved direkte fra Sygehuset var alt i Orden kun Haven den var slem. Huset er bygget i 1980 og kun været beboet i ½ Aar. Haven aldrig ordnet saa den var slem. Gaarden i Rørby som vi lige forlod og den stod helt tom og ubeboet blev af en af Jenses brødre solgt i Februar Maaned og det var et stort Held. I Dag er det ikke godt at noget står tomt. Nu må jeg prøve og leve videre i det nye Miljø og blandt nye Mennesker

Julie Nielsen

Dora Marie Olsen

Ortved d 28/12 1984

Dora Marie Olsen født i Fladholte og døbt i Kirkerup Kirke som ligger i Nærheden af Sorø. Mine Forældre hed Anna og Herman Jørgensen, vi var tre Søstre jeg var Nr to.

Min Far arbejdede på en Gård i Fladholte, men da jeg var to år rejste vi hjem til Farfar i Hylstrup for han havde mistet min Farmor og ville så gerne have at vi flyttede hjem til ham, han var Tømmer. Min Far lærte så til Tækkemand.

Jeg gik i Hylstrup Skole hveranden Dag. Da jeg var otte år købte mine Forældre et lille Landbrug men Ejendommen var brændt ned til Grunden, Manden som ejede den havde sat Ild på den, han var blevet sindssyg. Så mine Forældre fik travlt med og få ryddet op, så de kunne begynde at bygge op fra Bunden af. Min Farfar lavede Vinduer og Døre og alt Tømmerarbejdet og min Mor hjalp Muremesteren, for min Far skulde jo på Tækkearbejde. Indtil jeg blev konfirmeret og det var i Fjenneslev Kirke, måtte jeg så hjælpe min Mor med Landbruget, for det skulle hun jo passe når min Far var ude. Om Vinteren arbejdede min Far i Alsted-Skoven, og så skulde de jo tærskes om Aftenen og det var jo med Håndkraft, så jeg og min store Søster skulde skiftes til og trække rundt i Svinghjulet sammen med Mor så det var jo en hård Omgang når det var koldt. Da jeg var konfirmeret, kom jeg ud at tjene på en Gård, ikke så langt hjemmefra og der skulde jeg være med at malke seks Køer Morgen og Aften. Da jeg rejste derfra kom jeg til Torpet, også på en Gård hvor jeg også skulde være med at malke.

På det Tidspunkt traf jeg så min Mand Villy Olsen som tjente på en Gård i Bringstrup. Min næste Plads blev på Hagelbjerggården og derefter hos Arrestforvaren i Ringsted og tilsidst på Casino som Privatstuepige. Jeg blev så gift i 1943 i Alsted Kirke. Jeg har arbejdet på Tørvemoser og andet Markarbejde og tillige taget ud og haft Rengøring og serveret til Fester. Jeg har arbejdet på Ortved Plejehjem i syv år, og på Fjerkræslagteriet på Jystrupvej i fem år og på en Embalagefabrik i Hedehusene i seks år og nu er jeg på Efterløn.

Vi har to Børn Johnna og Gunni som begge bor i Benløse.

Dora Olsen Roskildevej 500

Jeg hedder Kai Villy Olsen født den 14-12-1913 i et lille Hus på Hagelbjerggården ved Ringsted Søn af Ingeborg og Karl Olsen som var Fodermester på Gården. Jeg er døbt i Særløse Kirke, da mine Forældre havde købt et lille Hus i Tolstrup og var fløttet der til. Jeg har gået i tre forskellige Skoler. det første halve år gik jeg i Tolstrup Skole hos Lærer Kvist. Derefter magedskiftede mine Forældre med min Farfar, og vi flyttede til Ny Jydstrup der dengang stavedes med -d, til et lille landsted. min Far arbejdede i Skoven om Vinteren, om Sommeren på Gårdene nærmest hos Hans Frandsen på Lindeskovsgården i Tolstrup. min Far var blandt andet Tækkemand. om aftenen og Natten lavede han Tøjrepæle af Træ, og vi børn måtte skiftes til at række ham Pælene, når han havde lavet et læs kørte han dem til Roskilde med Hestevogn og solgte dem der. desvære blev han kun 38 år jeg mistede ham da var 8-år. vi var 8 Søskende. hvora de to ældste allerede var kommet ud at tjene. og da Pengene var små, min Mor fik kun 1 Kr om dagen for at vaske en storvask, måtte jeg også tidligt hjemmefra. Jeg kom i pleje hos min Mormor i Mortenstrup, som også havde mistet sin Mand. hun havde et lille Landsted som dengang hørte under Skjoldenesholm. der deltog jeg i alt forskelligt arbejde, blandt andet lærte jeg at malke det skulde man kunne den gang, for det første man blev spurgt om, Var kan du malke.

da jeg var 11 år kom jeg ud at tjene på en gård ved siden af hos Valdemar Frederiksen. Jeg fik 75 Kr for en Sommer. det var et hårdt arbejde, Jeg måtte tidligt op om morgenen og malke 7 Køer, vi skulde være færdige Kl 6 for da kom Mælkemanden. derefter skulde jeg rense ud i Stalden og drive Køerne ud i Folden. og så af sted i Skole. når Skoletiden var endt, skulde jeg skynde mig hjem derpå ud i marken, Jeg havde en lang arbejdsdag, vi malkede først Til aften Kl 7. om vinteren havde han ikke råd til at have Folk, men jeg kunne godt bliver der og arbejde for kosten og et par Træsko, men en dag blev vi uvenner fordi der kom et par Eder, det kunde han ikke tåle, så jeg pakkede mine få ejendele og gik, herefter tog jeg op på en anden Gård, hos Peder Pedersen i Mortenstrup, hvor jeg hjalp til med at tærse om Vinteren for 1 Kr om dagen, jeg var der også om Sommeren.

min første Plads efter min Konfirmation var hos Peder Jensen Høed. hvor jeg fik 150 Kr om Sommeren, og 75 Kr for Vinteren. jeg tjente blandt andet hos Aksel Frandsen på kule Mølle og hos Påske på Svalmstrupgården.

min sidste plads var i Bringstrup hos Helge Christensen, hvor jeg var i 7 år det var der jeg traf min Kone Dora. da vi havde gået og kigget på hinanden i nogle År, besluttede vi og trods Krigens Tid til at gifte os, og det blev i Alsted Kirke den 21 August 1943.

Jeg havde forinden købt et gammelt Hus i Ortved ved Diemoseskoven. det havde engang hørt under St. Svenstrup, for den nette sum af 6.500 Kr. hvor vi da dette er skrevet stadig bor. Jeg havde fået arbejde som Skovmand på St. Svenstrup Gods ved Borup. hvor jeg var i 28 år. i de første år arbejdede jeg om Sommeren på forskellige Tørvemoser blandt hos Ole de Place. også for Amtet arbejdede jeg. da bakkerne ved Diemoseskoven blev taget væk på Hovedvej A1, om Vinteren tog jeg tilbage til Skoven. men det var et hårdt arbejde, som jeg ikke kunde blive ved at holde til. så da jeg havde været der i 28 år, søgte jeg op på Slagteriernes Forskningsinstitut i Roskilde, hvor jeg var i 8 år. som 64 årig gik jeg på Efterløn. og da dette er skrevet er jeg Pensionist 71 år. og går nu sammen med min Kone og nyder den hjemlige hygge

dette er noget af mit Livs-historie

29-12-1984

Villy Olsen
Roskildevej 500, 4100 Ringsted

Ejgil Andreasen, f. d. 15/4 - 1916

Mit fødehjem er det sted, hvor vi stadig bor, Ejdamsvej 27 i Vigersted.

Mine forældre, Marie og Hans Andreasen blev gift i år 1900 og boede deres første år i Borup, hvor Far var købmandskarl i købmandsgården, og Mor tjente inden sit giftermål på Svenstrup. Hun har fortalt, at Far ville forære hende en cykle, - men den måtte hun ikke have, da herskabet selv lige havde anskaffet sig nogle - og så kunne det ikke tillades, at også tjenestepigen havde cykle!!

I 1902 købte de det sted på marken, som nu beboes af Gerda Møller, konservator ved Nationalmuseet. I 1910 overtog de så ejendommen, som vi nu har, for den "formidable" sum af 9.000 kr. Jordene blev lagt sammen, og huset på marken blev lejet ud. Blandt andre - og senest - til Alfred Christiansen "Simmerfeldt" som nok sent vil blive glemt i sognet af såvel voksne som børn.

Ved siden af sit virke som landmand kørte min Far i mange år mælk til mejeriet i Kværkeby. Han var iøvrigt også indvalgt i Vigersteds første sogneråd.

Mine søskende og jeg hjalp til ved alt arbejde, indtil de flyttede hjemmefra og jeg som den yngste måtte blive hjemme og hjælpe mine forældre, som efterhånden var kommet op i årene.

Derfor blev det heller aldrig muligt for mig at komme ud i andre pladser eller at komme på skole. Til trods herfor har jeg da klaret mig nogenlunde her i tilværelsen. (Jeg fik jo også en kone med godt arbejde!)

Else har skrevet tidligere i denne bog

Men tilbage til mine drenge- og ungdomsår. Min Far var ret krævende m. h. til arbejdet herhjemme - i det hele taget var alt arbejde dengang jo meget mere tungt og besværligt end nu - men det var nok ingen skade at blive holdt til ilden. Men lidt tid til fritid blev der da af og til. Den brugte jeg på to ting, som altid har interesseret mig meget - det var boldspil og senere, da jeg blev gammel nok - også jagt, som den dag i dag er min store hobby.

Jeg var selvfølgelig medlem af idrætsforeningen og var at finde på boldbanen, så snart, jeg havde fri. Men hvilken boldbane! Ja, det var rigtignok ikke sådan en veltrimmet og opkridtet bane, som de baner, Vigersted har i dag. Næh, det var et stykke grønjord, som i flere år var lejet på Elmegården og senere på Skovgård, nu Humleore æblehave. Vi måtte selv i skoven for at købe nogle granlægter til at lave mål af, og på skift selv slå græsset, når det blev for højt. En stor ting var det, hvis vi kunne få kommunen til at bevilge os en bold.

Jagten har været min altoverskyggende interesse. Da jeg var 21 år, havde jeg sparet sammen til et jagtgevær og kom med i forskellige jagter og har der fundet mange gode jagtkammerater med hvem jeg har haft et utal af gode ture og sjove episoder, som man lever højt på længe.

Jeg blev gift med Else i 1946, og vi har som Else tidligere har omtalt 2 sønner, Ole og Steen. I mellemtiden er også Steen blevet gift - (med Bodil Riishøj). De bor i Ørslev ved Vordingborg og har en lille dreng på snart 2 år. Så nu har vi 3 dejlige børnebørn, som vi hygger os meget med.

Ejgil

Fridolf Jensen

Billeder fra Vigersted Sogn.

(foto)

- I Marie Hansen, oprettede Ortved Central
- II Amtsvejmandens Hus
- III Jens Hansen til venstre Sønnen Erik tredje ubekjendt. ved Nedrivningen.

(foto)

1920 - Huse i Vigersted Sogn, hvor kun minderne er tilbage.

Ovenstående billed viser daværende Amtsvejmand Erik Kristophersens ejendom beliggende Roskilde landevej, snekkerup med fasaden mod Amtsvejen, og gavlen mod Jystrupvej (nu Egemosevej) matr. 18a og b med fl. nuværende Roskildevvej 569. Ejendommen havde C. 9 Td. Jord, som vejmanden drev ved siden af sit hverv.

(foto)

En datter, Marie, oprettede Ortved Telefoncentral på opfordring af Læge Tvedegård, Jystrup. Centralen startede med 20 Abbonenter men voksede hurtigt. Ved Maries Giftermål med Grisehandler Jens Hansen fra Høed, blev bygget en ny Ejendom på stedet og Centralen flyttet med over i det nye i 1920, da de i mellemtiden have overtaget Ejendommen. Den gamle Bygning blev senere revet ned, cirka 1932 og hjørnet mod Jystrupvej frilagte. 17/3-1985

Fridolf Jensen

Astrid Frederiksen

d. 2-2-86

Da jeg var Barn, var min Paaklædning

undertøjet var: Undertrøje Chemise den var syet af tyndt Lærred, saa havde vi et Livstykke og lange strikke Strømper saa havde vi et Strømpebaand med Huller som gik op til Livstykke faar at holde paa Strømperne hvor der saa var en Knap i, saa et par Bukser en underkjole en Kjole, saa havde vi jo altid et Forklæde paa. Da jeg blev Konfirmeret havde hvid Kjole som var halvlæng, til andags Tøj en Spadsere dragt.

Mit Hjem var paaa et Gaard Arbejde begyndte tidlig om Morgenen, da de var færdig i Stalden fik de Morgenkaffe. 8½ spiste vi Frokost. det var Spegesild og Fedtebrød og lidt andet Paalæg saa Kaffe. Kl 12-1 var der Middag, vi fik to retter Mad først Grød eller Vælling kogt af Mælk, Risengryn eller Byggryn, vi fik ogsaa Suppe, Grønkaal og gule Ærter, da fik vi jo Kød eller Flæsk til, efter Mælkemaden fik vi stegt eller kogt Flæsk og Frikadeller saa sov de til Middag fik saa Kaffe med et stykke brun Kandis til.

Saa da Kl var 4 spiste vi til Aften det var koldt Bord (Smørrebrød) det vil sige vi smurte selv Maden, gik saa i Arbejde igen til Kl 6-6½, det var maaske senere, det kan jeg ikke huske saa drak vi The og et stykke Smørrebrød saa var Dagen forbi. Vi handlede i Ringsted faar de kørte selv op med Svinene til Slagteriet, saa tog de Varer med hjem. Vi handlede ogsaa i Jystrup Brugsforening,

82 Aar

Astrid Frederiksen

Min erindring fra barn om mit tøj er, at jeg havde en chemise af lærred derover et livstykke, strikket, af bomuldsgarn med knapper til strømpebånd, strømperne var sorte ribstrikkede 2 ret 2 vrang med en knap for oven til strømpebåndet det hændte vi fik 2 knapper i, een fortil og een over i siden så sad strømperne bedre, da jeg blev 12-13 år fik jeg glatstrikkede sorte uldne strømper med rød kant for oven, meget ønsket, men de kradsede alligevel fælt i knæhasen. Bukserne var af samme stof som chemisen, så havde jeg underkjole syet af bomuldstof og om Vintren en ulden kjole derover, om Somren en bomuldskjole. Når vi nåede påsken og det blev lunt i vejret plagede vi for at løbe barbenet, der var jo ikke noget med knæstrømper eller ankelsokker, det var lange strømper eller ingen strømper. Forklædet var helt uundværligt også når vi var i skole; det var rynket til et bærestykke, bærestykket blev knappet i ryggen, men hængte løst derfra ned. Da jeg skulde konfirmeres fik jeg korset, det var med metalstiver, foran, der kunne lukkes ved at der var nogle knopper på den ene stiver der passede ind i nogle huller på den anden stiver så de kunne trykkes sammen, der var også metalstiver, lidt fjedrende, i siden og på ryggen, så jeg kunde sidde ret. Korsettet blev nu ret hurtigt skiftet ud med et korselet det var uden stiver og blev hængt med almindelige kjolehægter og det var længere og gik op som brystholder samtidig, det var meget behageligere men støttede alligevel ryggen da der var to stivere indsat i rygstoffet og der var strømpeholdere både for og bag. Jeg er født på en gård og vi måtte alle hjælpe med arbejde som alder og kræfter nu var, vi startede Kl 5 morgen og fra konfirmationen begyndte vi med malkningen om morgen dengang med håndkraft da malkemaskinen ikke var opfundet efter malkning var der morgenmad der bestod af Havregrød og derefter Kaffe eller Mælk med rugbrød eller sigtebrød med ost eller marmelade. Der blev spist frokost Kl 9 den bestod af spegesild med stuvede kartofler samt smørrebrød med Ost eller pålæg, drikelse til var mælk eller Øl tappet fra anker i kælderen. Jeg husker en lille episode fra dengang, en sommer havde vi en Husmand til hjælp, det var en selvfølge at alle spiste ved samme bord og drak øl af samme krus og da Far tog en slurk af kruset fik han en skrå i munden (Husmanden brugte skrå og det var almindeligt dengang). Far brugte ikke skrå og ville ikke udsættes for "skrå" een gang til så han påbød at hver skulle havet et glas og øllet sættes på bordet i en kande, det blev der mukket meget over, at det skulle være så fint. Middagen skiftede mellem sulemad, gule ærter, grøn kålsuppe, klar suppe med boller og grønsager og derefter kødet med kartofler og sursød sovs. Fik vi mælkevad grød-vælling sødsuppe efter sådan formad var der stegt flæsk og kartofler eller frikadeller og kartofler eller lignende, det vil sige 2 retter mad. Middagen var Kl 12³⁰ til 13³⁰ og så en kop Kaffe med en "knald" det vil sige et stk hugget sukker til. I høstens tid fik vi Kaffe ud i marken Kl 4 dertil franskbrød eller hjemmebagt kage. Aftensmåltidet var Kl 6 og bestod af selvsmurt smørrebrød med Leverpostej, og andet pålæg (evt Middagsrest) og ost. Fra kyllingerne var store nok ca 450-500 gr fik vi kyllingesteg hver Søndag og efterretten var grød af årstidens frugt
Vi handlede hos den lille bys købmand, lidt i nabobyens brugsforening og når der skulde køres grise til Frederikssund Svineslagteri blev der handlet lidt der også.

Ingeborg Jensen født 1909

NB.

Efter at Ingeborg så udførligt har beskrevet de stillede spørgsmål, skal jeg gøre det meget kort. de første 3 skoleår gik jeg i Ringsted skole og når jeg skulde have Tøj blev det altid købt i Tøjhuset hos Tage Jensen, på hjørnet af Torvet og Sct. Hansgade
I 1917 flyttede vi til ny Jystrup og det jeg bedst husker er et par spidse Træsko på et par Kludesko

under Armen og næsten Aldrig Hud på knysterne.

Til min konfirmation fik jeg Jakkesæt med Kravebryst Flip og sløjfe, løse manshetter sorte sko.

14/2 86 Fridolf Jensen

Alma Pedersen

Ortved d. 18-2-1986

Det jeg husker bedst fra min Barndom var at jeg gik med hjemstrikkede Strømper de var gode og varme, og da jeg gik meget med Træsko på var de jo også mere solide. Træskoene var spidsnæsede så jeg slog tit Skank det var noget der gjorde ondt. Men jeg fik da også et Par Gummistøvler til at gå i Skole med om Vinteren da der tit lå meget Sne dem måtte jeg dele med en ældre Søster vi gik jo kun i Skole hveranden Dag og da vi gik hver sin Dag gik det jo glimrende. Jeg gik også med Chemise, benklæder af samme Lærred og så havde jeg Livstykke med Knapper på til Strømpebåndede, Kjole og Forklæde.

Hvad Maden angår så synes jeg ikke at vi spiste meget anderledes en det man spiser nu tildags man spiste nok mere grød og Vælling og Sødssupper end man gør nu men ellers spiste vi retter fra Gris, Kalv og Fjerkræ det var jo det man selv avlede mine Fotældre havde et Landsted i Børstofte på 11 Tønder Land.

Til Aften fik vi altid Kartoffler gerne rester fra Middagen så spiste man jo ikke så meget Pålæg efter maden fik vi en Kop The med et Stykke Ostemad til Drikkelse til maden var Kærnemælk eller Hvidtøl det var fra et ølanker vi havde i Kælderen, det købte vi af en Ølmand der kørte rundt til hjemmene. Sodavand fik jeg kun hvis en havde Fødselsdag eller til en Højtid og lignende Lejligheder. Til daglig handlede vi i Kværkeby Brugs der blev også handlet i Ringsted hvilke Forretninger husker jeg ikke men for at komme derind tog vi Toget fra et Ledvogterhus der lå ved Jordmodervejen der var en holdeplads hvor man stod på så kørte vi til Ringsted Jernbanegård og gik så derfra op til Byen jeg synes det var en stor Oplevelse når man fik lov til at komme med derind Banen gik jo lige forbi vores Have den er jo senere blevet nedlagt det var den man kaldte midtbanen så kan jeg ikke komme på mere i denne Omgang.

Alma Pedersen
Roskildevej 408 (f. 1918)

Ole Fenshøj

Mit Fodtøj som Dreng var næsten altid kun Træsko - de spidsnæsede, dem hvormed man rigtig kunne slå Skank, uha! De var lune, blot de var tørre, og gav en god Beskyttelse mod faldende Ting. Da de franske Træsko fremkom, var det en stor Lettelse og Behagelighed; mange Par af begge Slags har jeg slidt, også på min Skolevej til Borup og hjem igen. Indtil ca 1917 var der en Sti fra Svingomhuset på Kløvested-Ørningevejen, den endte ved Borup Møllegård, nær ved Kirken, og var for en Dreng lidt af et Eventyr med stejle Skrænter, store Bakker, brusende Vandløb og en Skydebane nær derved.

Fra vel 1. Maj 1914 gik vi til Nr Dalby Skole, også pr Træsko, for mig indtil 25. Maj 1917, da jeg fik min første Cykle, den sparede mange Par Træsko og mange Timer.

Ankommet til Skolen skiftede man fra Træsko til Kludesko, som lå i Reol der.

I mine første Skoleår havde jeg mine Bøger m.v. i Tonyster, siden brugte jeg Rygsæk, som det var blevet almindeligt.

Som vel næsten alle andre Drengene gik jeg med lange, hjemmestrikkede Strømper, som endte lidt over Knæet, som lige netop blev dækket af de korte Bukser.

Mange forsk. Slags Bluser har jeg haft. Mit sidste Sæt Tøj før jeg blev voksen var Matrostøj, som jeg kun nodigt skiftede ud med Jakkesæt og Kravetøj.

I vor Skoletid var for os Søkende et Par Kopper dejlig og varm Kakao kogt på håndskummet Mælk, dertil Smørrebrød efter Ønske Dagens Start.

Min Skolemad var almvis 6/2 Stk Smørrebrød med forsk. Pålæg. De 2/2 Stk var Sigtebrød med Ost. Maden lå udmærket i en rød Madkasse, som hver Gang bød: "Velbekomme!"

Hjemkommet fra Skole Kl ca 14,30 nød vi de 2 varme Retter, som stod på Komfuret til os.

Til Middag fik vi almvis 2 varme Retter fx. Grød, Vælling, forsk. Supper m.v. og som Efterret Kød, Kartofler med forsk. Slags brun eller sødsur Sovs.

Vor Aftensmad var Smørrebrød med forsk Slags Pålæg + en lille varm Ret.

Vi havde en stor Frugthave + en stor Køkkenhave, så vi spiste megen Frugt og mange Grøntsager.

Vor Hverdagshandel var især i Borup Brugs.

Vore Købstadsindkøb gjorde vi især i Køge. Vor Staldplads for Kørehestene var hos Kbmb C. F. Pedersen, Torvet

Mit Konfirmationstøj købte vi på en skøn Septemberdag i 1918 hos Manufakturhandler Jørgensen i Nørregade, det var et Sæt blåt Matrostøj + Hue.

Ud af 11 Drengene var vi på min Konfirmationsdag kun 2 i Matrostøj.

Konfirmationstøjet var almindeligvis Overgangen til lange Bukser.

Roskildevej 568,
Snekkerup Villakvarter
24-2-1986

Ole Fenshøj
Født 1904

Anna Mortensen

Snekkerup 3-3-86

Kære Venner!

Selv om min Barndom forløb paa en anden Egn, tror jeg nok, at den - hvad Paaklædning og Levevis angik - paa omtrent samme Maade som de foregaaende Beskrivelser viser. Derfor tillader jeg mig at gaa lidt udenfor Emnet.

Jeg er jo nok nogen Aar ældre end de fleste af Jer, saa jeg kan lige huske min Mor sidde ved den store Væv, hvorpaa hun havde vævet Lærred til sit Udstyr, og Rokken brugte hun jo stadig.

De havde selv Faar, og en Sommerdag blev de gennet hjem i Gaarden. Saa blev der sat et stort Kar ud. Det blev fyldt op med varmt Vand med Soda i. Deri blev Faarene saa vasket et for et. Derefter skyllet i rent Vand og gennet ind i Loen, hvor der var lagt et tykt Lag Halm, saa Faarene kunne være tørre og rene, naar de skulle klippes Dagen efter. Saa blev det store Kar vendt med Bunden i Vejret. Saa kom Karlen med et Faar ad Gangen og holdt det liggende på Karret. Saa var det min Mors Arbejde at klippe dem med en særlig Saks. Bagefter blev Ulden bredt ud til Eftertørring og Sortering. Det fine for sig og det grovere for sig. Noget skulle senere farves, mens noget kunne bruges, som det var. Senere blev Ulden kartet og spundet af min Mor og den unge Pige, naar de havde Tid dertil.

Vi var seks Børn, saa der skulle nogen Strømper til, men Mor behøvede ikke se paa Strikketøjet, saa hun læste mange spændende Historier for os, naar vi om Aftenen hyggede os

om Køkkenbordet og ved det sorte Komfyr og Petroleumslampen.

Vi boede et godt Stykke udenfor Byen og havde en ret lang Skolevej, saa jeg husker en Vinter, jeg fik et Par Træskostøvler. Det var rart at have tørre Strømper, naar vi naede Skolen, selv om Støvlerne var lidt tunge. Ellers var Fodtøjet jo mest Træsko og Kludesko. Rigtige Sko var som Regel "Arvegods" efter en ældre Søster. Fik vi Lov at faa et Par nye, var de købt til at vokse i, saa de først rigtig passede, naar de næsten var slidt op, men Nøjsomhed er en god Ting, det har jeg oplevet mange Gange senere i Livet

Vi handlede hos den nærmeste af Byens Købmænd. Han havde næsten alt, hvad vi havde Brug for; baade Kolonial, Isenkram, Lærred og Kjolestof m.m. Min Mor syede selv alt vort daglige Tøj, men pæne Kjoler syede Sypigen Dorthea inde i Byen. De fineste Kjoler, jeg husker, var blaa Fløjskjoler med Rynker i Livet og skotskternede Silkekraver og en stor Sløjfe i Siden, men det var ogsaa til en særlig Fest, idet vi havde en Moster og Farbror, der kom hjem fra Amerika for at holde Bryllup hos os. -

Min Konfirmationskjole var af hvidt Voile med smaa broderede Blomster. Jeg havde ikke som Ingeborg Korset paa, men et fint Underliv med hæklet Chemisette og Bukser med tilsvarende hækledede Blonder forneden. Derover et Underskørt med en bred Feston og hvide Strømper og sorte Sko. Kjolen brugte jeg hele min Ungdomstid og nu er den endt som Daabskjole for alle mine Børnebørn baade i U.S.A. og herhjemme, og sidste Sommer for mit første Oldebarn, saa det har været godt Stof.

Den Daabskjole, som jeg og hele min Familie og vore Børn brugte, var syet af Tyllsforklæder som havde tilhørt 3 af min Fars Fastre, men efterhaanden blev den saa mørk saa vi ikke turde vaske den mere, saa den hænger nu paa Samsø Museum.

Mens jeg gik i Skole, kom der en lille Tricotageforretning til Byen. Der kunne man købe tyndere maskinstrikkede Strømper, saa efterhaanden blev de hjemmestrikkede kun til hjemmebrug. Der købte vi ogsaa paategnede Broderier og Garn samt fine Silkebaand til Haarsløjfer. -

Det var lidt fra Livet i det første Tiår af dette vort Aarhundrede. Siden forsvandt Byens Skræddere, Vævere og mange andre Smaahaandværkere.

I 1912 fik vi Elektricitet i mit Hjem og siden, især efter Verdenskrigene er Opfindelser paa alle Områder og Udnyttelse af Naturkræfterne gaaet saa forfærdelig stærkt, at jeg tror, det burde have taget et Par hundrede Aar, saa havde almindelige Mennesker maaske bedre kunnet følge med og sparet sig for Nervesammenbrud og mange psykiske Lidelser.

Jeg er stadig lykkelig over at bo paa Landet, og det glæder mig at se de yngre Generationer atter begynde at interessere sig for deres Rødder i Fortiden, og mange genoptager de gamle Haandværk med Væv, Rok og Husflid i Fritiden.

Anna Mortensen (f. 21/12-03)

Harry Valentin Hansen

Vigersted 13/3 1986

Hvis jeg skal skrive om min klædedragt og hvad vi spiste bliver det en gentagelse af, hvad andre allerede har skrevet. Min Mor var dygtig til at sy, så hun syede altid vores tøj til os 3 Børn, der blev syet om fra større til mindre og måske noget blev vendt, hvis det var pænere på den anden side. Men, hvert år før Sommeren, blev der syet nyt tøj til os, det var gerne til Skolens Udflugt. Jeg har tror altid det var Matrostøj. Om Sommeren dog ikke blå men noget der hed

"Kadetstribet", men med blå krave og sløjfe.

Skolens Udflugt var noget der blev set hen til i lang tid, der var jo ikke så mange fornøjelser den gang. Jeg husker særlig en, som jeg nu vil fortælle lidt om.

Jeg var vel 10 år 1925 det år, vi skulde til Sorø. Vi tog med toget fra Borup st til Sorø st, hvorfra vi gik til byen og var først inde at bese Kirken. Det må ikke have gjort større indtryk på mig, jeg husker intet derfra. Det har jeg dog siden fået rådet bod på. Derfra sejlede vi over til "Parnas" hvor vi spiste vores med, med tilhørende rød sodavand, lukket med prop og ståltråd. Det gjorde jo godt indhuk i den krone jeg havde fået med til Turen. Men nu kom vi så til det, som gør at jeg særlig husker den Tur.

På Pladsen var der en spilleautomat, hvor man, hvis man kom 5 øre i kunne være heldig at vinde en mindre formue. Og da jeg jo ikke havde mange Penge, ville jeg prøve at forbedre økonomien, så jeg begyndte, iøvrigt tilskyndet af de andre Drengene, at fodre dyret med 5 ører; men de var jo hurtigt opbrugt uden der kom nogen gevindst. Godt ærgerlig over mit manglende held gav jeg Spilleautomaten et ordenligt spark. Og, hvad sker, jo ud triller 5 ører ikke blot mine egne, men også hvad der iøvrigt var lagt i den.

Nu var jeg jo velbeslået med penge og kune have købt en masse slik. Men en af de større Drengene mente at et sådant held burde følges op, så han fik mig lokket til at prøve at spille videre med det resultat, at snart var alle pengene tilbage i Spilleautomaten, og nu hjalp det ikke at sparke til den. Og der stod jeg så tilbage klogere men fattig. Sådan endte en Skoleudflugt men siden har jeg holdt mig fra spilleautomater.

Harry Valentin Hansen

Dora Olsen

d 13-4-1986

Min Påklædning som Barn var meget sparsomt kan jeg huske. Min Mor kogte vores Undertøj på Komfuret hver Uge så vi kunne få rent Tøj på. Jeg havde ulden Undertrøje og Chemisse som Mor havde syet af tyndt Lærred med Blonder i Hals og Ærmegab, sa havde jeg Livstykke på som knappes ned i Strømperne som var uldne og Maskinstrikket, nogen der rigtig kradsede. Jeg havde Underkjole og Benklæder med lådden vrang.

Mor syede vores Kjoler, hvert År til Jul fik vi en ny Kjole, og en ny om Sommeren nå vi skulde på Skovtur til Suserup eller Parnas, vi kørte med Hestekøretøj, jeg kan huske det var spændende. Jeg havde Forklæde på i Skole og Træsko, jeg havde Kludesko med, som min Bedstemor havde syet og Sålerne havde hun ferniseret for at de skulde være stærke. Om Vinteren trak jeg et par gamle Strømper uden på Træskoene for ikke at få Sne i Træskoene, og for at de ikke skulde klampe. Da jeg blev konfirmeret havde jeg en lang hvid Kjole den kostede 13 Kr og min andendags Kjole var en rød Kjole af Silke den kostede 15 Kr sa fik jeg en blå Frakke den kostede 21 Kr, mit Undertøj var Tråd og Silke, og en smal Hofteholder til at holde Strømperne op. Og det blev købt hos Knud Teilman i Ringsted. Vores Middagsmad bestod af Grød og Vælling, sød Suppe med Saft og Svedsker, og forskellige Kødretter såsom stegt Flæsk, Frekadeller og Fisk. Vores Aftensmad var Rugbrød med Spegepølse og Leverpostej og Øl til Maden, som vi tappede af et Ølanker.

Dora Olsen 64 År

Villy Olsen

Ortved den 14-4-1986

min erindring om min påklædning er måske ikke så klar, men den var vist ikke meget anderledens end Pigernes. Jeg havde korte Bukser på, og lange uldne Strømper af forskellige farver, Sorte røde og Brune, der blev holdt oppe af Strømpebånd, som var hæftet i et Livstykke. da jeg blev lidt ældre havde jeg runde Strømpebånd rundt om Lårene. mit Undertøj bestod af en lærredsskjorte og en bluse udenpå. mit fodtøj var et par spidsnæset Træsko der var beslået med Jernringe, de var gode til at slå knysterne af med, dem gik jeg med selv om Sneen gik til op over knæene det var meget ubehageligt. Gummistøvler var jo noget Nyt, og ikke hver mands eje, da vi ikke havde råd til at købe dem. mit Søndagstøj var det man kaldte matrostøj og et par korte Snørrestøvler der sad så stramt, at når jeg havde været på besøg sad Strømperne fast i Knysterne at jeg næsten ikke kunne få dem af, så nattesøvn blev der ikke meget af. mit Fodtøj i skolen var et par kludesko med såler af gamle Cykledæk. mine første Sko fik jeg til min Konfirmation, hvor min påklædning også var matrostøj dog med lange bukser. da jeg efter min Konfirmation kom ud at Tjene fik jeg et par Træskostøvler med meget stift læder, der gnavede over vristen, så behageligt vil ikke kald min Påklædning.

Middagsmaden var af forskellig art Grød Vælling sødsuppe og Bollemælk samt stuvet Kålroer og Gedemælk. Tørkosten bestod for det meste af Fedtemad med Salt, Sukkermad Spegepølse og røget Skinke, om Søndagen Frikadeller.

det var lidt af min Barndoms erindringer. Villy Olsen født 1913 - 72 år

Tulle

Oktober 1986

Så starter 86/87 sæsonen.

Det var skønt at se alle medlemmerne igen.

Vi startede med bankospil og havde besøg af foreningens nye formand, Per Ågård.

Temaet denne gang er: Herskab og tjenestefolk, på alle planer.

Hvordan var forholdet mellem arbejder og giver eller andre foresatte. Det vil vi fortælle om.

Næste tema bliver 2. Verdenskrig. Historien bør også fortælles på lokalt plan, så vi kan efterlade kendsgerninger og håbe det aldrig gentager sig.

Vel mødt til alle.

Tulle

Ingrid Hansen

Ortved d. 15-11-86

Jeg vil fortælle lidt om min første Plads, jeg var 15½ år, jeg var hos Johanne og Otto i Vemmelev fra 1 november 1931 til 1 maj 1932, jeg fik 20 kr pr måned, det var en gård med ca 25 tdr land, jeg var med i alt arbejde ude og inde. Der var 3 Børn, Bodil på 8, Sigrund 6 og Henning 4, og så fik de en dreng til i Februar, han kom til at hedde Knud, der var også en Karl, men jeg kan ikke huske

hvad han hed. Da jeg kom til Vemmelev, var de i gang med at tage Sukkerroer op, de blev pløjet løse med Heste, jeg var med at banke jord af og toppe af, det var ikke rart arbejde, når det var dårligt vejr, det var tæt ved roebanen, så der blev læsset banevogn med Heste og Vogn. Jeg skulle være med at køre Sædstakke ind og tærsk, der var mange Mus i Stakken når vi var ved at nå bunden, det var om at passe på, der ikke løb alt for mange op af mine Ben, jeg gik også med lange Bukser dengang, når jeg var ude og hjælpe til. Jeg skulle lære at malke, det fik jeg også lært, det var bare ikke så godt, når Koen satte et Ben op i Spanden, og det blev spildt Mælk, da blev Otto noget sur. Der var Mund og Klovesyge medens jeg var der, det var slemt og skulle ud og malke, jeg havde en Ko hvis Patter var store sår og vabler, den slog bare jeg kom med Spanden, men da var Otto flink og tog den, og jeg fik en anden og malke, der var kun Otto og mig, der måtte komme i Stalden, de 3 uger Mund og Klovesygen varede, jeg havde ikke fri i den tid, det var ikke rart for jeg havde hjemve, jeg vaskede Mælkejungerne når de kom hjem fra Mejeriet. Inde hos Johanne var jeg næsten med til alt, kun Maden lavede hun selv. Johanne husker jeg som mild og rar, og meget forsigtig, hun var fra Fyn. Når vi kom ind fra Stalden om Morgen, var der lavet Morgenmad, og der var dejligt varmt i køkkenet fra det store Komfur, Otto og Børnene fik Øllebrød, jeg fik Kaffe, Rugbrød og Franskbrød, når vi var færdige vaskede jeg op, og vaskede gulvet i dagligstuen, det blev godt støvet, af asken der skulle tages ud hver dag, der var kun varme i Dagligstuen og i Køkkenet. Hvad Middagsmaden bestod af kan jeg ikke huske, kun at vi fik norsk Øllebrød og stuvet Kålrabi, det havde jeg ikke fået før, der blev slagtet en Spædkalv engang imellem, til Aften fik vi en varm Ret og Smørrebrød, når der var vasket op, sad vi sammen i Dagligstuen, der blev lånt Bøger, der blev læst meget, og så var der en Krystalradio, det var spændende, om der var til at finde noget, den gik på gulvet en Dag, Pigerne var oppe og slås, hvad der skete med den mindes jeg ikke. Jeg kniplede hvis der var ro til det, jeg skulle være i Dagligstuen med det, der var koldt på mit Værelse, der var Urtekælder under det. Vi fik Kaffe og Kage eller nybakte Vafler om Aftenen. Om Eftermiddagen stoppede jeg Otto og Børnenes Strømper, det var sommetider næsten Hul det hele, eller jeg var med og lappe Tøj. Jeg havde ikke en frieftermiddag, kun hver 2 søndag når der var vasket op efter Middag. Gæster var der ikke ret tit, der var ellers en stor Stue, med Plads til mange. Der var Barsedåb, den sidste Søndag jeg var der, jeg fik det først at vide, da der kom en Bil og hentede dem, de skulle til Havrebjerg Kirke, de var Friskole og Frimenighedsfolk, den dag var den store Stue fyldt med Gæster, den Pige der var der før mig vartede op, da jeg rejste skulle Otto være Pige, men det egnede han sig godt til, han kunne godt lide og gå inde og snuse. Nu er Tiden gået jeg skal slutte, noget godt fik jeg ud af min Tid i Vemmelev, jeg traf ham jeg var gift med i næsten 50 år

280216 Ingrid Hansen

Roskildevej 345

Anna Mortensen

Jo, jeg mindes min første Plads, selv om det netop i Aar er 65 Aar siden jeg første Gang rejste hjemmefra, Vi var jo Øboere, saa de fleste Unge søgte til andre Landsdele for at opleve noget nyt. - Da jeg efter Realeksamen ikke rigtig vidste hvad jeg ville søgte jeg Plads hos Sognefogeden i Mullerup ved Slagelse 1/11-21.

Jeg rejste fra Samsø sammen med andre Unge som skulle skifte Plads. Som sædvanligt stormede det godt. Jeg blev hentet paa Gørlev St. og modtaget som et Medlem af Familien. - Gaarden var på ca. 70 Tdr Land og jeg skulle sammen med Datteren Eva dele Inde og Udearbejdet. Hveranden Uge ude betød at jeg var med at malke. Det var jo før der var

Malkemaskiner. Derefter vaske Spande, ordne Karlekamre. Der var to Karle. ordne Kartoffler, vaske op og andre forefaldende Ting.

Familien bestod af Sognefogeden og hans Kone. Det var to elskelige ældre Mennesker. Saa var der to Sønner 25-30 Aar. De stod for Bedriften, den ene som Fodermester den anden for Markbruget.

Den anden Uge var det saa med at sørge for at Maden var færdig til Tiden. Det var jeg meget nervøs for - jeg var jo ikke saa øvet. - Morgenkaffe i Køkkenet andre Maaltider i Dagligstuen. Frokost med Øllebrød Kl. 9, Middag Kl 12. Kosten var ligesom paa andre Gaarde mest hjemmeavlede Produkter. Hvis det kneb for mig, spurgte jeg Eva til Raads men hun var en værre Spilopmager, saa jeg lærte snart at tage mig i Agt, hun prøvede at lokke mig paa Glatis.

Naar vi var færdige efter Middag og Kaffe vaskede vi os og klædte om og sad saa i Stuen med forskelligt Haandarbejde indtil det blev Malketid el. Madtid.

Det var et godt Sted at være. Der var 2 Døtre mere, een var gift, den anden paa Skole.

Alle de Unge havde været paa forskellige Høj og Landbrugsskoler. De var meget musikalske, saa der blev sunget og spillet meget. Eva og jeg gik til Gymnastik. Det var knap saa konfertabelt som nu om Dage. Salen var oven paa Kroens Hestestald. Der var hundekoldt, men en Omgang "primitiv Gymnastik" gav hurtigt Varmen.

Der var ikke noget med fast Ferie den Gang saa jeg holdt Jul der - Lidt Hjemve var der vel nok, men ellers en Hyggelig Jul.

Jeg fik fri til at rejse hjem Nytårsaften, men selvfølgelig stormede det den Dag, saa Skibet kunne ikke gaa i Havn og vi maatte fortsætte til Aarhus. Der tilbragte jeg saa Nytårsaften sammen med en anden Pige paa et Værelse, jeg tror det var paa et Højskolehjem. Næste Dag naede vi Samsø men saa var der kun 2 Dage tilbage af Ferien. - Saa gik Vinteren, den var streng. Dynen frøs fast til Fodenden af Sengen og Vandet frøs i Vandkanden. Storebælt frøs til og der var livlig Trafik paa Isen ud til Musholm og tilbage. Da vi nærmede os Foraaret fik vi travlt med Havearbejde og Hovedrengøring. Jeg mindes en Dag jeg stod oppe paa Køkkenbordet og vaskede Vægge. Da jeg skulle have rent Sæbevand hoppede jeg let ned fra Bordet og plantede begge Ben i en Spand Vand der stod der. (Hvem mon havde sat den der?)

Selvfølgelig morede Eva sig. Hun slæbte mig ud i Gaarden og raabte til de andre at de skulle komme og tage et Billede af os. Det billede har jeg endnu. Naar jeg ser det mindes jeg min første Plads og ønsker alle andre var lige saa heldige som jeg.

1 Maj rejste jeg til Ollerup, hvor jeg 1 Aar i Forvejen havde meldt mig til Kursus.

Venlig hilsen

Anna Mortensen

Ole Fenshøj

Roskildevej 568, Snekkerup 15/12-86

I Marts 1925 averterede jeg efter en Plads som Forkarl på en middelstor Gård. Jeg fik vel ca 15-16 Tilbud, det blev dog ingen af dem, men en Annonce, som mit Blik faldt på, der fangede min Interesse.

Den 1. Maj og 1. Novbr var dengang Årets store Skiftedage, hvor Tusinder af unge Piger og Karle skiftede Plads. Det var Datoer, som mange i Forventning så frem til.

Min nye Arbejdsplads for Somren 1925 blev hos Gardejer J. P. Rasmussen, Egerodgård, 7½ km sydøst for Stege, den var stor 67 Tdr L. meget god Jord.

Aftalt var min Løn 650 Kr. 8 Dages Ferie, eget Værelse og normal Arbejdstid Kl 05-18

Min Søster Louise, 2 År yngre en jeg, havde for Somren fæstet sig på Langemosegd, stor 90 Tdr L. 1½ km øst for Borre.

Sidst i April kom det frem, at en ung Pige 16 År, og fra Valore, næsten Nabo med vort Hjem, havde fået Plads på samme Gård. Det blev straks og fremover til gensidig Glæde og et Venskab for Livet mellem de To.

Lørdag 2. Maj Kl 10 tog vi pr Rutebil fra Køge Torv mod Stege, via Store Tårnby, hvorfra en Karl også skulle tjene på Langemosegd, videre over Karise, Faxe, langs den skønne Præstø Fjord. For 1. Gang fik vi set Præstø på nært Hold, en regtig Torneroseby.

Ved Allerslev Kro fik vi lidt Flyttegods "ombord", Ejeren af det så vi ikke, men hans Navn på Mærkesedlerne forekom os bekendt. Ja, det var faktisk et gammelkendt, verdensberømt Navn. Manden hed ADAM. Efternavnet har jeg glemt, Fornavnet aldrig. Han skulle også tjene på Langemosegd.

Ankomsten til Stege Kl 14,50 og efter et godt Besøg i Høyers Konditori traf vi efter Aftale pr Brev, Gdr Hemmingsen fra Langemosegd og Gdr Rasmussen fra Egerodgård. Vi fik et venligt: "Goddag og Velkommen til Møn".

I Kbmd Carøes Gård satte jeg for f. 1. Gang mine Heste for den 1½ ton velbyggede og gode Ladvogn, den jeg i Somrens Løb benyttede til så mange god Ture til Stege m.v. Rasmussen overlod Kuskesædet til mig.

Ankomsten til Egerodgd fik jeg også af Fru Rasmussen et venligt: "Goddag og Velkommen til Møn".

Jeg fik straks gode Indtryk af mit nye Herskab og af Forholdene og blev siden ikke skuffet.

På Søndagen 3. Maj kom P. Rasmussen og spurgte, om jeg ville med i Kirke, være Kusk for ham, hans Kone, hans Far og den ene af Pigerne, dette sagde jeg med Glæde Ja til.

Det blev til mange lignende Kirketur til velbesøgte Gudstjenester. Efter sadanne gav man sig god Tid til at "hilse på", at gå omkring på den velholdte Kirkegård, at nyde den skønne Udsigt over det som oftest solglitrende Nor.

Pastor Jensen var en særdeles god Prædikant. Et Maleri af ham hænger i Kirken som en Påskønnelse fra Menigheden.

På denne 3. Maj, da vi havde nydt Eftermiddagskaffen i hyggeligt Lag, spurgte Rasmussen, om jeg ville med en Tur i Marken, dette opfattede jeg som en stor Venlighed, der ligesom anslog for hele Somren en god og venlig Tone.

Mine Medtjenere var 2 Piger, Ellen og Karen, Fodremestren Frederik og en Karl på 17 År - Henry. I Hø- og Kornhost havde vi Hjælp af 1 eller 2 Husmænd.

Det påhvilede mig at vække Frederik og Henry og selvfølgelig selv at være oppe til rette Tid. Ikke før ind i Juli skaffede jeg mig et Vækkeuhr, i Dag undrer jeg derpå.

Som en Selvfølge var vi alle dus. En god og venlig Omgangstone rådede.

Peder Rasmussen drev et meget fint Landbrug, deltog i ret høj Grad personligt i Arbejdet. Han havde den "største" Orden både ude og inde, hver en Ting på rette Plads. Det ret store Svinehold fodrede han selv.

Frederik sørgede for Renlighed og havde en Kvægbesætning på 20-23 Malkekøer + Opdræt at tage Vare på. Henry deltog i Morgenmalkning, en Kone Lis fra et Nabyhus i Aftenmalkning, at han ikke skulle sinkes i Markarbejde m.v.

På gården var 6 gode, ret unge og flinke Heste.

Mine Heste var en jysk Hoppe og en Frederiksborg Hingst, de gik godt i Spand, havde stor

Arbejdsevne i Marken og var hurtige på Vejen.

Fru Rasmussen var en meget dygtig Husmoder, at have tjent som Pige hos hende, var en god Anbefaling. Hun havde Ry for at være den mest probre Husmoder på Møn. Hendes 4 Stadsstuer - ja de var noget af et Eventyr, - at se hvad hun havde af fine Ting og sirligt ordnet. Foruden disse 4 Stadsstuer var der en stor særdeles velmøbleret Dagligstue + 2 Køkkener.

Til Frokost Kl 8,30 og til Middag Kl 12 spiste vi alle ved samme Bord, og det var i hyggelig Stemning. Rasmussen havde næsten altid eet eller andet at fortælle eller et Emne at føre på Bane. Han havde et Job i eet af Pengeinstitutterne i Stege, det gav ham en god Kontakt til mange Mennesker og den store Verden.

Til Frokost var der en hjemmesaltet, kogt Sild til hver, det var for mig en helt ny, men god Spise, dertil Smørrebrød og Pålæg + Skummetmælk, varm lige kommet fra Mejeriet, den faktisk bedre en Kaffe.

Til Middag Kl 12, 2 gode Retter, der ofte var præget af, at man havde en stor og veldyrket Køkkenhave. Aldrig har jeg spist så mange Jordbær, Asparges, Bønner m.v. som den Sommer. Vi skønnede på disse gode Ting.

Når min Søster kan til Egerodgd at besøge mig, blev hun af mit Herskab overordentlig godt modtaget, det glædede Fru Rasmussen at vise sine fine Stuer og Ting, Rasmussen fandt nogle gode Plader frem og startede sin meget fine Grammofon, og vi nød en god Kop Kaffe, fik en hyggelig Aften.

På Langemosegård blev jeg ligeså vel modtaget, der ville man gerne synge fx nogle af Somrens mange gode Sange: "Natten breder sine Vinger" bl. andre mindes Jeg. Især Hemmingsen var glad for at synge.

Jeg var heldig denne Sommer: "som næsten altid, at have Værelse mod Øst" - evt Morgensol. Hvad er mere forjættende end Morgensol gennem gule Gardiner?

Fra Egerodgårds Marker havde vi den dejlige Udsigt mod Klinten, og ud over Østersøen. Ofte kørte vi de ca 2 km ned til Hjelms Bugt, fik der et forfriskende Bad. Hjelms Bugt i Sol med den næsten altid stående Brænding, der strækker sig fra Klinten til den for Øjet at se, går næsten i eet ned Falsters Skove og Strande, er et skønt Stk. Danmark.

Vi blev hurtigt en Flok unge, Piger og Karle, Mønboer og Sjællændere, som pr Cykler tog mange gode Ture fx til Klinten, til Midsommerfest og senere Marked i Stege, til Fanebjerg Skov m.v.

Vi det nye Arhundredes Ungdom, vi var vel det 1. Slægtled af unge, som pr Cykler, funklende nye Cykler, erobrede vort Land, besejrede Afstandene, blev frie på en helt ny Måde, åbnede vide Horisonter, fandt store nye Glæder deri.

2. Pinsedag 1. Juni var jeg med Rasmussen og hans Kone på Skovtur, det blev ikke vor eneste.

Henry havde sit Hjem i Nærheden, så han tilbragte meget af sin Fritid der, Frederik havde næsten altid noget at pusle med.

På Grundlovsdagen spiste Herskabet fra Langemosegd, samt Børn, Piger og Karle derfra, Aftensmad ved Jydelejet. Jeg var indbudt og med i dette hyggelige Samvær, hvor vi rigtig oplevede Klinten og den nye Sommer. - Uforglemmelige Timer.

Da jeg Søndag d. 1 Novbr. rejste hjem, havde P. Rasmussen udvirket, at jeg fik Adgang til at besøge Stege Sukkerfabrik, opleve disse store, skønne og så driftsikre Maskiner, som uden Stop gik Døgnet rundt, fra i Septbr til lige før Jul.

Familien Rasmussen har besøgt mig både i Kløvested, i Vollerslev og i Snekkerup.

Mange gode Feriedage har jeg haft på Egerodgård.

Så sent som 24. Juni 1972 var min Kone og jeg Gæster på Egerodgård, da ejedes den af min gl. Husbonds eneste Søn, Frede. I Somren 1925 traf jeg ham aldrig, han havde da Gard på Sjælland, han blev siden min gode Ven.

Venlig Hilsen

Ole Fenshøj

Poul Hansen

Snekkerup 17-1-1987

Som tidligere fortalt var min første Plads hos Christian Nielsen "Bjeragergaard" i Vigersted hvor jeg tjente fra 1-11-43 til 1-5-1944 Sommeren 44 havde jeg en del løs Arbejde hos Christian Nielsen.

Jeg vil prøve at fortælle lidt om hvordan vinteren gik. Vi var temmelig mange til daglig. Christian Nielsen og hans Kone Marie, Sønnen Jørgen, Datteren Kirsten, Pigen Ruth (Datter af Sufus Jensen) Fodermesteren Christian Olsen, og saa lille mig.

I November var der en del Kaalroer der skulde køres sammen i Kule og Roehus. Derefter skulde der pløjes ca 50 Tdr. og da det foregik med Heste tog det jo nogen tid, men dagene var jo lange dengang. Jørgen kaldte Kl. ca 5 hvorefter der skulde vandes fodres og strigles Heste og renses i Hestestalden. 5⁴⁵ fik vi Morgenmad og Kl. 6 tog vi i Marken Kl. 9 kom vi hjem til Frokost (½ time) Kl. 12 holdt vi 1 time Middagspause og Kl. 18 tog vi hjem fra Marken ca 18³⁰ var det fyraften. Vi kunde godt havde brugt Lys paa Ploven baade Morgen og Aften.

Da vi var færdige i Marken blev Arbejdsdagen lidt kortere, hvormeget husker jeg ikke. Resten af Vinteren gik med Tærskning indkørsel af Roer til ca 25 Køer + opdræt, udkørsel af Staldgødning og nedpløjning af samme, naar det var tøjvej. Pløjningen foregik med 3 Heste for Ploven paa Bakken ned mod Vigersted.

Vinteren gik med forskellige andre ting og det blev Foraar igen, og dermed en travl tid, der skulde pløjes færdig, køres Kunstgødning ud, den var meget besværlig at havde med at gøre. Gødningen var kommet hjem i løbet af Vinteren i Sække, Kali og Superfosfat hver for sig. Kalien var altid meget klumpet og skulde derfor hældes ud paa Ladegulvet og slaas i stykker med en Skovl, derefter kastet over et sold, hvorefter den blev blandet med Superfosfat i det rette forhold til de forskellige afgrøder derefter fyldt i Sække, og naar vejret var godt blev det læsset paa en Vogn, og kørt ud paa Markerne for at blive spredt. Spredningen i Marken foregik paa den maade, at en Hjulbør, blev sat på tværs af den korte stive Vogn, Gødningen blev hældt i Børen, og en Mand med en øse spredte til højre og vendste, og en anden kørte Hestene.

1 April rejste Jørgen hjemmefra og blev afløst af Frede Petersen fra Muldstrup. da vi var færdige med at saa og harve i Vigersted var jeg nogle dage i Nordrup (Vesterskovgaard) med tre Heste og en stor Kultivator, hvor jeg skulde hjælpe Jørgen med Foraarsarbejdet paa hans Svigerforældre Gaard.

Saadan gik den Vinter

Poul Hansen
Langelinie 23
Snekkerup

Gudrun de Place

Vigersted Bygade 31-1-87

Da jeg kom ud af skolen, det var den private realskole i Sorø, den gang gik der kun piger, men nu går der også drenge. Derefter kom jeg på en privat husholdningsskole i Hillerød, min Far ville have, jeg skulle lære at lave mad, for jeg var ikke meget for at gå i huset. Da jeg kom hjem igen kom jeg så i lære som modist, der var 2 elever og 1 udlært og en bestyrinde, damen som havde forretningen, var ikke selv med hun fik den efter hendes søster som døde, så derfor måtte hun holde en til at bestyrer den. Jeg blev i forretningen efter jeg var udlært, og blev så senere bestyrinde, den gang var Lørdagen lang der blev først lukket kl. 21,00, så en Pinselørdag kunde godt være lang. jeg har engang på en Pinselørdag solgt 49 Hatte, vi begynte kl. 7⁰⁰ og der blev lukket op kl 8⁰⁰. Der var modeludstilling i København forår og efterår, hvor jeg rejste ind og købte ind og så på modellerne, som så blev syet efter hjemme på systuen. Det var jo meningen at jeg skulle overtage Forretningen, men sådan blev det ikke, da jeg en Søndag tog til Ringsted for at se på motorløb stod der en mand bagved mig, som jeg kom til at tale med, jeg havde 2 Piger med fra Forretningen, så han må jo have hørt hvad vi talte om for dagen efter blev jeg ringet op om vi ikke skulle mødes, og det blev det til, vi blev så senere enige om at gifte os, så jeg måtte jo til at sætte mig ind i Landhusholdning, jeg havde en veninde som kendte forvalteren på "Trusholm" ved Roskilde, der var jeg så nede når de skulle slagte, så jeg kunde lære lidt om hvorledes det skulle være. Jeg sang i Sorø Kirkekor, men da vi skulle giftes var Præsten lige død, så Krogh-Meyer viede os i Sorø Kirke han havde jo været Præst i Vigersted og Ole Mauritz kom i Præstegården, og kom sammen med Sønnerne. Krogh-Meyer flyttede til Sorø, da han gik af som Præst i Vigersted, og havde der en dejlig Villa.

Gudrun de Place

Vigersted Bygade 37

(3-2-1910)

Ole de Place

"Vænget" januar 1987.

Mit ophold på Sydsjællands Landbrugsskole afsluttede 1. April 1921, og jeg havde på fornemmelsen, hvis jeg ikke nu tog en plads for at lære - og se noget andet, så nåede jeg det nok ikke, for min Far var ikke helt på højkant efter en blindtarmsoperation, dengang var det ofte en dødelig sygdom. Jeg fik fat i Sjællands Tidene og faldt over en plads som 3' års elev med interesse for pasning og brug af 2 lette heste, alsidig drift med frøavl.

Jespersen. "Annebjerggaard", Skælskør.

Det tiltalte mig, - men der var jo det med 3' års elev, jeg havde jo bare været hjemme.

Min Far stillede bestemt visse krav til arbejdet; men min udmærkede vejleder var den senere meget kendte, og dygtige mand Peder Madsen "Dybekærgaard" i Nordrup. Og det har følgende forklaring:

Under 1' Verdenskrig 1914 - 18 var Danmark neutral, - der var indkaldt en sikringsstyrke, Ringsted Kaserne var ikke færdigbygget, der var rejsegilde 1914, og da den blev færdig 1915, kunne den ikke rumme alle de indkaldte, så de kom ud i landsognene og selvfølgelig også til Vigersted. Det blev ordnet sådan at vi havde indkvartering en' måned og fri i næste, - med udskiftning af samme batteri som det hed, da det var artilleri med kanoner og heste, så vi blev efterhånden godt kendt. Hæren havde ikke heste nok, så de lejede heste af landmændene, faktisk for en god betaling, og så var det muligt - for gode ord, - at låne sin egen hest ved en

spidsbelastning (Høsten). Vi havde i en periode 3 heste udlejet.

En stabssergent, 4 menige og 3 heste blev indkvarteret hos os, og så fik vi også Batterikontoret, og hvem sad der, menig 113 Peder Madsen. I 1919 søgte Far, - En arbejdsforvalter med ophold i familien, - sådan gik det til.

Stabssergenten hed Jørgensen, og det var ham der underviste medlemmerne af Ringsted² første rideklub, da sikringsstyrken var hjemsendt. Det var også Jørgensen, der med soldat nr 22 på hesten "Trylfe" sørgede for at den blev tilredet til min søster.

I årene 1916 - 17 begyndte vi at mærke krigen, der manglede Kul og Petroleum. I Ringsted blev el-strømmen taget kl. 9 el. 10 aften, det kan jeg ikke rigtig huske nu, på landet fik vi lampeolie til staldlygterne og karbid-lamper til stuerne, - til husholdningen blev der også mangler, vi fik rationeringskort.

(foto af rationeringskort)

Så kom der det sjok, at alle brugelige heste skulle møde på Ringsted Kaserne, hvis der blev mobilisering. Hæren indtegnede selvfølgelig de bedste heste, og ridehesten Trylfe blev også udtaget; men min Far bestemte noget andet. - Hvis der bliver krig kommer den hest aldrig levende her fra gården. - Vores dyrlæge fik besked på øjeblikkelig at komme og skyde hesten, og når den var død, så brække kodeledet på et forben, - og så var han jo nødt til at skyde den.

Krigen sluttede 11. november 1918, og da min søster blev gift, blev hesten min.

Da jeg nu havde været så selvstændig, at tage en plads ved Skælskør, lige så fjernt på Sjælland som muligt, blev der indgået et kompromi, - jeg fik en Motorcykel BSA, bedre-sent-end aldrig -, på dette vidunderlige "Dyr" kørte jeg til min plads på Annebjerggaarden, - uden kørekort - det var ikke nødvendig dengang, man skulle da først lære at køre, jeg fik kørekort i juni hos kaptajn Hartnach i Slagelse. Jeg tog landevejen Slagelse-Skælskør, og da jeg kom til et højdepunkt ca 1 km. fra Skælskør, åbnede sig en vidunderlig udsigt; Byen, Noret, Lystskoven, Kobæk strand, Storebælt med Agersø. Som "Landkrabbe" blev jeg meget betaget, at se så storslået natur, med Stor Bælt så langt øjet nåede.

Vel ankommet til gården, blev godt modtaget, og anvist mit værelse, der var fint nylakeret gulv og med sædvanligt inventar. - Der var bare det med sengen - jeg lå faktisk godt, men der var en ny fornemmelse, og det blev undersøgt, - der var et pænt underlag til udskiftning, derunder et kraftigt tæppe el. måtte, og så i bunden HALM, det var nydelig renstrået halm, og efter grundig undersøgelse efter eventuelle Mus, - sov jeg ganske udmærket i de 7 mdr. jeg var på gården.

Aftalen var, eget værelse, 90 kr om måneden, alt forefaldene arbejde, også malkning når fodermesteren havde fri. Vi var 3 Kale, 1 Fodermester og en staldkarl som også passede have og gårdspads. En gift mand med eget hjem fungerede som forkarl. I husholdningen 1 kokkepige og 1 stuepige.

Staldkarlen - en ældre mand - kaldte op kl 5⁰⁰, og så skulle hestene ordnes, 5⁴⁵ morgenkaffe med udlevering af Frokostpakke og Termoflaske, kl. 6⁰⁰ kom sønnen Gunnar Jespersen og satte i arbejde; han var driftsleder for moderen fru Nihuline, der havde mistet sin mand af blindtarmsbetændelse, hun levede meget stilfærdig.

Vi spiste frokost der hvor vi var i arbejde kl 8³⁰ - 9⁰⁰, havde vi heste med var der Muleposer til dem. Middagen spiste vi hjemme sammen med Jespersen ved bordenden. Fyraften kl. 18⁰⁰, aftensmad 18³⁰ - smurt smørrebrød.

I 1921 kom foråret meget tidlig, vi havde tilsået hjemme d. 15. marts, og på Skælskøreghen endnu tidligere (Kystklima). Kornet havde skiftet blade, og det første jeg blev sat til var at så stamfrø til frøavl i en bygmark. Forsommeren gik med at passe afgrøderne, jeg husker særlig en morgen kl. 3³⁰, - blive kaldt op - ud og håndsa Jernvitriolpulver på Agerkål, medens der var dug på

planterne, Agerkålen døde af det, og det var vi også nær ved, - hjem kl. 7, og så var det med at komme under vandhanen. Der var et stort areal med sukkerroer og foderroer; men lugningen blev hurtig overstået, der kom så mange fra Byen, og det var heldigt for der blev Landarbejderstrejke.

Jespersen kom så en dag og talte om jeg havde lyst til at tage til Taarnborg ved Korsør sammen med en elev fra Tranderupgaarden - lidt nord for Skælskør, det var helt galt med roerne, og så skulle der slås grønlucerne til en stor kvægbesætning. Vi blev enige om at tage den oplevelse med, det varede ca. 8 - 10 dage. Taarnborgs ejer var Hofjægermester de Neergaard, - foruden et pænt vederlag, og fuld løn i vore respektive pladser, blev vi senere indbudt til skovtur med eftermiddagskaffe og aftensmad i Korsør Lystskov.

Frøhøsten nærmede sig, og så fik jeg lært den arbejdsdag. Kornhøsten var som hjemme. Overskudshalmen blev læsset på jernbanevogn på Skælskør Station, - der var jo mange heste i byerne dengang, så der var et erhverv der hed Foragehandler, det var hovedsagelig Hø og Halm de handlede med.

Roehøsten foregik heldigvis sådan at der kom folk inde fra byen og fik arkortarbejde på optagningen, så os der havde med heste at gøre kørte sukkerroerne i jernbanevogn, men det var også et hårdt arbejde når roerne var bumbet godt sammen i vognen.

Så blev det november 1821, og jeg rejste fra Annebjerggaarden til mit hjem, og der har jeg boet indtil 1978, det er 57 år; jeg nåede at komme ud i praktisk landbrug og lærte en masse, også om den daglige ledelse af en gård. Jeg var heldig - det var en god plads.

På første blad for 1986-87 står Herskab og Tjenestefolk på alle planer.

Det fremgår af foranståene at der ikke var meget familieliv på Annebjerggaarden, og jeg havde jo også kun forlangt at få eget værelse, og takket være min BSA var fritiden ikke kedelig, jeg kørte vejene tynde ved Skælskør. Stignæs med udsigt til Agersø, Borreby Slot, Skælskør Lystskov med pavillon og dansesal, og ikke mindst Kobæk Strand, Boeslunde Kro blev besøgt.

Jeg havde gerne - på skift - en af mine medtjenere på "Pegekamret" = bagsædet på disse aftenture; - dog ikke når turen gik til Ringsted.

Jeg var aktiv medlem af Rideklubben og fik der mange gode venner, og også inder, - jeg nåede det hele, - i sommertiden var det Pavillonen i Lystanlægget og ellers Casino, som nu er nedlagt.

I 1895 da mine forældre kom til Vigersted var det en stor forandring for dem. - Kartofler havde man ikke, og heller ikke nogen Urtehave, og det var jo det de havde arbejdet med på Amager. Det var ret almindeligt at spise af samme fad, og spise brød til.

Der kom kartofler på bordet og hver fik sin tallerken, og omkring 1900 var det vist nok indført over alt.

De gårde der ikke kunne klare sig med egen familie, søgte Piger og Karle, og da var der forskel. Hvis en Pige el. Karl var opvokset på en gård el. haft flere pladser, og eventuelt også været på Husholdnings- el. Landbrugsskole søgte de ofte en plads med familier stilling - det var et krav. - Pigen, - måske tiltalt frøken, var stuepige, og Karlen forkarl el. arbejdene forvalter, det kunne han selv bestemme, lønnen var den samme.

Det sidste afsnit jeg har skrevet her er nu også historisk, og det har afviklet sig selv lidt efter lidt siden ca. 1920, og da jeg i 1926 ovetog mit fødehjem tog jeg samtidig forkarlens plads, og min Kone stuepigens, assisteret af en yngre pige, og ude klarede jeg mig med yngre medhjælpere; - - vi mindes mange dygtige unge, som vi har haft gennem årene.

Vi mangler "Bonden med den hvide Jakke".

Ole de Place

Rigmor

Efter en Ringstedtur med indkøb af Kommode og Klædeskab fra Nielsens Møbelmagasin i Nørregade (formedelst 70 kr) blev det læsset på min Fars Ford 23 som var lavet om, så den både kunne være last og luksusbil og med Cyklen fastgjort på Trinbrættet var jeg klar til at tiltræde min Plads hos Metha og Carl Ringe Maglebjerggård i Venslev ved Rude, det var en plads med mange gamle traditioner, måske fordi der boede et hold Bedsteforældre, der var tre Børn på 4-7-10 år, konen var tit meget sløj af Astma, og tog til den kloge Kone i pedersborg og fik strygninger, der var i de år megen søgning hos hende, det var i midten af trediverne. Jeg var med til at malke, høste og tærsk og ellers med i Huset for 30 kr. om måneden. Vi var ti personer til daglig to Karle hvoraf den ene var en dreng fra Holsteinsminde Dreng hjem. det har jo sikkert været billig Arbejdskraft. hvad maden angår kan jeg huske der blev kogt byggrød to gange om ugen til middag, en stor portion, det var Bedstemoderens bestilling at røre i gryden, men Ræven havde som regel været der med halen, så blev der kogt mælk og hældt på den resterende grød hver dag til frokost, tallerkenen med bidesild skulle vende en bestemt vej, så manden kunne få de stykker han ønskede, smørret skulle placeres mellem manden og konens plads så karlene dårlig kunne nå det, de måtte så nøjes med margarine. en karl og jeg var ankommet samtidig så da vi alle var plaseret ved Middagsbordet greb vi jo til Bestikket men - der var så stille og et kik over bordet sagde os der var ved at ske noget og så begyndte Husherren at bede bordbøn, vi var ikke sen til at få listet bestikket på plads igen. Bedstemoderen døde medens jeg var der, en stor begravelse fra hjemmet, kisten stod i Vognporten nogle dage før begravelsen.

Jeg havde fri hver tredje Uge, fra lørdag når jeg var færdig efter middag og kom så tilbage mandag formiddag, men der var jo også en god bid vej derfra på Cykel til Haraldsted.

Apropos - Forden blev den brugt i flere henseender, kunne transportere fire slagterigrise, og som trækraft, når der blev pumpet Aile, ved afmontering af et hjul, hente brænde i Skoven, og på udflugtsture med nedslået kalesche, var det om i tilfælde af regn at få kaleschen op og sidestykker på. ved venstresving skulle man række Armen ud af et hul i sidestykket der var ingen afviservinger eller blinklys på. min far har lært flere mænd at køre, på det tidspunkt var der vist ingen kørekort.

Rigmor

Cathrine Jensen

Snekkerup 11/3-1987

Jeg har tjent hos Skorstensfejermester Herluf og Marie Hansen Dagmersgade 34 her i Ringsted jeg var der fra 1/5 1944 til 1/5 1946 og arbejde fra kl. 8 til kl 1600 passede tlf. og gjorde rent. Herluf og Marie havde to børn Jørgen på 18 år og Grethe på 16 år og så havde de en lille finsk pige, som hed Anja, det var en sorgens dag da hun skulde tilbage til Finland hun kunde jo ikke sit modersmål hun snakke kun dansk da grad vi allesammen den dag. Herluf og Marie fik så en lille pige i 1945 og de fik en pige til efter at jeg var rejst. Herluf fik jo ikke så meget glæde af sin to piger så døde han pludselig men jeg ser da stadig Marie endnu selv om det er 41 år siden jeg tjente hos hende.

Cathrine Jensen

Roskildevej 588

Den 1 Maj 1937, det er 50 år siden i år jeg kom ud at tjene for første gang 14 år gammel. Det var på Bjergagergård i Vigersted, hos Marie og Chr. Nielsen.

Der var fire voksne børn i familien Svend – Jørgen – Niels Helge og Kirsten, de to sidste er tvillinger. Svend var hjemme som fodermester og Jørgen som forkarl de to andre var på Landbrugsskole - Husholdningsskole medens jeg tjente deroppe, så var der to karle ude fra, 1 stor pige og så mig. Jeg deltog i alt både ude og inde. Den anden pige og jeg skiftedes til at være med til at malke, hver otte dage af gangen og i de otte dage måtte vi også vaske junger som der var 16 af dengang og vi bar dem også på deres plads som lå lige tværs over gården, så det var langt for sådan en nykonfirmeret pige at bære dem. Svend kaldte på os piger når han gik ned og malke, så skulle en af os med ned og malke og den anden gik i gang med at forberede morgenmaden til vi var færdig med at malke. Mælkejungerne skulle vaskes når mælkeemanden kom fra mejeriet og Sv. fik tømt dem og båret dem hen i vaskehuset, vi skulle jo gerne være færdig med at vaske dem inden middag. Det skete da også at mælken gik i 2 Kl. så fik vi en omgang skældud af Chr. Nielsen fordi vi ikke havde vasket dem ordentlig. Om sommeren når det skulle høstes var vi ude og være med, først med at binde det der var mejet for og så bagefter slæbe sammen, og vi var med til at læsse når det blev kørt hjem fra marken og så blev det ellers tærsket i løbet af efteråret og vinteren, hvor vi også var med. Når efteråret kom var vi med til at tage Roer op og det var med håndkraft og når de var taget op var vi med til at læsse dem og køre dem hjem og det fik jeg 25 Kr. for om måneden. 1 Maj 1938 rejste jeg fra Bjergagergård fordi Kirsten skulle hjem og være pige og så var de jo lillepigen der skulle rejse og jeg rejste til Baunehøjgården i Kværkeby
slut for denne gang

Ella Hansen
Roskildevej 584
Snekkerup

Else Andreasen

Vigersted d. 2. April 1987

Kort tid før jeg var færdig med min skolegang i Juni 1937, søgte de nye telefondamer på centralen i Roskilde. På det tidspunkt havde jeg endnu ikke taget stilling til hvad jeg skulle foretage mig, når jeg havde taget min realeksamen. Mine forældre syntes, at det var et pænt og hæderligt job og tilskyndede mig til at søge (30'erne var jo ikke ligefrem de fedeste tider, så jo før man kunne komme til at tjene penge jo bedre!)

Altså meldte jeg mig og mødte op til aftalt tid sammen med en hel del andre unge piger. Vi skulle så til en optagelsesprøve, hvor vor intelligens, hukommelse m.m. blev afprøvet. Siddende foran et par høje herrer fra KTAS fik vi stillet forskellige spørgsmål, og ind imellem blev der nævnt et ret stort mange-cifret tal. Samtalen fortsatte – og pludselig blev man så spurgt, om man kunne huske tallet. Det skete et par gange, og jeg mener at kunne huske, at jeg ikke lavede nogen fejl (godt, at det ikke var nu, min gennemtestede hukommelse skulle sættes på prøve!)

Jeg kan huske at jeg blev spurgt hvad ordet Høvisk betød. Anede det ikke – det er nok derfor, det står printet i min hukommelse.

Men jeg slap gennem skærsilden, – og vi, der havde klaret, blev sendt til lægeundersøgelse i København. Også dette blev klaret – og d. 1. Juli, otte dage efter translokationen på Kathedralskolen, mødte jeg så på Telefoncentralen i Roskilde

Her var ansat ca 60 damer fordelt på to hold. Arbejdstiden 6 el. 7 timer, henholdsvis formiddag og eftermiddag – og så var der 3-4 faste nattevagter.

De første 2 måneder var man en slags ”føl” hos en ældre telefonist, som oplærte en i mysterierne. Man fik udleveret en hovedtelefon (til det ene øre) – en brystplade blev hægtet om halsen, og på denne plade sad en tragt, der kunne vippes op og ned.

Det hele blev så med et stik tilsluttet telefonbordet. I begyndelsen var man koblet til sin lærer og så, hvordan det hele gik til Lektier fik vi også for – bl.a. kendskab til KTAS’s ledelse, lære alle forkortelserne på Sjællands centraler og bicentraler – og det var mange, - og naturligvis lære at betjene abonnenterne.

Efter de 2 måneder kom vi til ”eksamen” i København og fik 2 lyserøde nelliker og en gratis omvisning i telefonhuset i Nørregade. Jo, det var en stor dag!

Nu var man så prøvetelefonistinde i 2 år med ret til at bære en grøn kittel. Efter disse 2 år fik man syet en gul lidse på bærestykket på sin kittel. Efter yderligere en del år (jeg husker ikke hvor mange – jeg nåede ikke så langt!) fik man endnu en gul snor på kittelen. Kontroltelefonistinde - stillingen kunne søges og her var der 3 lidser, mens forstanderinden havde et snorebroderi på sin kittel.

I Roskilde var der dengang ca 2400 abonnenter – og hver telefonist ”passede” ca 100 abonnenter = huller m. tilhørende små lamper, der var anbragt i væggen lige foran. Ved opkald lyste en lampe, og man tog et stik op af brodpladen og satte det i hullet – og lampen slukkede. Nu var man så i forbindelse med abonnenten, og man meldte sig med ordet ”Roskilde”, og så kunne abonnenten afgive sit ønske om samtale eller evt bare få at vide, hvad klokken var.

Apropos – dette med at sige ”Roskilde” – når jeg hjemme skulle tage telefonen, når den ringede, hændte det af og til at jeg også her meldte mig med Roskilde til stor forbavelse for den, der ringede.

Arbejdet på centralen kunne være ret så trivielt, men også små sjove episoder kunne vi komme ud for. Bl.a. i tilfælde af tordenvejr – da måtte vi tage stikket ud og holde pause – dog uden kaffetåren, som nogle abonnenter mente, vi hyggede og med.

Hvis en anden central på Sjælland havde tordenvejr, kunne vi ikke få forbindelse og måtte meddele abonnenten, at der var uvejr. Ikke sjældent fik vi så spørgsmålet ”Hvorlænge varer det?” Det var svært ikke at smile højt, for det kunne vi selvsagt ikke svare på – det vidste jo kun Vorherre!

I 5 år blev jeg på centralen – så syntes jeg efterhånden, at jeg manglede noget og ville gerne læse noget mere og andet. Jeg fik så mulighed for at kunne læse til husholdningslærer-(inde)! og sagde farvel til min første arbejdsplads og til mange gode kolleger.

Else Andreasen
Ejdamsvej 27
Vigersted

Hanne Marie Motzfeldt

Ringsted, 14/2 1985

Kære fru T. Olsen.

Mange gange har jeg prøvet på at træffe Dem telefonisk, men forgæves, hvorfor jeg nu herved vil

takke så hjerteligt både Dem og Deres kreds derude for al venlighed i forbindelse med min 85 års dag, som jeg var meget glad og taknemlig for. Vi blev dog - trods det vinterlige vejr - et stort cafeselskab 550. Jeg har altid været så glad for at mødes med Vigerstederne ved vore små feststunder; jeg har jo stadig meget travlt, det ligesom griber længere og længer om sig, jeg har allerede nu efter d. 27/1 været 4 steder og i morgen skal jeg til Næstved; det er hos vor gamle overlæge Frederiksens Søn, provst Frederiksen, hvor jeg skal fortælle i en ældreklub. - Jeg håber ikke vinteren er al for slem imod Dem, når der skal færdes på veje, men før vi ser os om, går vi atter mod vår, dagene længes meget. - Det har knebet for mig, at få takket alle personlig, så jeg tyede også til en lille annonce i Dagbladet i lørdags. -

Lev vel! Tak! og mange hilsner.

Deres hengivne

Hanne Marie Motzfeldt

Bodil Frederiksen

Min historie.

Jeg er født i året 1936 i Lundforlund ved Slagelse.

Begyndte min skolegang i 1943 på Stenlille skole- i 1946 kom familien til Ågerup og jeg fortsatte min skolegang i Vigersted.

Blev konfirmeret 1950 i Kværkeby kirke (dengang var det hverandet år skiftevis Vigersted-Kværkeby)

Til nov. 1950 kom jeg ihuset (3 pladser) indtil 1958.

1958 blev jeg gift i Vigersted kirke. De første 5 år boede vi i Borup.

I 1963 flyttede familien til Vigersted (forøget med 2 sønner)

i 1971 blev den atter forøget (1 datter)

Alle tre børn har begyndt deres skolegang i vigersted skole- kom senere til Ringsted.

Jeg gik i flere år ud og lavede mad hos private.

I 1971 blev jeg ansat på plejehjemmet Stubberupgård, indtil køkkenet lukkede i nov, 1983.

Januar 1984 kom jeg til Avnstrup- indtil det hele lukkede i 1989-90.

I 1969 kom jeg i Menighedsrådet i Vigersted-1980 valgt til formand.

1991 i bestyrelsen for støtteforeningen (Vigersted forsamlingshus)

Børnene er nu alle rejst hjemmefra. Vi er blevet bedsteforældre til fire dejlige unger.

Ja, det er livet i korte træk.

Bodil Schmidt Frederiksen.

Vigersted Bygade 39

4100 Ringsted

Carlo Frederiksen

Jeg er født d. 1-12-1933 i Humleore.

Min Mor og Far, var ansat under Humleore Slot. Far begyndte som skovarbejder, men blev siden forfremmet, til tømmer på Godset, da han som ung, var i Lære som tømmer, men ikke fulførte Læretiden. Mor begyndte som gartnermedhjælper på slottet, men siden hen, kom hun i huset på

slottet, med al forefaldende arbejde.

Da mine forældre, kom til Humleore, ejedes slottet af en Deriktør Hornemand, men efter ombygning i 1933, overtog Arnsted det. Mor og Far nåede at bo i skoven i 62 år.

Vi var 6 søskende, vi er kun 2 tilbage. Jeg begyndte i 1. Klasse, i den gamle forskole, under Frk. Madsen. Efter 2 år der, kom jeg i den store skole, hos Simonsen. I 1948 kom jeg i Lære, som Maskinarbejder hos P M. B. Jeg boede hjemme, imedens jeg var i lære, og som nybagt Svend. 1958 blev lykkens år, da jeg blev gift med Bodil (min nuværende Kone). Vi flyttede til Borup, i lejlighed, og boede der i 5 år. I 1963 flyttede vi, til vores nye Hus, Vigersted Bygade. Vi har altid været glade, for at bo her, og håber, at blive boende i mange år endnu.

Carlo Frederiksen

Rigmor

Kære kloge Kone fra Midtsjælland!

Du kan nok forstå jeg hører "Kanalcafeen" - jeg er "Karetmagerens Rigmor fra Snekkerup" - forleden var Emil og jeg til Grethes 75 års Fødselsdag i Stenlillehallen og traf selvfølgelig mange "gamle bekendte" - blandt andet Lærer Simonsens Gunnar fra "Vigersted" hans Kone Grethe (Ortved) Gunnar har jo været "Karl" hos Erna og Hans og som sådan stået og set på Far når han "lavede Hjul" og snakket med ham og havde jo en del "Anekdoter" om Far og hans "gamle Carlsberg" - og hørt på den "forygende uregelmæssige Motorlarm" når Far gik til den (den står forøvrigt hos Helge og Anna fuldstændig gjort i Stand og ter' sig på samme måde når den blir startet "som i sin Tid" -

Stine og Otto var jo var jo også til Fødselsdag - Stine fortalte at de var nogle Damer der kørte til nogle "Aftener" i Vigersted og der havde du læst op af mine "Snekkerupminder" - hvem gjorde lange Ører - ja det gjorde jeg og sagde hvad er det dog du siger -

Min Bedstefar skrev sin egen og Bedstemors Slægtsbog for mange År siden og tilegnet sin ældste Datter "Moster Kirsten" - den lånte jeg og "granskede" - opdagede at Bedstefar og jeg "svinger" sammen - så jeg har "flettet" noget af Bedstefar sammen med mig - da jeg så afleverede den til Erling "gennem" Anna - synes min Søster Gunild at jeg absolut skulle låne Erna "Snekkerup" og se om Erna ku' genkende "vort gamle Hjem" - det ringede Erna og sagde at det kunne hun sagtens - men at nogle af hendes Børn gerne ville læse den - er det mon den der "vandrer" - Erna er jo desværre ikke mere -

Nå - men så er det jeg tænker om den er så "go" at andre "gider beskæftige" sig med mine "Barndoms minder" - det er jeg ikke så sikker på?? nå pyt - jeg skriver fortrøstningsfuldt videre og sender det til "bekræftelse" hos min Søster Gunild at hun kan sige - jamen sådan var det - der er såmænd også et Sted hvor din Far er "flettet" ind i sin "egenskab" af Sognerådsformand - jeg holder meget af at "sætte mig afsides" og "se det hele for sig" -

Vores gamle Svoger Jens P. har det "halvskidt" og har tabt "gnisten" - han mangler "livstykket Laura" -

De bedste Hilsener til jer
fra "Karetmagerens Rigmor"

Kære Venner

Efter alt hvad der er berettet i vore Bøger, er det vanskeligt at uddybe vort Sogns Historie mere. Min Beretning skal dreje sig om Snekkerups Historie, men da jeg ikke er "indfødt", er det begrænset, hvad jeg ved om ældre Folk her. Da vi kom og spurgte os for, om de forskellige Beboere, fik vi det Indtryk, at næsten alle var Fætre eller Kusiner til hinanden. Man rejste jo ikke saa langt omkring dengang, og derfor var det nok ogsaa lidt vanskeligt at blive aksepteret af de ældre.

I 1943 blev min Mand Sogneraadsformand i 16 Aar, og da jeg jo fungerede som hans Sekretær, lærte vi hurtigt at kende hvert Menneske i Sognet.

For 10 Aar tilbage prøvede jeg at lave en Fortegnelse over Sognets Matr.Numre og dets Beboere ca 1935, men nyere Huse er ikke medtaget og maaske den heller ikke er helt korrekt, men jeg vedlægger den, saa kan I jo rette den senere og uddybe den med Slægtskab mellem Familierne

Snekkerup bestod jo oprindeligt af en Række Gaarde med ca. 60 Td Land. Oprindeligt hørte de under Svenstrup Gods, men blev nok omkring 1900 selvejende. I Byen var 1 Smed og 1 Karetmager. Det var dengang uundværlige Haandværkere, men nu er de væk. - Hele Vejen langs Hovedvej 1 ligger en lang Række Huse hvortil hørte 3 Td Ld. Manden arbejdede paa Godset, og saa kunde de holde 1 Ko og 1 Gris, saa det var et godt Suplement til den lille Dagløn. Ligesom med Gaardene blev de efterhaanden købt af Beboerne, og siden er der sket store Forandringer med Salg af Grunde, og mange af Husene er bygget med Statslaan efter de nyere Love - Ærtebjerghus og Jord blev solgt til Keramiker Aksel Jakobsen. Kendt for sine fine keramiske Farver, som han fik Guldmedalje for i Bryssel. Han byggede Keramikfabrikken ca 1935 og drev den til sin Død ca 1965. Siden har der været Antikvitetsforretning der. I 1932 byggede Danny og Johs. Christansen paa MatrNr 20 Fjerkræslagteriet. De var begyndt i 28 i et Hus paa den anden Side af Vejen. Johs. hentede Fjerkræ rundt hos Folk, og de slagtede i deres lille Vaskehus, men det blev hurtigt for smaat, saa de byggede og udvidede og havde en stor og god Forretning gennem mange Aar. Det gav Arbejde til mange især Kvinder fra Omegnen. Johs. Christians samlede gennem mange Aar Ungdom til Aftenmøder, og Børn til Søndagsskole, men desværre blev Johs. syg og døde allerede 1953. Danny og Sønnen Vagn førte Forretningen videre, men først i 70'erne blev det nedlagt. Paa den Tid skulle alt slutes sammen til større Enheder for at klare Konkursen. Siden har det været anvendt til Fryseri for Fødevarer.

I Snekkerups syd-vestlige Hjørne ligger ved Hovedvej 1. Overdrevskroen, som var kgl. privilegeret Kro. Omkring 1900 ejedes den af Chr. Jensen, som ogsaa ejede 30 Td Ld paa den anden Side af Vejen. Han solgte ca 1908 Kroen til Chr. Christoffersen og byggede Ny Overdrevsgaard paa Jorden. Faa Aar efter brændte Kroen, og efter Opbygning blev den solgt og har siden skiftet ejer flere Gange. I 1907 blev Vigersted Sogn skilt fra Kværkeby og Chr. Jensen blev den første Sogneraadsformand indtil 1924, derefter Hans Laurits Larsen Ortved, Lars Hansen fra 29 til 43 Charles Mortensen fra 43 til 59 og Bernhard Pedersen 59 til 70, da 14 Kommuner blev sluttet sammen med Ringsted til 1 Kommune.

I Husene ved Landevejen var der førhen baade Træskomand og Skomager. Min Mand og jeg købte i 1928 Havrelykkegaard, og allerede Aaret efter kom de svære Nedgangstider. For at klare Udgifterne solgte vi de følgende Aar nogen Grunde ved Hovedvej 1. til en 400 Kr pr. Stk. Paa Hjørnet havde Henrik Nielsen 1927 bygget sit Hus og drev sin Tømrervirksomhed her til sin Død. Datteren Mebel og Kaare Andersen driver nu Malervirksomhed der. Længere mod syd byggede Tømrer Henry Frederiksen 1935 og Sønnen Jørgen fortsætter nu Forretningen der. Paa Matr. 1g

byggede i 1928 Krogh Købmandsfor. og Mølleri. Det var før man her fik Elektricitet. Det blev først almindeligt her omkring 1940. Paa Gaarden fik vi det først 1942. For at forsøge at pynte lidt paa Økonomien byggede vi 1936-37 Huset paa Hjørnet af 1b. Der var 3 smaa Lejligheder og Kolonialforretning, som vi selv drev i nogen Aar. Der har været Forretning indtil ca 1975, da den blev lukket paa Grund af Sygdom. Fenshøj bor der stadig.

Kroghs Søn solgte til Rudme der lukkede Forretningen ca 1980.

Kører man fra Hovedvej 1 mod den gamle Snekkerup By og drejer fra mellem Smedien og Gaarden Birkedal, kører man ad "Langelinje" helt ud til Skoven. Langs Vejen ligger en Række Ejendomme, som er udstykket fra Birkedal og Egesgaarden, som laa længst ude. Den er nu jævnet med Jorden. Den bedste Jord var solgt fra. Det meste 1920. Omkring Gaarden var Lerlag som egnede sig til Keramikfremstilling, saa det blev solgt dels til et Firma i Nykøbing F. og dels til Keramiker Jacobsen. De hentede Ler derfra i mange Aar. Nu er det gravet op, og Resterne solgt til Naboerne. - Drejer man hen foran Smedien kører man til "Skaane" hvor der fra gammel Tid ligger 3 Huse. Kører vi højre om 1a, kommer vi til Gaardene hvis Beboere er omtalt i min vedlagte Beretning. Gamle Slægtsgaarde som med enkelte Undtagelser er gaaet over til fremmede Ejere. - Da vi kom i 1928 var alle Veje belagt med Skærver og Grus. I 1937 blev Hovedvej 1 udvidet og reguleret. De tog af Toppen og fyldte i det lave. Der blev anlagt Cykelstier paa begge Sider og asfalteret. Det var stort Fremskridt der saa fulgtes op af Kommunen.

Lillemarksgaard Slægtsgaard i 5 Generationer)

En Gaard i Byen 6a "Stenmarksgaarden" vides at have været i Familiens Eje i 7 Generationer. Den gamle Gaard er solgt med 28 Td. L. Resten var udstykket til Døtrene Rigmor og Mary i 27.

Langs Borupvejen ligger Lundegaarden, hvorfra ogsaa Jord var udstykket til mindre Steder paa modsat Side af Vejen - Min vedlagte Beskrivelse af By og Folk er mere udførlig saa jeg vil slutte her.

Venlig Hilsen

Anna Mortensen

Marie Hansen

3-2-88

Snekkerup

Jeg vil skrive om min tid i Snekkerup der havde jeg mit hjem til 1940. Mine Forældre var Hans Chr Jensen og Anna Sofie født Nielsen de var begge fra Gyrstinge og født henholdsvis 1886 - 85 blev gift 1908 boede kort tid i et Hus i Gyrstinge saa købte de en Ejendom i Allendelille hvor de boede til de i 1917 købte Ejendommen i Snekkerup paa Langelinie 23. Da de kom til Snekkerup havde de 3 Børn min Søster Hansigne og to Brødre Peder og Herman.

Dengang var der kun 10 Tdr. Land til Ejendommen og det var en slem tid under første Verdenskrig saa Far maatte have Arbejde ved siden af han kørte bl. andet en Mælketur og Arbejdede i Skoven hvor han kørte træ ned til Borup og læssede i Banevogne. han har ogsaa kørt Tørv fra Kværkeby Mose til Roskilde hvor de skulle bæres op af trapper til Beboerne saa det kunne godt blive en streng Dag for både Mand og Heste saa der blev holdt ind ved Osted Kro for at Hestene fik et Hvil og Far spiste sin Mad.

I 1921 købte saa Far og Mor 7 Tdr Land fra Lundegaarden saa var der 17 Tdr Land til og saa kunde det bedre gaa rundt saa Far var hjemme for Mor kunne ikke blive ved med at passe det hele hjemme de havde faaet 2 Drengene mere men som begge døde ½ Aar gammel med 4 Aars mellemrum af Lungebetændelse, og saa i 1925 kom jeg saa som den sidste. I 1927 blev min

Søster gift med Kristian Skou Pedersen, og flyttede ned paa Marken hvor de købte en Ejendom af en Tømmer Lars Andersen som de skulle have boende og i den anden side af huset var der en lille Lejlighed hvor der boede en Familie i nogen Aar men saa rejste de og hele huset blev deres eget. Der boede de til sidst i fyrende da havde de faaet 8 Børn derfra flyttede de til Aarløse og der fik de saa det sidste Barn.

I 1932 begyndte jeg at gaa i Skole i Vigersted de 2 første Aar i den røde Forskole hos Frk. Madsen og saa i den gule Skole hos Simonsen og Larsen vi gik hveranden Dag og dengang gik vi jo da der ikke var mange der havde Cykler men da jeg blev 12 Aar fik jeg en brugt Cykel for saa kunde jeg hurtigere komme hjem og hjælpe til i Marken og om Morgenen i Stalden. Jeg blev konfirmeret i Vigersted Kirke af Pastor Poulsen April 1939.

Til November fik jeg min første Plads hos Simonsen saa blev Mor syg og jeg maatte hjem saa var jeg hjemme den sidste tid vi var i Snekkerup for Far og Mor solgte Ejendommen November 1940 til Hans Søren Hansen og vi flyttede til Bedsted hvor de boede til 1945 hvor de rejste til Borup og der var de deres sidste Aar.

Jeg havde plads paa Gaarde i Alsted, Ørslev og Benløse i 44 blev jeg gift med Helge Hansen vi var paa Skjoldnæsholm til vi overtog Hjemmet i Bedsted som vi havde i 38 Aar og der har vi lavet Gartneri. Vi har 3 Børn 2 Sønner og en Datter den ældste har Gartneriet, den anden Søn bor paa Bjergvej og Datteren bor i Farenløse. Vi købte Hus paa Degnebakken saa jeg kom til hjemegnen igen. Vi kom til Vigersted November 1983 det var en brat overgang fra en meget lang Arbejdsdag til kun at passe Huset men vi har da Have og et Drivhus vi kan gaa og pudsle i om Sommeren. I Vintrene 84-85 gik jeg til Blomsterbinding paa Skolen og der lærte jeg nogen af Beboerne at kende det var nogen hyggelige timer vi havde der og især naar man holder af at pudsle med Blomster baade tørrede og friske føles tiden aldrig lang. hermed slutter jeg med.

Venlig hilsen Marie Hansen

Inger Bjergager

Vigersted d. 22 November 1988

Kære voksne venner.

Vi to gamle her på Bjergagergård har nu læst alt hvad i andre har skrevet, det var morsomt, men, for der er et men, og det er vi er blevet sa gamle at vi ikke kan huske det, men vi kan huske så meget, at det vi kan fortælle bliver en gentagelse af det som i har prentet ned i de to bøger. Lad os håbe at der er nogen der får glæde af at læse dem senere.

Jeg skriver lidt om min barndom og ungdom. Tænk jeg er snart firsinstyve år. Jeg blev født d. 10 September 1909, og har allerede bestemt, at jeg ikke vil fejre den, så det skal i ikke glæde jer til. Glædebjerggård i Skov-Hastrup ved Hvalsø er der hvor jeg først så dagens lys.

Tænk min Mor fødte ni børn, hvoraf jeg altsa var den ene, der var tre drenge der døde meget tidligt

I Skovhastrup var der dengang en skole med fire klasser, to klasser pa en gang, sa vi gik i skole hveranden dag.

Der var kun en lærer og han sov meget af tiden med benene oppe på katederet, utroligt vi fik lært noget.

Mit hjem Glædebjerggård var en ret stor bondegård på 140 td ld; som følge deraf var vi altid mange mennesker, i særdeleshed unge, henholdsvis børn og medhjælpere, så vi savnede aldrig selskab.

Efter min skolegang i landsbyen Skovhastrup, var jeg syg i lang tid af lungehindebetændelse; den

gang havde vi jo ikke penicillin som kunne hjælpe hurtig.

Jeg var to somre på Osted Efterskole for at komme til kræfter. Senere var jeg husholdningselev på en gård der heder Vernersminde.

Derefter et halvt år på Husassistenternes Fagskole, og derefter et par kedelige pladser i København.

I årene inden jeg blev gift hjalp jeg min Mor som var blevet enke efter min fars død 1933. Vi havde min gamle mormor boende og selvfølgelig et stort folkehold, så der var arbejde nok.

Jeg havde en dejlig ungdomstid sammen med mange unge mennesker.

Så blev jeg gift og det kan ham jeg blev gift med fortælle om.

Venlig hilsen

Inger Bjergager

Svend Bjergager

d. 25-11-88

Til Voksenklubben

Det er mærkeligt at skrive stil om sig selv, og aflevere den i det lokale, hvor jeg begyndte at gaa i skole for ca 70 aar siden.

Hvor er der løbet meget vand i stranden siden, dengang var det rent, maaske, nu er det forurenat. Jeg er hvist ogsaa blevet forurenat siden da. Men jeg skal skrive og ikke filosofere. Det er mærkeligt, at vi ingen indflydelse har paa, hvor og hvornår, vi skal eller vil fødes, jeg var heldig.

Det er jo stadig de gamle sætninger der kommer frem.

Hvor kommer jeg fra.

Hvorfor er jeg her,

og hvor gaaar jeg hen.

Naa, jeg er altsaa født d. 21-12-12 paa en bondegaard i Valsømagle, forøvrigt hvor der nu er et kollektivt landbrug.

Jeg var den førstefødte af fire søskende, saa det har jo nok været en stor dag, det var det forøvrigt ikke, fordi jeg var død, eller næsten, de maatte hurtigst muligt have fat i skolelæreren for, at faa mig døbt.

Mine forældre boede i Valsømagle til 1915, de købte da Bjergagergaard af mine Bedsteforældre. Jeg regner saaledes gaarden her i Vigersted for mit fødehjem. Inger og jeg er forøvrigt 4de generation her.

De fik pustet liv i mig den 21-12-1912 og jeg kom til, at gaa i Vigersted Skole som jeg har nævnt, i 7 aar hveranden dag d.v.s. 3½ aar, jeg var glad for, at gaa i skole, der var mange, der var kede af det. Det er utroligt, at børnene i dag kan faa 10 aar til, at gaa med, at gaa i skole hver dag. Nu faar jeg nok ørene i maskinen, jeg er i familie med en masse lærer.

Efter min skolegang her i Vigersted, hvor jeg beundrede lærer Simonsen for alt det han fik proppet ind i hovedet paa os, i den som nævnt korte tid var jeg en vinter paa Osted Efterskole, jeg følte, at jeg havde meget gavn af den vinter, jeg lærte, at have venner og kammerater, det havde jeg ikke haft tid til i min skoletid, jeg var selvfølgelig meget glad for min far, men han var streng til, at sætte mig i arbejde, der var ingen tid til leg.

Jeg kan godt se, at jeg skal komme lidt hurtigere frem med dette skrivi.

Da jeg var 17ten aar fik jeg plads paa en gaard i Landsgrav ved Slagelse og derfra gik turen til Foldingbro i Sønderjyllann, jeg var begge steder, sammen med en masse rare og dygtige mennesker, hvor det betyder meget, hvem unge mennesker er sammen med, det gør det

forøvrigt for os hele livet.

Jeg var hjemme her i Vigersted et stykke tid, indtil jeg blev indkaldt som garder i 1933, der havde jeg ogsaa en dejlig tid. Efter min soldatertid, var jeg ladefoged paa Førslevgaarden ved

Fuglebjerg, saa vilde min far have mig hjem igen. I forældres øjne er børnene ellers bedst, naar de er et stykke vej hjemme fra, saadan var det ogsaa med mig.

Imidlertid kom jeg på Tune Landboskole og derefter 1½ aar bestyrer paa en gaard i Vindinge ved Roskilde. Det var i store træk lidt om aarene indtil 1939, paa godt og ondt, mest godt, det onde prøver vi, at glemme.

I 1939 skete der saa meget, der var optræk til krig, ogsaa her i landet, blev jeg indkaldt til militæret? der var saa mange spørgsmaalstegn.

Jeg havde i et par aar kendt en pige Inger Thomsen fra Skov-Hastrup ved Hvalsø og vi finder ud af, at nu skal der ske noget, selv om der bliver aldrig saa meget krig.

Vi køber Højvanggaard i Vindinge ved Roskilde 65 td. Id, det var godt vi kom igang, ejendommene var allerede i stigning.

Vi blev gift samme aar, jeg kan ikke huske datoen.

Paa Højvanggaard boede vi under hele krigen til Marts 1945.

Bortset fra, at vi havde krig i landet, nogle meget kolde vintre, og ingen penge, saa havde vi en dejlig tid i Vindinge, to af vores tre piger Karen og Birthe blev født her.

Vi havde nogle rare naboer, det betød meget, det gør det altid, men i særdeleshed under krigen.

Vi havde meget uheld, med dyrene, saa vi begyndte, at dyrke grøntsager og det gik efterhaanden ganske godt.

Mine forældre syntes og ønskede, at det var Inger og mig der skulde overtage Bjergagergaard og det sagde vi saa, meget nølende ja til og flyttede adressen d. 23-3-1945,

Jeg skriver, at vi nølende sagde ja til, at flytte til Vigersted saa er det fordi, at vi havde saa mange baand der band os til Roskilde, ogsaa fra vores ungdomstid.

Nu har vi jo saa boet det meste af vores tid her i Vigersted og det har vi da ikke været kede af.

Vi har fået en datter til her i Vigersted, Anette, og det er jo da noget ret væsentlig.

Landbrugsmæssigt har vi næsten prøvet alt muligt, bortset fra malkekøer, jeg har aldrig kundet lide, at malke, jeg kan næsten lettere nævne hvad vi ikke har arbejdet med.

Vi maa være taknemmelige fordi vi har haft en masse unge og ogsaa ældre mennesker til hjælpe os, der var dejligt liv paa gaarden, da vi havde medhjælpere og børn, nu har vi gaaet allene i snart mange aar, tiderne skifter, forøvrigt har vi bortforpagtet det meste af gaarden.

Det er ret almindeligt, at saadan en gammel fyr som mig fortæller om bestyrelser han har været medlem af, det lader jeg ligge, jeg har allerede brugt meget papir. Jeg vil dog nævne en forening jeg blev formand for i en meget ung alder, det kan maaske have nogen lokal interesse, det var Vigersted Sangforening.

Paa en generalforsamling blev jeg valgt til formand, og samme aften blev det vedtaget, at holde op med, at synge, og saa er der jo ikke saa meget tilbage af en sangforening. Jeg maa have haft en meget negativ udstraaling, sangforeningens forhandlingsprotokol er arkiveret i lokalhistorisk arkiv, med det jeg sidder her og skriver, følger jeg snart efter.

Jeg skal til, at slutte, der er meget jeg kunde ønske anderledes, naa jeg tænker tilbage, men der er meget mere, jeg er taknemmelig for, og det er jo godt.

Sv. Bjergager

Jeg er födt den 23-5-1930 i Thisted landsogn af Elna Andersen födt Madsen, og Jens Snæver Andersen teglværksarbejder. Jeg er den ældste af 12 söskende, seks drenge og 6 piger, som er födt på 18 år, altså 1½ år i gennemsnit. alle er sunde og raske. 1 bor i Börkob ved Vejle, og 10 i Thisted.

Jeg gik i en lille landsbyskole som hed Tingstrup; som 14 årige kom jeg ud at tjene på en gård ved Thisted, hvor der var tre börn hvoraf den mindste kun var 1 år; og konen havde haft Hjerneblødning, så hun var lam i venstre side, men hun var utrolig dygtig med sin højre hånd, hun lavede mad og bagte boller og franskbröd, og hun strikkede de fineste kjoler til den lille pige, så om aftenen når börnene var lagt i seng, sad jeg og stoppede strømper mens hun strikkede, men hun kunne ikke så godt tale og slet ikke læse, så jeg læste avis og sang for hende, det var hun meget glad for.

Da jeg var 17 år rejste jeg til sjælland. Jeg skulle være pige i huset hos min tante og farbror, som var overfodermester på Harrestedgård ved fuglebærg, så de havde et stort hus, og alle folkene på kost og logi. Der var jeg 1 år, så fik jeg plads på Holsteinsminde bageri, hvor jeg skulle passe hus og forretning jeg havde altid ønsket mig at komme i forretning. Bageren var Carlo Matthiesen som skulle blive min svoger, for der traf jeg min mand Hamann Matthiesen, som jeg blev gift med d. 29 maj 1950 i Vigersted kirke, mine svigerforældre Karoline og Theodor Matthiesen holdt brylluppet for os. Vi havde købt et landsted på 16 tönder land i Toksværd, der boede vi til 1957, og der blev vores tre første börn Mogens, Susanne og Jan födt. så kom vi hjem og forpagtede "Lundegården", Hamanns bror Arne var karl derhjemme, men havde selv köbt gård i Snekkerup den som Knud Hansen "flyveren" har nu. der boede vi i 2 år, så flyttede mine svigerforældre til Borup, og vi köbte "Lundegården" og flyttede ind d. 1-6-1959, og i 1960 blev Gitte födt. Vi har prøvet mange ting igennem årene på Lundegården, först havde vi köer og grise, så blev köerne solgt og senere også grisene, så prøvede vi med Angora kaniner de skulle klippes hver 3die måned og Ulden blev solgt, men pludselig kunne vi ikke komme af med Ulden, så blev kaninerne solgt, og i 1981 solgte vi jorden, til vores nabo Kaj Jensen, og Hamann havde nu begyndt på at lave havefliser, det var en god forretning, vi kunne slet ikke nå at lave alle dem vi kunne sælge, så Hamann stod hele vinteren og lavede fliser, så der kunne være et lager til foråret.

Men det var et strengt og hårdt arbejde, så i 1986 holdt han op, for at have lidt mere tid til at gå og pudse med have og drivhus. Den 23 februar mistede jeg min dejlige mand, han fik Hjertestop da han spillede badminton, og var död med det samme, det var jo nemt for ham. så nu bor jeg alene på "lundegården", som jeg gerne vil blive ved med, da jeg har så mange dejlige minder om min tid sammen med Hamann her. Og Jan og Neel har deres arbejde her, da de dyrker östershatte ude i staldene, så de kommer hver dag. Og jeg arbejder som oldfrue på plejehjemmet i Borup. 1 december har jeg været der i 20 år.

så går jeg til svömning, spiller diletant og er med i strikkeklub, og så har jeg mine firer börn 4 svigerbörn og 9 börnebörn lige omkring mig.

Mogens og Mariane + 2 börn bor i Ågerup Susanne og Carl + 2 börn bor på Roskildevej Jan og Neel + 3 börn i Jystrup Gitte og Mogens + 2 börn bor i Ringsted - og nu er jeg også kommet med i voksenklubben, så jeg har meget at se til.

Snekkerup d. 6-11-1989

Nanna Matthiesen

"Lundegården"

Benta Nielsen

Vigersted den 5 Januar 1991

Mit navn er Benta Nielsen født Thiesen. Jeg er født den 21 Januar 1935 ude ved Rygmarks gården i Ny Jystrup. Lige efter flyttede min Far og Mor (Johannes og Martha til Snekkerup, ud i Egeshuset og der fik de 3 Born til. Sven Åge, Mona og Bjarne.

Min far arbejdede i Skoven. I 1937 kom han til skade da der faldt et træ ned over hans ene Ben og brækkede låret på ham. Det blev aldrig helt godt da benet blev stift. Min mor var syg næsten altid. Så flyttede vi op på Egesgården omkring 1940 men den er revet ned nu. Da havde far ikke noget fast arbejde, men hjalp til hvor der var brug for ham. I August 1944 lå jeg på Sygehuset i Ringsted. Mor var oppe og besøge mig om Fredagen. Om Lørdagen blev mor syg om aftenen og døde om Natten. så kom far og Anna Thirstrup op hos mig om Søndagen, de fortalte mig at mor var død, og jeg blev meget ked af det.

Jeg kom hjem den næste Lørdag, og Far og jeg gik i kirke om Søndagen.

Da mor døde var der ingen hjælp at få man måtte klare sig selv det gjorde far godt. Jeg gik i skole i Vigersted hos Frk Madsen, Lærer Simonsen, og så var der lærer Albertsen. Så flyttede vi til Ågerup i 1948 eller 1949 oppe ved Skoven lige før jeg blev konfirmeret i Vigersted kirke April 1949. Så kom jeg ud og tjene først kom jeg op hos Inger og Svend Bjergager 15 April var der til 1 November 1949, så kom jeg op til Dyrelægen i Jystrup var der til 1 Maj 1950. Fra 1 Maj til 1 November 1950 var jeg på Nebes Mølle Børnehjem. Den sommer lærte jeg Egon at kende da jeg hjalp min far med at luge roer hos Hypholdt, og det gjorde Egon også

Den sommer boede jeg hjemme. Så skulle jeg have en ny plads, det blev ude på Skovgården hos Ketty og Jens Larsen, det var fra 1 November 1950 til 1 Maj 1951. Så rejste jeg ned på Vangholmgården hos Åse's Beste mor. Der var jeg så et år til 1 Maj 1952.

Så tog jeg tilbage til Ketty og Jens Larsen hvor jeg var til 1 Maj 1953. Der fra rejste jeg ud på Overdrevs gården hvor jeg var til 1 Maj 1954. Nu rejste jeg for sidste gang til Vigersted Bygade, og der er jeg endnu. Dengang boede min Far i Svend Bjergagers Hus på Humleorevej 2 der hvor Kurt og Inge Marie bor. Sa blev Egon og jeg gift i Oktober 1954, og vi fik Inger November 1954. Hun er gift og bor på Ågerupvej har 2 Børn Jimmy og Joan. Så kom Bent i 1958, han er også gift og bor på Bjergvej han kone (Rosatta) er fra Namibia hun har nogle Børn der ned. Men de venter en baby nu i Februar 1991.

Så fik vi Susanne i 1960 også gift har 2 Børn Britt og Brian. Så flyttede far over på Wigbjerggården indtil han blev syg. så boede han hos Egon og mig til han kom på Sygehuset. Og der fik han taget begge sine Ben af lige over Knæene. Derfra kom han ud på Plegehjemmet i Ortved til han døde i 1969.

Så i 1972 kom der en lille efternøler det var Allan som går i skole endnu i Ringsted på H H. Så har jeg ellers passet Børn. Da jeg blev træt af det kom jeg på Skolen for at gøre rent men det kunde min ryg ikke holde til jeg var der i 8 år. Så nu er jeg Førtidspensionist og så passer jeg mit hjem og mine Bornebørn. Så kan jeg godt lide at strikke.

Med Hilsen

Benta Nielsen
Vigersted Bygade 22
4100 Ringsted

Nordbækvej d. 12-3-1990

Ellen M. Sørensen f. Grieger Nielsen

Jeg er født d. 28-3-1923 på Urhøjgård Bjerre-Svallerup sogn. Min forældre boede på Urhøjgård, hvor min far Hans Peder Nielsen var bestyrer, min mor Martha, født Grieger, var tysk født, kom til Danmark under første verdenskrig sammen med et dansk-tysk ægtepar som barnefrøken. Han, dansker, direktør på Görlev sukkerfabrik, forpagtede Urhøjgård. Efter krigen rejste de tilbage, men min mor blev her i Danmark blev gift med min far. Jeg er den ældste af syv søskende 2 piger og fem drenge. De første år boede vi på Urhøjgård, siden købte mine forældre en mindre landejendom i Allindelille Old. I de følgende år og indtil jeg skulle begynde at gå i skole tilbragte jeg nogle lange ferier hos mine bedsteforældre, som boede i en by i Riesengebirge, nær grænsen mellem Tjekkoslaviet og Tyskland; det er i dag polsk område. I 1930 begyndte jeg at gå i skole i Allindelille; det var en meget moderne landsbyskole, efter den tids skoler på landet, bygningerne bruges stadig; men der er jo bygget en del til siden. Jeg var meget glad for at gå i skole. Der var kun fire klasser dengang så vi gik kun hver anden dag; men om sommeren kunde pigerne få 2 timer ekstra til håndgerning en 4. dg det var frivillig. Jeg blev konfirmeret i Haraldsted Kirke April 1937, hvor efter jeg kom ud at tjene på en nabogård. Siden kom jeg til Skee Købmandsgård, som var en stor og alsidig købmandsforretning med mange ansatte. Vi var 2 piger - jeg den yngste. Derefter igen på en større gård et år. Og så endte jeg i Ortved. Jeg var tre år hos Leo Christiansen, hvor jeg lærte sønen Aage på nabogården at kende, som jeg så siden blev gift med, efter at jeg flyttede dertil. Housgården som havde været længe i slægten, havde min svigerfar arvet efter en morbror. Mine svigerforældres helbred var ikke så godt, især var min svigermor meget handicappet af slidigt. I november 1946 blev Finn født. Svigerfar døde April 1953, og svigermor efter lang tids svær sygdom maj 1964. Først da overtog min mand og hans ældste bror Hans gården, som de var fælles om intil vi solgte den i 1976, på grund af Aages sygdom. I 1975 blev min mand syg og siden blev det konstateret, at det var uhelbredelig, og i marts 1976 blev Housgården solgt til Vanda og Arne Gaardrup og ud af slægten. Finn var ikke landmand, han var allergisk over for korn og dyr. En arv efter Aage som havde en meget slem høfeber hver sommer. Samme dag som gården blev solgt, købte Aage og jeg huset her på Nordbæksvej, hvor jeg stadig boer, og samtidig blev det ordnet så Hans, hvis heldbred efter et par blodpropper i hjertet ikke var godt, og samtidig svagt seende, skulle have sit ophold hos os mod betaling, (han blev siden operet på øjnene, med et meget fint resultat. Han døde pludselig af hjertestop i 1982.) Kort tid efter døde Aage, så han nåede ikke med her over.

Vi flyttede her på Nordbæksvej sidst i maj 1976 samme dag flyttede Gårdrups ind på Housgården. Så måtte jeg jo i gang med en ny tilværelse. Kort efter kom min Nevö over at bo hos mig, han havde fået læreplads i Ringsted, og forældrene boede ved Mörköv. Efter nogen tid søgte jeg lidt arbejde som afløser på Hækkerupvejs plejehjem, og fik arbejde som ufaglært sygehjælper, hvor jeg så var indtil loven kom, om at man ikke måtte arbejde mere end tre måneder uden uddannelse, og jeg var for gammel til at få uddannelsen. Fik straks tilbud fra Hjemmeplejen, om jeg ikke kunne tænke mig at blive hjemmehjælper, hvor jeg så var i 13 Aar - de sidste år som aftenvagter på Sundhedscenter nord, man oplever meget ved sådan er arbejde, det kan være et dejligt arbejde, når man kan hjælpe syge mennesker til at få et bedre liv, men mange gange er det hårdt, når man kommer ud til unge eller yngre mennesker, som er uhelbredelige syge, da føler man sig hjælpeløs.

Nu har jeg snart været folkepensionist et år, tiden løber hurtigt, og man må være taknemlig for et godt helbred. Jeg har i vinter gået til nogle kursuser. Er med i bestyrelsen for venneforeningen

Sundhedscenter nord. (Ortved plejehjem).

Så har jeg jo min søn Finn, som er gift med Inge de har en søn, de boer på Bækkevej i Benløse, så det er jo ikke nogen stor familie.

Ellen Sørensen

Nordbæksvej 76 Kværkeby

Olga Jensen

Ortved 1992

Olga Jensen fdt. Nielsen 15-10-20 i en Landsby Vedbysønder mellem Sorø og Slagelse Byen bestod af 5 gårde 2 huse, Central, Mejeri, Gadekær, Smedie og F. IV. Rytterskole, alt stråttækt

Min far O. Nielsen f. 1887 begyndte som selvstændig da han var 18 år, da min Mor, Alma f. 1885 senere kom til var hun medhjælper i smedien, senere kom der svende og lærlinge. Efterhånden som vi børn 3 drenge 1 pige 1 dreng efternøler, voksede til fik vi en Skruenøgle i hånden, for om foråret var der meget travlt, Landmændene kom ikke med deres Plove Harver og Kultivatorer for de skulle bruges. Svenden skulle have fyraften, så min Mor fattede den store forhammer og slog op for smeden, harvetænderne skulle spidses eller fornyes de ældste Drenge skar gevind, jeg fik dem og skruede dem pa, det var før jeg begyndte at gå i skole.

Ellers var der festligt ved en smedie som lå midt i byen især om sommeren, når alle piger og karle fra gårdene samledes, der blev leget prøvet kræfter spillet Harmonika, om Vinteren var der isen på Gadekæret. Skolearene gik jeg blev konfirmeret, min første plads var på en gård jeg skulle være med ude i høsten, det var godt nok hårdt, at stikke op og lægge læs når man kun var 14 år.

Derefter stuepige på Charlottendal ved Slagelse senere på Katrineholm nær Fuglebjerg, derefter hos en Syerske for at lære, jeg havde fået noget i arv, da både min Mor og Farmor var Syersker.

På Mejeriet var der en Mejerist fra Benløse Kjeld Jensen, som jeg blev gift med, og kom til Benløse hvor vi fik en lille lejlighed, Kjeld var blevet 1ste Mejerist på Kværkeby Mejeri, men Lønningen var kun 42 kr om ugen det var i 1939. Krigen kom, der blev tit handlet huse, man blev sagt op ud inden en Måned, det skete 2 år på træk den næste var så i Ortved det var svært at få en Lejlighed, det samme skete igen ud. Så købte vi en grund og byggede i 1943. Kjeld var imidlertid blevet Chauffør hos sin Far Frits Jensen, der havde købt den nedlagte Stationsbygning fra (midtbanen) og begyndt som Vognmand, og senere flyttede til Tankstationen (nu DK Bencin 398) hvor han skar Generatorbrænde, det var der hårdt brug for dengang da der ikke var Bencin.

Kjeld blev Chauffør på (Kambas) Det sidste år inden krigen var slut, fik vi købt en bil, de var billige, ingen kunne jo køre, så den blev klodset op, dækkene lagt på Loftet eller blev de stjålet, dæk var der også mangel på.

Endelig blev der fred, bilen kom på gaden, det blev en levevej. Kjeld begyndte som Kørelærer i 46-47 der var ingen der havde fået kørekort i de 5 år Krigen varede, enhver kunne nedsætte sig som Kørelærer dengang, senere skulle der en eksamen til.

Vi fik i Krigsårene 3 børn

Lis sosialrådgiver bor i København

Preben mekaniker - Ortved

Tom Kørelærer i Roskilde bor i Osted

Det var trange tider, så jeg havde systue en kort tid havde vi også lillebil hvor jeg kørte da jeg havde fået erhvervskort. Børnene begyndte i skolen hos Frk Madsen senere Simonsen Albertsen og Fru Jensen, jeg kom i skolekommisionen. Da Frk Madsen blev syg, blev jeg spurgt

om jeg kunne tage håndgæring og Idræt jeg havde nogle kurser fra Gerlev Højskole.

Jeg cyklede 2 dage om ugen 2 gange om dagen til Vigersted til 33 kr om måneden.

Der var rigtig gang i Idrætsforeningen under Krigen, mange gymnaster, folkedans Dellitant og Batminton.

En Handelsmand fra Benløse havde med det danske mindretal i Slesvig at gøre, opfordrede os til at spille for de danske foreninger dernede. Stykkerne var, syngespillet "Nej" og "Familien Futterup". Det lød spændene, der blev lejet en Bus en Kørelærer fra Sorø, jeg mener turen varede 6-7 dage, vi boede privat, det var småt med maden dernede, så den skulle vi selv have med, også til dem vi boede hos, en spændende tur men meget trættende.

Vi var meget meget velkomne hos de dansksindede, men der var andre der spyttede efter bussen.

Den nye skole blev bygget, jeg sluttede, nu var der igen lærer, aftenskolen begyndte, jeg kom i aftenskolenævnet, der var en del forskellige tilbud, blandt andet tegning og Keramik ved Lærer Heron hvor jeg gik et par Vintre og engelsk i 5 år hos Fru Jensen senere Pator Madsen.

Herefter sluttede det meste grundet Komunesammenlægningen, ingen var så interesseret i at tage til Ringsted, jeg fortsatte med Porselainsmaling spinding og vævning i Ringsted, men holdet fra Keramikken ville gerne fortsætte, så da vi havde en kælder der kunne bruges, fik jeg installeret en Keramikovn, tog nogle drejekurser, og begyndte helt privat, hver betalte hvad de brugte, jeg sørgede for materialer og brændte tingene.

Det var for mig, et godt tidspunkt jeg begyndte, efter et par år blev jeg alene Kjeld døde 1974 jeg fortsatte med Keramikken, og er sluttet foråret 1991 efter 20 år med mange dejlige sjove timer og mange herlige hobbyvenner.

Olga Jensen

Nogle erindringer fra den gamle Rytterskole den ligger meget højt i Landsbyen ca. år 1925 var der fattighus (blev kaldt) der boede 4 familier måske forløber for ældreplejen eller nogen der ikke havde andre steder at bo. Senere blev det Fjerkræslagteri, til sidst beboet af enken. Bygningen var næsten umulig at holde, så den blev mere og mere forfalden.

Den gamle smedie overtog min yngste bror, og alt voksede efter krigen, så der er nu en Maskinfabrik over det meste af Landsbyen, så den er ved at kvæle den gamle skole, den er nu fredet.

Min bror købte den, den er nu næsten færdigrestaureret, alt skulle føres tilbage til da den blev bygget, det udvendige, nu er den rensat for mange 100 års Kalklag nyt stråtag nye Vinduer og døre, alt skulle være originalt, det er ordre fra Myndighederne og ingen tilskud.

Der er en tavle indmuret i Vægen jeg har forsøgt at tyde dens krøllede bogstaver.

Hvor er det mærkeligt som minderne vælder frem, jeg har ikke skænket den en tanke før nu, men det er jo et Klenodie, nu kan den stå mange 100 år igen.

(Tegning: Olga Jensens tegning af Frederik IV's monogram på den indmurede tavle)

1 Linie Latin

Hanc Scolam. ad. instår Quadaginto.

Halvtresindstyve år. Gud har dig mig opholdt

Af sygdom Krig og Pest, mig intet ondt har Voldt

Thi giver jeg min skrift og breder ud dit navn.

Jeg bygger skoler, de fattige til gavn,

Gud lad dette din nåde og fylde tjene,

Lad denne Fundats bestå, til verdens ende,
Gud lad dette Lære, din nåde og fylde at kende
Lad altid på min (Stool,?) een findes
af min ætt.
1 Linie Latin -
M DCC XXI D.

Birthe Emde

Slettebjergvej 24-4-92

Birthe Emde født Frederiksen 11 06 28 i Refnæsgade, København N.

Min mor og far var begge født på landet. Min mor var datter af Hans Hansen, Jungen (nuværende Klaringen), han var husmand og forpagter af 3 tdr land under Valsøllillegaard. Min mor var den ældste af en børneflokk på ni og kom ud at tjene som 10-årig. Hun havde flere pladser bl.a. som kokkepige på Valsøllillegaarden, og hun var i 10 år på Søgaarden i Jystrup, og fik et Diplom herfor.

Min far er født på en gård i Skee Old som søn af Hans Frederiksen. Min far var nummer 12, og han var ikke den yngste. Min fars bedstemoder var gift med grisekongen Jens Olsen Mølleskovgaarden ved St. Merløse, men hendes børn var fra første ægteskab.

Min far har mange gange fortalt om barndommens jul, som blev fejret på Mølleskovgaard. Hele familien fra Skee Old spadserede den lange vej til Jens Olsen, og her var stort juletræ og altid 1 styk legetøj til hver af børnene. Da børn absolut ikke var forvænte den gang, stod disse juleaftener i et strålende skær.

Mine forældre blev gift i 1920 og fik en søn samme år. Otte år efter blev jeg født.

Jeg er desværre vokset op som enebarn, for min bror døde kun 14 år gammel, da jeg var 6 år.

Min far var lastbilchauffør i over 25 år i samme firma, og min mor var meget flittig med at sy på maskine, og hun strikkede også mange ting. Da hun blev ældre, brodere min mor mange duge og klokkestreng og andet.

Hun vaskede trapper i den opgang, hvor vi boede, plus en opgang til, dette varede også i over 25 år.

Vi havde en toværelses lejlighed på tredje sal med både lys og sol. Der var mange børn i dette store ejendomskompleks, så legekammerater på min egen alder, var der mange af.

Min far havde motorcykel i mange år, og vi kom meget på landet og besøgte familien på begge sider.

Alle mine barndomsjul som jeg kan huske, har vi fejret på "Husbjerggaard" i Høed, hos min tante Astrid og farbror Christian, - det var altid dejligt, og jeg nød at være sammen med mine kusiner Aase og Sigrid.

Påske, pinse og sommerferie blev også tit tilbragt her.

Ligeledes kom vi på besøg i Aunstrup hos min tante Sofie og farbror Frederik. Her var 2 kusiner og 2 fætre. Den ene kusine, Stine, er med her i voksenklubben, og vi har været naboer siden 1950 og har haft et dejligt naboskab. Vi legede så dejligt i skoven i Aunstrup, fantasien blev taget godt i brug, her var også en gyng, som vi var vældig glade for.

Det hændte også, at vi kom på besøg her i Vigersted Skole, for min faster var gift med førstelærer Bruun Simonsen. Her var jo 3 store fætre, og en kusine (Søster) som var jævnaldrende med mig.

Det var sjovt at lege inde i skolestuen ved den store tavle, vi kunne tegne og skrive på den i en uendelighed.

Jeg har også været på vinterferie hos Søster, og det var så koldt. Vi fik lagt en stor kørekappe, der var foret med kalveskind oven på dynen, så kunde vi holde varmen, og vi snakkede til langt ud på natten.

Da min mor jo også havde mange søskende, var der også mange fætre og kusiner her, dem besøgte vi også.

Jeg kom tit til Valsømagle til min kusine Clara og moste Mary, som var gift med handelsmand og æggesamler Hans Hansen.

Jeg gik 5 år i Sjællandsgades Skole og de sidste 5 år i Stevnsngades Skole. Jeg tog realeksamen i april 1945 og skulde så ud i livet.

Da jeg gerne vilde lære husholdning kom jeg på landet maj 1945. Jeg havde forskellige pladser, bl. andet hos forvalteren på Kærup.

I juni 1946 blev jeg forlovet med Mogens Emde søn af Kristine Emde, Haraldsted. Her kom jeg ind i en dejlig stor familie, for Mogens havde 3 brødre og 3 søstre.

Mogens var landmand og har tjent både som karl og som fodermester, men prøvede alligevel at arbejde på et vinlager i København. Han var der ½ år, men det brød han sig ikke om.

I maj 1947 kom jeg til København igen og blev ansat i et kolonialfirma, der hed Vime. Der var 10 forretninger i København og en i Roskilde, der var også en gros lager og kontor.

Jeg var først i afdelingen på Frederiksberg. Da jeg havde været der et stykke tid, fik jeg stilling på kontoret og tog ud som afløser i de forskellige afdelinger. Det var et dejligt job, men jeg længtes meget efter landet.

Mogens og jeg vilde gerne giftes, men skulde jo have et sted at bo i.

Vi fik mulighed for at forpagte et sted på 10 tdr land på Slettebjerg i Jystrup. Stedets ejere var børn af afdøde brugsuddeler H. P. Jørgensen.

Vi blev gift i marts 1959 og flyttede så ind til april, der var intet på ejendommen, så det var fra bunden.

Vi fik 2 heste, så Mogens kunde komme i marken og også 2 køer.

Den første so var på lejebasis, vi fik en gytt og skulde så betale 2-3 pattegrise, når de var store nok til at sælge.

Vi fik fortalt af en af egnens gårdejere, at der kunde ikke trives en so i stalden, for det var støbte vægge. Jeg var helt slået ud, da vedkommende fortalte det, men Mogens tog det gudskelov mere roligt.

Vi fik en pige, Kirsten, i 1952 og en dreng, Leif, i 1955.

Kirsten er ansat ved skatteforvaltningen i Roskilde. Hun er gift og bor i Kr-Hyllinge. De har en pige Louise 13 år.

Leif er smed og har værksted i Ringsted. Han er gift og bor i Vigersted. De har to piger Bolette 11 år og Jeanette 6 år.

I 1956 købte vi ejendommen, som vi boede på, og i 1960 blev vi tilbudt forpagtningen af Jystrup Præstegaard, den havde vi i 21 år. Senere forpagtede vi 6 tdr land af vor nabo Paul Jensen, og det havde vi til 1991.

Mogens kørte mælk med heste til Jystrup Mejeri i nogle år i begyndelsen af 50'erne, og han hjalp også til på selve mejeriet, ligeledes på Jystrup Foderstof, når der var travlt. Han har også været på Svenstrup, hvor firmaet Isomar havde lager. Mogens har været formand for Jystrup-Valsø Lille husmandsforening og Jystrup Vandværk i få år.

Jeg kunde ikke malke, da vi blev gift, men lærte det efterhånden, senere fik vi malkemaskine og så blev det jo nemmere.

Vi fik lavet vores stald om til grise og søer og flyttede køerne ned i Præstegaarden, i 1960 købte vi traktor, og så var det slut med heste.

Jeg har været ansat i Sjællandske Bank i Jystrup og var i skolekommissionen ved Søholmskolen i 8 år. I 1972 begyndte jeg i køkkenet på Ortved Alderdomshjem (nuværende Sundhedscenter Nord). Her var jeg i 12 år.

Vi solgte køerne i 1970, og havde så grise både i Præstegaarden og herhjemme, det var mest søer og pattegrise ikke så mange fedesvin.

Det er mærkeligt at tænke på, når noget af det første vi hørte var: "der kan ikke være en so på den ejendom".

En nedslidt ryg har desværre tvunget Mogens til ikke at være aktiv landmand mere, så grisene er solgt, og jorden forpagtet ud.

Nu pusler Mogens med forskelligt fjerkræ og fugle, de fryder både øje og gane.

Jeg er meget glad for blomster så tiden går godt med hus, have og drivhus.

Birthe Emde

Slettebjergvej 11 Jystrup

Gunhild Hansen

Til voksenklubben! d. 1/3 1993

Efter at have læst de fleste beretninger her i bogen undrer jeg mig over de flotte håndskrifter og den korrekte bog staving, eftersom vi næsten alle kun har gået i skole hveranden dag; men vi fik lært at læse, regne, skrive og synge.

Jeg vil starte i Jylland og give en kort beskrivelse af mine forældre, de kom henholdsvis fra Ørum v/ Viborg og Hjerritsdal ved Hobro, de var fodermester folk omtrent (omtrent) hele deres liv og flyttede fra sted til sted. Far var en rastløs natur og efter jeg er blevet ældre og klogere kan jeg se, han var kommet på den forkerte hylde, hvad han skulle have beskæftiget sig med ved jeg egentlig ikke; men han læste meget i sin sparsomme fritid og anskaffede sig mange bøger bl.a. Holbergs komedier alle Charles Dickens romaner og "Vor tids lektikon", som jeg har, og benytter flittigt når jeg løser krydsord. Min mor, der blev døbt ved sin mors kiste og fik hendes navn, kom ud at tjene da hun var 7 år, måske på grund af min morfar giftede sig igen, med en der ikke kunne lide mor; da hun efter giftemålet fik 11 børn, har hun selvsagt ikke haft tid at beskæftige sig med andet end at passe dem, og det evindelige slid og slæb i stalden. Mor fik først 3 piger 3 drenge 3 der døde som små og endelig 2 piger.

Da far døde i 1959 flyttede mor op til os, og var her i 11 år til gavn og glæde for alle parter, ikke mindst takket være hendes diplomatiske måde at takle tingene på, hun kom over på Ortved plejehjem i 1971, og var til sin død i 1980 en rank og flot kvinde trods den hårde skæbne der blev hende til del.

Som nr 2 af flokken blev jeg født i en lille landsby Hørby v/ Hobro d 8 Juni 1920, jeg måtte som alle de andre hjælpe til i stalden fra 6-7 års alderen. Da min store søster begyndte i skolen lærte hun mig hurtigt bog staverne, så jeg har aldrig haft en A.B.C, men fik stukket en læsebog ud med det samme, vi havde en vidunderlig lærer der virkelig tog hånd om de der havde det svært, vi blev ikke uden grund drillet med at vi lugtede af ko; men lærer Schøler var der som et søm og belærte de formastelige om at op føre sig ordentlig, til mit tiende år gik jeg i denne skole i Nr. Vinge, senere da vi flyttede til Henneberg-Ladegård v/ Fredericia gik jeg i Brovad skole stadig hveranden dag, også den lærer holdt jeg meget af; men han var bestemt ikke egnet til at tage sig af dem der havde det svært med at stave og læse, han ydmygede dem på det groveste og

opfordrede bl. andre mig til at stave det de ikke kunne, og sagde at jeg ligefrem kunne lugte hvordan ordene skulle staves, det var selvsagt nok til at jeg synes han var alletider, men jeg har rigtignok ændret opfattelse siden.

Inden jeg helt forlader min barndom skal jeg lige fortælle at vi boede et sted i 5 år hvor vi var plaget af rotter, de bed engang to af mine brødre i henholdsvis næseroden og fingeren mens de sov.

Første gang jeg kom ud at tjene var jeg 10 år jeg skulle se efter et par tvillinger og ellers gå til hænde, der fik jeg en kæmpe stor seng helt for mig selv, men det var ikke lige sagen når man var vant til at ligge sammen med tre andre i samme seng, hvor vi sloges om den ene dyne vi havde til rådighed, der var ingen at grine, græde eller skændes med. Jeg var som Palle alene i verden.

Jeg blev konfirmeret i Erritsø kirke okt. 1934 og jeg havde fået den formidable sum af 35 kr i konfirmationsgave, som jeg troede aldrig fik ende; men jeg blev klogere da jeg skulle købe en kommode og et klædeskab + lidt nyt tøj.

Jeg kom så til en gårdmand i Højrup ved Taulov, hvor jeg skulle lave det jeg aldrig har haft lyst til, nemlig udearbejde, senere kom jeg i huset hos min lærer, hvis kone lærte mig utrolig meget og havde en englelig tålmodighed, hun sørgede også for jeg kom til at deltage i et husholdnings kursus, og egnens unge fik lov at deltage i gymnastik på Snoghøj Gymnastikhøjskole, der dengang havde frk. Krog og frk. Abildgård som forstandere, vi fik så lov bagefter at deltage i Aftenandagten i kirken der blev tilbygget i 1934, her lærte jeg bl.a. "Julebudet til dem der bygge" min drøm var at komme på den højskole engang, men den drøm gik først i opfyldelse 48 år senere altså i 1985.

Når man flyver fra reden får man jo som regel en hel del formaninger med på vejen, hvilket jeg også fik og det var at hvis jeg kom hjem og skulle have et barn eller hvis jeg løb fra pladsen ville der vanke et par øretæver og så ville jeg blive jaget ud. Den tyggede man jo lidt på og det er jo ikke så mærkeligt, at man ikke vovede sig ud på den boldgade før flere år senere.

I 1940 rejste jeg til Sjælland og havde et par pladser inden jeg havnede i Jyllinge hvor jeg traf min mand, vi blev gift d 19 Sept 1943, men forinden skete der lidt af en katastrofe for os idet min svigermors lille husmandssted nedbrændte, og der havde jeg alt mit gode udstyr jeg havde samlet gennem årene alt gik op i luer. Brandårsagen var børns leg med tændstikker, de skulle op på høløftet og lede efter kattekillinger, bortset fra den ene der fik svedet håret af, slap de med skrækken og livet i behold. Efter først at have boet i St. Rørbæk, Stenløse og Kulhusene, kom vi ned på Kåbækgården. Da min mand ikke kunne rejse fra Kulhusene før d 1 Marts, var jeg nødt til at rejse 1 februar 1946, da der var folk på Kåbækgården der skulle have forplejning.

Jeg ankom højgravid med en lille dreng på 2 år, til så iskold og beskidt et stuehus, at det trodsede enhver beskrivelse, og da stiftede jeg igen bekendtskab med disse modbydelige rotter. Den første morgen jeg skulle give de 2 karle og fodermesteren morgenmad, kunne jeg ikke finde min ost, men jeg opdagede snart hvem synderne var. Selv om jeg ikke kendte et menneske, måtte jeg sørge for to ting; nemlig at finde en jordemor og een der kunne lægge gift ud til rotterne.

Den 11 Marts fik jeg søn nr 2, da var min mand så kommet, så gik det jo, vi var på Kåbæksgård til nov 1946, da kom vi op på Kværkebygård, i et godt men utrolig fugtigt hus, her fik vi så vor datter, og at de 3 unger ikke fik alverdens sygdomme forstår jeg ikke i dag, de har aldrig, som så mange andre børn, haft kvaler med mandler, polypper, eller mellemørebetændelse osv. osv. Jeg tror det var et stort plus, at de fik den ubehandlede rå mælk direkte fra køerne.

Nå, her skulle min mand være forkarl, og der blev skrevet følgende kontrakt som jeg synes skal med her. Den får nemlig ikke for lidt.

Mellem undertegnede proprietær Fr. Westengård og medundertegnede H. P. Hansen er

dags dato indgået følgende

overenskomst

Jeg Frederik Westengård antager herved fra 1 Nov. 1946 til 1 maj 1947 H. P. Hansen som forkarl på min ejendom i Kværkeby

2

H P Hansen har ansvaret for at de på gården værende heste passes forsvarligt, denne pasning skal de andre karle på gården i almindelighed to, deltage i, således at pasningen deles lige imellem dem, idet dog H. P. Hansen har ansvaret for pasningen.

Forkarlen er forpligtet til at tage de på gården værende karle på kost for nedenauførte betaling, dog ydes ingen betaling for den tid hvori medhjælperne har sommerferie.

Betalingen pr mand andrager to kroner pr dag som udbetales hver d. 1 i en måned, dog bestandig bagud, desuden i naturalier følgende: 100 kg flæsk eller kød pr. mand pr år, 1 l sød mælk pr mand pr dag og 1 l skummet eller kærnemælk pr mand pr dag efter eget ønske, dog kan der ikke forlanges anden vare end den der kommer hjem fra mejeriet. Fri kartofler også til forkarlen og hans hustru 150 tdr tørv pr år, endvidere får forkarlen lov til at sætte kål og eventuelle andre urter i marken, mod at han selv sår planter og passer det, dog må der ikke dyrkes andet end til eget forbrug. Forkarlen har endvidere ret til at holde 10 høns i et dertil indrettet hønsehus, men må selv skaffe foder til hønsene, ligeledes har forkarlen og hans hustru ret til 1 l. sød mælk og 1 l. skummet eller kærnemælk pr dag. Alt mælk udleveres af fodermesteren på den af ham aftalte tid

3

Forkarlens hustru forpligter sig til at holde karleværelserne og kontrolassistentens værelse for en betaling af 8 kr pr måned

4) Forkarlen har hjemtur efter tur med de andre karle og skal i den tid køerne er på græs, være fodermesteren behjælpelig med at tage disse på græs om morgenen og ind efter middagen og muge i kostalden om morgenen

5

Arbejdstiden skal rette sig efter, hvad der i så henseende er bestemt i overenskomsten mellem dansk Arbejdsgiverforening for landbrug på Sjælland og Møn, og dansk arbejdsmandsforbund, dog bemærkes at forkarlen ikke har ret til frokosttid, hverken sommer eller vinter

6

H. P. Hansen skal have løn efter nævnte overenskomsts tariffer, idet bemærkes, at han er daglønnet, således at der ikke tilkommer ham løn for syge samt fridage, samt betaling for strigling, pasning og hjem tursdage, dog ydes der udover den overenskomstmæssige betaling et vederlag på 100 kr. halvårlig.

7

Forkarlen skal have fri bolig i det til gården hørende hus Matr no 6^e Kværkeby og sogn, den indvendige vedligeholdelse påhviler lejerens den udvendige ejeren, fremleje er ikke tilladt. Parterne vedtager udtrykkeligt i overensstemmelse med lov af 14 april 1938 § 38 og senere love, at den i forbindelse med arbejdsforholdet overladte bolig med have, når arbejdsforholdet lovligt ophører skal fraflyttes samtidig med arbejdsforholdets ophør. Forkarlen skal om fornødent kunne udsættes ved kongens faged.

Ophører tjenesteforholdet i utide, uden at sådant skyldes utroskab fra familien Hansens side, eller en af dem begået forbrydelse, skal der straks tilstås dem en frist på 4 uger til at ryddeliggøre huset og søge sig anden husly. Af hensyn til stemplingen erklærer parterne på tro og love at det årlige vederlag ikke overstiger 4000 kr. Medunderskrevne forkarl H. P. Hansen og

hustru Hansen forpligter os i enhver henseende i overensstemmelse med nærværende kontrakt.

Kværkeby

1946

Det pudsige ved den kontrakt, er at den hverken er dateret eller underskrevet.

I og med vi var der i 14½ år, har vi åbenbart ikke været så forbryderiske eller umulige som der i kontrakten gives udtryk for, at man har været bange for.

Jeg skulle her være med i roer og høst og hjælpe i stalden, når fodermesteren havde ferie og fridage, og da jeg som før nævnt ikke kunne fordrage den slags arbejde var jeg ikke god at være i nærheden af så længe det stod på. I 1954 begyndte jeg at gå ud og servere til fester, og det varede ikke længe før det udartede sig, så jeg nu i 39 år har gået ud som kokekone. Jeg har siden 1969 været medlem af Kværkeby menighedsråd, heraf de 11 år som kirkevæрге.

I 1961 lod vi bygge et såkaldt landarbejderhus, det kunne man få lån til forudsat man arbejdede ved landbruget; men så snart det var færdigt flyttede vi fra gården og min mand blev jord og betonarbejder i København, og først da begyndte vi at tjene penge så det kunne mærkes, vi fik badeværelse, centralvarme og tæpper på gulvene og ikke mindst varmt og koldt vand når man drejede på en hane - vild vild luksus. De 14½ år vi var på Kværkebygård pumpede vi vandet op og bar det ind, når jeg vaskede storvask foregik det mest ude i fri luft, så om vinteren var jeg tit stivfrossen fra bælttestedet til tæerne, men vi kendte ikke til sygdom, min mand var kun væk fra sit arbejde ½ dag på grund af Influenza, hvilket vi måtte prise os lykkelige for, når vi ikke kunne tilkomme løn for sygedage.

Da jeg begyndte som kokekone fik jeg 1 kr i timen og var tit væk 18-20 timer, det kunne lade sig gøre i kraft af jeg havde mor til at tage vare på hjem og børn. Da børnene var fløjet fra reden, begyndte jeg at tænke på, at der i grunden var meget jeg gerne ville have lært, som jeg hidtil ikke havde haft mulighed for, så jeg gik til tyskundervisning i 5 år, men det var mere end en postgang for sent, når man er over livets middags højde hænger der ikke ret meget ved, så snuste jeg en vinter til Psykologi, deltog i blomsterbinding og da der blev startet et pensionistkor i Jystrup hoppede jeg på der.

Ved min mands død i 1982 kunne mit ønske om at komme på højskole gå i opfyldelse, så fra 1983 og indtil nu har jeg frekventeret 11 forskellige skoler, det er en vidunderlig form for ferie, man kommer, i forbindelse med disse ophold, ud på ture, og får set meget af vort skønne land, til sommer går turen til Brandbjerg højskole ved Vejle om alt går vel

Jeg ønsker alt godt for alle

i klubben Gunhild Hansen

Kværkeby

Bertha Modler

Snekkerup 1-11-1993

Jeg Bertha er født påskemorgen 1927 i Kirke Værløse. Nummer 4 af en flok på 5. Min Far var jord og beton arbejder og stammede fra Græsted, min Mor var født i Rigensgade i København. 2 år gammel flyttede vi til Herlev, og da jeg var 5 flyttede vi til Sydhavnen i København hvor mine Forældre havde købt et kolonihavehus. Der boede vi så resten af min barndom, en dejlig tumleplads for os børn, måske knap så morsomt for min Mor. Der var hverken lys eller vand. Om sommeren havde vi en vandhane i gården, men om vinteren skulle vi op til hovedhanen og hente vand. Lyset var petroleumslamper, og madlavningen foregik enten på komfuret eller petroleumssapparat. I de år gik min Mor ud og gjorde rent for folk.

6 år gammel kom jeg i skole. Der var c. ½ times gang til skole, men dem der boede så langt fra måtte gerne cykle, så det varede ikke så længe før jeg fik en cykel. Der var omkring 800 børn i skolen, piger og drenge adskilt, med hver sin port, at gå ind ad. Skolegården var delt af en række bænke, der stod med ryggen til hinanden. Hvis man fyldte 14 år inden det 7. skoleår var slut, kunne man gå ud af skolen. Men da jeg var kommet i skole som 6 årig skulle jeg gå 8 klasse med. Men det var jeg ikke spor ked af, for jeg ville gerne gå meget mere i skole.

14 år gammel kom jeg på skotøjsfabrik som hjælpepige. Min første ugeløn var på 18 Kr 55 Øre. De 12 kroner skulle jeg betale hjemme, og jeg skulle sætte mindst 2 kroner i banken. Det var et held det blev på skæreriets jeg kom. Der stod 8 skærere (Mænd), nogle skar ydertøjet andre skar foret. Det kom så hen til stemplemaskinen, hvor jeg skulle stemple numre i alle stykkerne, inden de gik videre til nådleriet for at blive syet. Det varede ikke så længe før jeg fik lov, at lære og skære. Skærearbejdet var på akkoert, når der skulle regnes en pris ud på en ny model, (hvad vi havde en tillidsmand til), blev der regnet med 1/2 – 1/4 – og 1/8 del øre.

Fabrikken havde en sportsforening. Det var der mange virksomheder der havde. Jeg spillede håndbold og bordtennis. Foruden spillede jeg håndbold i en håndboldklub.

I 1942 15 år gammel flyttede vi fra havekolonien til Nørrebrogade på en 5 sal. Det var blevet for svært i haven med rationering af brændsel og petroleum.

I 1945 kom jeg i roklub, den lå helt ude på spidsen af Islands Brygge. I de følgende år var jeg i roklub alle sommeraftener, hvis ikke jeg var ude at spille båndbold. I 1954 slog Fritz og jeg os sammen, vi havde været koleger i 7 år. Han havde en lille 1 værelses lejlighed i Fredericiagade, noget skrækkeligt gammelt noget med W.C. i gården. Men vi var jo på arbejde hele dagen, så det gik. Den første jul og nytår vi holdt sammen, tog vi til Norge og stod på ski.

I 58 flyttede vi til Snekkerup, hvor vi havde købt en gammel landejendom. 3 måneder efter stoppede jeg med at arbejde på skotøjsfabrik, hvor jeg så havde været i 17 år, igennem alle årene har jeg været meget glad for mit arbejde.

Det var en stor omvæltning, blandt andet anede jeg ikke, hvordan en roeplante så ud, så første gang jeg hakkede roer, var det en række ukrudt der stod, hvor roerne skulle være. Søerne i stalden var jeg bestemt heller ikke glad for. Men alt det blev overvundet, og vi har da både haft Køer, Kalve, høns, masser af Kaniner og grise. 2 Børn kom der også, de er i dag flyttet hjemmefra, men gudskelov ikke længere væk, end jeg kan nå dem på min cykel.

Fritz døde i 89, så jeg bor alene og her ønsker jeg at blive til jeg stiller træskoene.

Bertha Modler
Snekkerup

Gerda Ahrenkiel Petersen

Januar 1994. Kildegård, Ortved

Da jeg fik opfordring til at bidrage med nogle linier til, hvad jeg vil kalde, hverdagsliv på landet især i Vigersted sogn, syntes jeg – ved at læse de foregående indlæg at alt var beskrevet. Livet på godt eller ondt, skikke, højtider, beklædning osv., der kunne næsten ikke være mere at skrive om – og dog lad mig prøve.

Søndag d. 15 aug. 1920 kom jeg til verden på Kildegården i Ortved. D. 12 sept. døbte pastor Krogh Mejer mig i Vigersted kirke, hvor jeg fik navnene Gerda Ulrick Ahrenkiel. Hvorfor Ulrick til en pige? I min mors familie fik både piger og drenge navnet Ulrick – en skik der gik tilbage til ca 1745. Min mor – Karen Ulrick Ahrenkiel var datter af Sofie og Hans Larsen, Havreholm, Balstrup. Min far var søn af Mathilde og Steffen Ahrenkiel, Møgeltønder. Denne by var næsten 100% dansk,

men under tysk herredømme Nu må jeg gøre et lille sidespring. I den tyske skole var der en times danskundervisning pr. uge og hvis en lærer viste sig at være for "dansk" var det afsked. Ligeledes var det fx forbudt at have tjenestefolk eller en foredragsholder m.m fra Danmark. Min far blev som alle andre unge mænd indkaldt til "session" d.v.s. til krigstjeneste i 1915 Far og hans gode ven Hans Abild var enige om, at de skyldte ikke kejser Wilhelm så meget, at de ville ofre liv eller lemmer for ham, så de drog til Rejsby, hvorfra de ved højvande gik i Vadehavet, mens vandet langsomt faldt kunne de nå langt ud. De havde bemærket sig hvordan kirketårnene langs kysten så ud, og med deres medbragte søkiggert, kunne de se når de kunne gå i land i Danmark. Ad kringlede veje og stor hjælp fra Helle Godtveds far nåede de ca 1917 til Midsjælland.

Da mor og far flyttede ind på Kildegården i 1920 fik de af mormor og morfar – som indflytningsgave – træerne til den kønne allé og det timedes dem at se, vor smuk og kraftig den blev. Far syntes at de grusbunker, der var nede på engen skulle udnyttes, derfor fik han først støbt nogle mursten og deraf bygget 2 huse. Det ene – der hvor jeg bor, blev brugt til at stryge tagsten i, det andet til at støbe mursten og rør i. Som mindreårig var jeg i hælene på far, han fodrede selv dyrene, jeg "hjalp" efter bedste evne. Signe, der boede nede ved Vigersdal, malkede morgen og aften. Da jeg var ca. 6 år lærte hun mig at malke og jeg fik "min egen ko" som jeg malkede hver aften (sikkert et gammelt skrog). Jeg gik også på danseskole og så var Signe mit trofaste publikum, når jeg viste mine færdigheder op og ned ad staldgangen. Cykel fik jeg også på den tid – det var for at være "køreklar" til jeg til april 1927 skulle i skole.

1. klasse var hos frk. Madsen I i den gamle skole og i løbet af 2. klasse flyttede vi til den nye oppe på bakken – den rene luksus med spisestue. Derefter til lærer Simonsen i 3. klasse. Disse år gik vi i skole hver anden dag. Mine forældre mente jeg trængte til at gå i skole hver dag, så i 4. klasse begyndte jeg i Ringsted Borgerskole. Det var en ren svir, for i middagspausen, der var på 70 min. kunne jeg nå at cykle til min mormor og morfar, hvor jeg fik frisk og varm middagsmad i stedet for den mad, der i vigerstedtiden havde stået i ovnen 3 timer og ventet til jeg kom fra skole. Ca 1930 fik far gift fodermester, derfor blev det største af støberierne indrettet til bolig. I det lille hus arbejde Albert Christiansen i ca 14 år. Kvalitetskravene til cementsten blev strengere, så enten skulle der nye maskiner til eller også skulle der lukkes – der blev lukket.

Efter endt skolegang ville jeg allerhelst have noget med jord og dyr at gøre – men nej det var ikke noget for en pige, så det blev til ½ år som elev på en systue – det var såmænd ikke så slemt. Under krigen kom det mig til gode at kunne holde lidt sammen på stumperne. Derefter ud på en gård, hvor vi var 2 piger, der skiftedes til at være i stue og køkken. Selv om det var en alm. bondegård var der stor afstand mellem herskab og tjenestefolk. Gårdejerens far havde en charkuteriforretning i Kbh – derfor var der en del gæs på gården. De stod i små bure, her blev de tvangsfodret maskinelt, de fik majs plus lidt olie, så gled det lettere ned. Når de stakkels dyr, var lige ved at dø, blev de slagtet og sendt til Kbh., hvor den meget store lever var meget kostbar og solgt som "ægte" Strasbourger leverpostej. Denne form for gåsehold er for længst forbudt – her i landet. Det næste halve år var jeg hjemme. Min mormor var alvorlig syg og mor blev hos sine forældre ca. ½ år. Det var vist så som så med min husførelse, men Alberts kone, Ingeborg kom en gang om ugen og ryddede op efter mig så far og karlene overlevede.

Næste station var på en gård på Stevns her var virkelig rart at være, selv om vi var 3 piger + mange unge mennesker var der en god atmosfære. Fruen – vel nok i samråd med mine forældre, anbefalede mig at tage en vinter på "Den kgl Skydebane",. Opholdet her burde have en hel side for sig selv, men nu må jeg hellere se at komme videre, for nu skulle jeg til at vise hvad jeg kunne og det blev som husjomfru på et mindre hotel i nærheden af Kalundborg. Efter 2 sæsoner var jeg så udkørt – ja nærmest umulig, så jeg fik bevilliget et ophold på Gerlev Idrætshøjskole og lige til Krogshede var over 90 år kunne vi endnu mindes vore lange cykelture når vi skulle ud at give

opvisning. Nu var der sket det i de seneste år at jeg var blevet "pige" og havde fået en ven og en dag sagde han at nu måtte vi gifte os for så kunde han få plads som bestyrer på en gård, hvor der var 4 karle så det var en betingelse at han havde en kone – og så blev der bryllup. Desværre holdt ægteskabet kun 3 år og i 1946 var jeg alene med Hans Jørgen på ½ år. Ved familiens og gode venners hjælp fik jeg først et kursus i en modeforretning, i Kbh. og derefter en lille butik i Ringsted. Det var gudskelov den gang man klædte sig pænt på og m. hat og handsker når man gik på gaden. I juli 1947 fik jeg en 3 værelses lejlighed, jeg var lykkelig og fik flyttet så godt som alle mine ting, der stod på Kildegården. Ca 3 uger efter brændte Kildegården, mor og far fik så godt som intet ud og i 1½ år indtil det nye stuehus var bygget boede de hos mig. I 1951 vovede jeg et nyt ægteskab min mand var søn af en af fars venner fra Møgeltønder (forvalter på Schackenborg). Hans Carl Petersen og jeg begyndte som alm. medhjælp på Kildegården, senere som forpagtere og til sidst som ejere. Vi fik sønnen Carsten. I 1974 fik mor en hjerneblødn. og da vi boede så nær, fik jeg næsten 2 husholdn. i 12 år, men der var god hjemmehjælp til rengøring og personlig hygiejne. Efter mors død i 77 var far meget frisk – 80 år gammel og nu ville han ud og se noget af verden og i 6-7 år turede vi det meste af Europa rundt – helst i sept. måned – så var klimaet passende; det blev nogle skønne minder. I juli 1986 døde far næsten 90 år gl. Hans Carl og jeg syntes, vi var for gamle til at flytte ind i stuehuset, så vi blev i det – i årenes løb meget forbedrede cementstøberi. I nov 89 døde Hans Carl. Han blev bisat i Møgeltønder. Carsten bor nu i stuehuset og jeg bliver her i "cementstøberiet", hvor jeg synes jeg har det rigtig rart. Hans Jørgen bor i Glumsø, så jeg ser mine "dreng" dejlig ofte. I 1992 overtog Carsten Kildegården.

Gerda Ahrenkiel Petersen
Kildegård, Ortved
Roskildevej 338

Hans Ditlev Olsen

Hans Ditlev Olen, Ågerupvej 4.
Født 1933

Som den første skriver jeg dette indlæg til voksenklubbens bog "Aktiv Lokalhistorie" på min PC er, grunden er at jeg har noget nervebetændelse, så jeg får skrivekrampe, når jeg skriver i hånden.

Jeg er født i Vissenbjerg på Fyn, hvor min far havde en lille ejendom på 12 tdr. land.

Da jeg var 5 år flyttede vi til Vejrup, 8 km. vest for Odense, der havde min far købt en gammel ejendom på 30 tdr. land. Der var fortsat alkove, og en meget stor bageovn til rugbrød.

Ejendommen var meget forsømt, der var mus overalt, så den første tid vi boede der, hang maden i en kurv på loftbjælken. Far var en driftig mand, der blev revet ned og bygget om, så efter ca. 10 år var der ikke mere bindingsværk og stråtag. Efter datidens forhold var der nu tale om en moderne gård.

En af de første dage i april 1940 startede jeg min skolegang i Ubberud skole. I første klasse gik vi en årgang, i de efterfølgende klasser 2 årgange, al skolegang var hver anden dag.

Jeg husker tydelig den 9. April 1940, jeg kan huske de tyske fly der fløj meget lavt hen over gården. Naboen var kommet før jeg gik i skole, han sad på brændekassen og talte med far, de var begge meget alvorlige, hvilket jeg ikke forstod. Der måtte jo være tale om et flyvestævne, et sådan havde jeg oplevet før krigen, under en ferie hos mormor og morfar.

Trods krigen havde jeg en god og tryk barndom, vi børn mærkede ikke meget til krigen.

Far var ikke med i modstandsbevægelsen, men nogle frihedskæmpere, der var gået "under jorden" i et gammelt bondehus, kom hos os hver aften for at høre danske nyheder fra BBC,

ligesom de købte mælk og æg m.v. Det har senere undret mig hvorfor jeg ikke spurgte hvorfor de boede i det gamle hus, hvor der hverken var el eller kakkelovn, og hvorfor de handlede hos os og ikke hos købmanden.

Nogle dage før den 5. Maj 1945 forlod de huset, og flyttede hjem.

I mit hjem havde vi også 2 jødepiger. Da de tyske soldater trak telefonledninger over min fars mark gemte den ene sig, hun var meget bange. Begge kom velbeholdent til Sverrig.

Da tyskerne forlod landet af landevej 1 over Fyn smed de en mase ammunition og geværer m.v. i grøften. Vi drenge samlede op, og en del af ammunitionen skød vi af på forskellig vis, det var livsfarlig leg.

Jeg blev konfirmeret den 30. Marts 1947. Samtidig gik jeg ud af skolen, af en klasse på 22-23 stk. var der kun et par stykker der fortsatte i realskolen.

Far ville selvfølgelig gerne have at jeg skulle være landmand, selv ville jeg gerne i handelslære. De første 1½ år var jeg karl derhjemme, jeg var en vinter på efterskole, derefter igen bondekarl et år. Jeg var 7 mdr. i en lille landsby på Midtfyn, der var 6 eller 7 gårde i byen, hver gård havde 2 karle, fodermester og pige i huset, så der var liv og glade dage i byen, når pigerne om aftenen skulle lære os at danse lancier ved byens gadekær.

Jeg var igen hjemme ½ år. Den 1. Maj 1950 kom jeg i lære i Ubberud brugsforening, en typisk landbrugsforening, med grovvarer, kværn og valse. Jeg har således gruttet meget korn, og valset megen havre for husmænd, der ikke selv havde kværn og valse, ligeledes har jeg fyldt mange sække med koks eller briketter. Tømning af lokumsspanden var også lærlingens arbejde. Når jeg ikke var på grovvarerlageret var jeg mest i bagbutikken, hvor der blev vejet af og pakket til vareturere, der var næppe en afkrog i sognet, hvor vi ikke kom. 1. Okt. startede jeg på handelsskole i Odense, der var undervisning de 4 første aftener i ugen fra kl. 18,20 til 20,20. Turen på 10 km. foregik selvfølgelig på cykel.

Når jeg kom hjem kl. 21 var jeg så træt, at jeg næsten ikke kunne hænge sammen, så det kneb med at få lektierne lært. I marts 51 fik jeg af en lærer at vide at jeg var luddoven, og at jeg ikke skulle forvente at få den første eksamen. Cykelturen fra Odense og hjem er den længste tur i mit liv. Næste dag opsøgte jeg lægen, han tog nogle blodprøver, der viste at jeg var syg, så jeg skulle opgive handelsskolen. Jeg fik noget medicin, men jeg var fortsat træt. Lægen anbefalede at jeg blev indlagt på sygehuset for en undersøgelse. Grundlovsdagen 1951 blev jeg indlagt på medicinsk afdeling på Odense sygehus. Der kunne de også konstatere at jeg var syg, trods mange røntgen fotograferinger og andre undersøgelser kunne de ikke finde ud af hvad jeg fejlede. På dette tidspunkt var alle indlagte på en medicinsk afdeling sengeliggende. Jeg havde blod i afføringen, så jeg måtte ikke få kød. Middagen bestod således af kogt rødspættehale med kartoffelmos og smeltet smør hver dag fra mandag til lørdag, om søndagen fik jeg dog forstykket af rødspætten.

Efter et par mdr. blev jeg sendt hjem med besked om at jeg ikke måtte arbejde, og at jeg skulle indlægges igen efter en måned. Jeg var igen indlagt et par mdr., de havde stadig ikke fundet ud af hvad jeg fejlede. Jeg fik besked om at opgive min handelslære, og finde noget lettere arbejde. 1. Nov. 51 startede jeg på en lille højskole på Vestfyn, hvor jeg kunne få et kursus som kontrolassistent. I februar 52 måtte jeg forlade højskolen, idet jeg blev indlagt igen, denne gang på kirurgisk afd., hvor jeg blev opereret akut, de mente det var blindtarmsbetændelse. De efterfølgende par år var jeg indlagt gentagende gange, jeg blev opereret flere gange, jeg fik fjernet en del af tarmen. Jeg fik tilkendt invalidepension, 156 kr. pr. md. + beklædningshjælp om sommeren og brændselshjælp om vinteren.

Efter den sidste operation havde jeg det rimelig godt. I efteråret 1954 søgte de en elev på Vissenbjerg kommunekontor, jeg søgte elevpladsen og var heldig at være den eneste mandlige

ansøger. Da kommunesekretæren, af forskellige årsager, ikke ville ansætte en pige, fik jeg pladsen. Efter nogle år var den gal igen, så det var atter ind og ud af sygehuset, I vinteren 1960 blev jeg igen opereret, der blev igen fjernet noget tarm. Efter denne operation fik jeg det som blommen i et æg.

Nu skulle der ske noget, jeg havde boet hjemme indtil dette tidspunkt, så jeg søgte en stilling som kommuneassistent på Ramløse- Annisse kommunekontor i Nordsjælland,

Jeg fik stillingen og kom til Sjælland den 1. 8. 1960. Kort efter lærte jeg min kone Elis at kende, vi blev gift marts 1962.

En af mine tidligere kolleger fra Vissenbjerg var blevet kommunesekretær i Fladså kommune på Sydsjælland, der skete den første kommunesammenlægning i 1962.

Han besøgte os i Nordsjælland, og tilbød mig en stilling som overassistent i Fladså.

Jeg tog mod tilbuddet, og vi flyttede til Sydsjælland.

I vinteren 1964 fik vi vores første barn Kirsten, i sommeren 64 var det igen galt med min sygdom, jeg blev indlagt først Næstved, senere på Rigshospitalet. Det var planen at jeg igen skulle opereres, men medicinerne fik mig overført til deres afdeling. Der var den største ekspert indenfor mavetarmsygdomme overlæge Jarnum, inden længe havde han stillet diagnosen på min sygdom Morbus Crohn, det er en kronisk tarmbetændelse, der i mange tilfælde kan holdes i ro med medicin.

I Fladså kommune var jeg beskæftiget med sociale sager og bogholderi, især det sociale arbejde havde min store interesse. I 1966 skete der yderligere en sammenlægning, kommunesekretæren fra sammenlægningskommunen blev socialinspektør, jeg skulle herefter kun arbejde med bogholderiet. Jeg var lidt ked af kun at arbejde med tal, så i sommeren 67 søgte jeg en stilling som rejsende for et firma, der solgte blanketter m. v. til kommunerne. Jeg fik stillingen og kørte de næste par år Sjælland tyndt. Der var således ikke en kommunesekretær jeg ikke kendte. I efteråret 1967 fik vi vores søn Peter.

Næstved er ikke et særligt centralt sted at bo, når arbejdspladsen er hele Sjælland.

Så begyndte vi at se efter en byggegrund på Midtsjælland. Da vi begge er fra landet, ville vi gerne bo på landet, vi ville gerne bo i Jystrup, men der var ingen grunde, i Benløse kostede en grund 30.000 kr. Nødgård, "kommunesekretæren i Vigersted" kunne sælge os en grund for 18.000 kr. for 1000 kvm. Da den grund vi ville have var på 1330 kvm. skulle vi give 4 kr. pr. kvm. for det areal der var over 1000 kvm. Vi købte grunden i efteråret 1968 og fik bygget et typehus (Handyhus) pris for et hus på 140 kvm. + carport 119.000.

Da grundene på Bredagervej blev solgt ca. 10 år senere kostede en grund det samme, som vi gav for grund og hus.

Den 1. 5. 1969 flyttede vi til Vigersted, vi faldt hurtig til. Umiddelbart efter vi var flyttet hertil, blev jeg sagt op som rejsende. Jeg var meget bedrøvet over dette, aldrig i livet havde jeg været så glad som de sidste par år. Min sygdom var dog begyndt at drille lidt igen, det var muligvis grunden til opsigelsen.

Jeg fik en stilling som overassistent på kommunekontoret i Jystrup, og 1. 4. 1970 kom jeg med til Ringsted kommune. Jeg havde et ønske om at komme på socialforvaltningen, men der var ingen plads. Jeg fik tilbudt en stilling som leder af ejendomskontoret, der på dette tidspunkt skulle tage sig af ejendomsbeskatning, ejendomsvurdering, boligsikring, kommunens forsikringer m.v. I sommeren 1970 var den gal igen med min sygdom, jeg var indlagt på Rigshospitalet flere gange, og havde i løbet af det næste år opbrugt alle de tilladte sygedage, så jeg skulle trækkes i løn. Ringsted kommune var meget flinke, de eftergav mig hele sygeperioden, og jeg blev ikke trukket i lønnen. I 1972 blev jeg igen opereret, og fik det rigtig godt de næste 25 år.

Indtil 1981 hørte kontoret organisatorisk under byrådssekretariatet. På dette tidspunkt skete der

en opdeling således at boligsikringen kom under socialforvaltningen, medens ejendomsbeskatningen og vurderingssekretariatet blev flyttet til teknisk forvaltning. Jeg flyttede med til teknisk forvaltning, hvor jeg udover opgaven med ejendomsbeskatning og vurdering fik ansvaret for Bygnings og Boligregistret samt oprettelse og vedligeholdelse af Planregistret. I 1995 begyndte det igen at drille lidt med min sygdom, så jeg måtte igen en tur på Riget for at blive opereret. Efter godt 40 år i det offentlige tjeneste gik jeg på efterløn/pension den 1. 4. 1996.

Udviklingen indenfor kontorområdet har været enorm i disse år, såvel indenfor det teknologiske som indenfor det personalemæssige. Da jeg startede som elev i 1954 regnede man med at en administrativ medarbejder pr. 1000 indbyggere var passende, heri var kontorelever medregnet. Da jeg sluttede i Ringsted var der næsten en i administrationen for hver 100 indbyggere. I 1954 skulle der selvfølgelig ikke holdes møder om snart sagt alle ting, der blev arbejdet, der var dog tider på året hvor der ikke var meget at lave, en enkelt drivvert kunne der også være plads til. Der var ingen EDB, fotokopiering og telefax. I dag, hvor alle de tekniske installationer findes er der ikke plads til en drivvert indenfor det offentlige, alle har meget travlt med møder, vedligeholdelse af de mange EDB registre og selvfølgelig det vigtigste betjening af borgerne, der stiller større krav til personalet som for 40 år siden.

Nu har vi boet i Vigersted i snart 28 år, i disse år er der sket en stor udbygning af byen. Da vi flyttede ind var der 4 - 5 huse, af udstykningen på Ågerupvej, der var beboet. Udstykningen var snart bebygget og vi kendte alle på vejen. Der blev holdt vejfest, og vi kom hinanden ved. I dag kender vi kun 6- 7 familier på vejen, alle de øvrige huse er handlet, og vi kender ikke de nye købere. Der var købmand i byen, samt yderligere 5 købmandsforretninger i sognet, i dag er der ingen forretninger. Det er det der kaldes udvikling.

Vi har i alle årene deltaget aktivt i sognets foreningsliv, vi har haft 28 gode år her og vi vil gerne blive her. Desværre findes her ingen andelsboliger eller ejerlejligheder i Vigersted, så vi må nok forlade byen, når vi ikke har kræfter til at passe hus og have.

Trods megen sygdom har jeg haft et godt liv, da jeg var ung havde jeg ikke drømt om at få kone og børn. Jeg fik begge dele og har nu 5 dejlige børnebørn.

Sygdommen har også gjort at jeg hver dag har skønnet på hvor dejligt livet er. I mit hjem lærte vi børn at bede aftenbøn, når vi kom i seng, det er der ikke mange steder de gør i dag. Denne lærdom, må jeg indrømme, har været en meget stor støtte for mig, jeg har følt der var hjælp at hente, når det rigtig brændte på. Som ung tilbragte jeg såvel jul som nytår og fødselsdage på sygehuset. Det var ikke lige morsomt, især var det svært når kammeraterne skulle til bal, og jeg måtte blive hjemme på grund af mavesmerter.

Denne beretning blev ikke så meget om Vigersted, som jeg umiddelbart havde tænkt mig, men begrundelsen hvorfor familien blev Vigerstedborgere er her dog.

Hans Ditlev Olsen

Erna Østergaard

Erna Østergaard Rusgaards Bakke 56

Jeg er født den 23-2-1931 i Elmelunde Sogn paa Møn

Mine forældre havde en Landejendom som var min Mors hjem og havde været i den slægt i mange generationer. Vi var fem børn 4 piger og een bror og jeg var den yngste

Jeg kom i Østermark Skole i 1938 vi havde en Lærerinde der hed fru Markmann, hun underviste ogsaa i Haandarbejde da vi kom i de større Klasser

Det var jo i de strænge Vintre i fyrreerne, vi kørte med Kane og Slæde, jeg havde 3 km til Skole i 4 kl kom jeg til Hjertebjerg, en gammel Rytterskole.

De dage man ikke var i Skole hjalp man til herhjemme, om Sommeren med Roer og Høst.

Den første plad fik jeg i Stege Præstegaard hos Pastor Balslev det var et stort Hus, og man fik lært at fyre i Kakkelovn. Siden kom jeg til Ryslinge Højskole paa Fyn og fik forskellige pladser paa Sjælland.

I 1953 kom jeg til Stensbygaard ved Vordingborg, det var et godt sted at være, mang unge Mennesker og meget ungdomsarbejde i sognet

I den tid traf jeg min mand Peder Østergaard som havde været der nogle aar forinden, han var nu Forvalter paa Kjærup ved Ringsted.

Vi blev gift i 1955, og jeg fik Folkehusholning der var 4 mand paa Kost

Vi fik 4 drenge, Jens er den ældste han bor nu paa Nygaard Roskildevej Jystrup er gift med Bente som er fra Benløse de har 2 drenge og 1 pige

Carl Christian har boet i Jystrup han er nu i Ghana. sammen med Gitte sin kone og en dreng paa 2 aar Philip

Ole har Dyssegaard Ortved Lund Hans kone Eva er fra Sverige, de har tre børn saa er der Morten han er i København og bor sammen med sin Kæreste der hedder Louise, han gaar paa Københavns Maskinmesterskole. I 1970 købte vi Dyssegaarden af Marie Lund Nielsen, det var en gammel Slægtsgaard, men efter hendes mands død fem aar forinden, var ingen af børnene interesseret i at overtage den.

Ja nu, har vi boet i over 40 aar på Midtsjælland, de sidste tre aar i et Hus i Vigersted hvor vi kan køre hen til børn og venner.

Erna Østergaard

Peder Østergaard

Vigersted Januar 1998

Jeg er født 3/2 1923 Flauenskjold i østvendssyssel. Min Mor og Far var bondefolk i mine første lev aar saa blev Far Handelsmand med Grise - Kreature og blev ved til sin død 86 aar Mor døde førs var kun 74 aar. Vi var 6 Søgende.

Jeg kom ud at tjene 1/5 1934 passede Køer og hjalp til med alt paa en gaard paa 40 Tønland. Lønden var 50 kr for Sommeren og 10 kr for Vinteren 50 Øre ekstra om ugen for at malke 5 køer to gange om dagen (Det blev hurtigt til Penge)

Var der i 2½ aar gik i Skole 4 dage om ugen om Vinteren 2 dage om Sommeren, derefter havde jeg 2 Pladser på min hjemegn, den sidste et meget godt sted som jeg mindes meget tit endnu hos Malte og Anton Jensen. Anton besøgte mig flere gange her paa Sjælland.

1/11 1940 regste jeg til Sjælland, var landvæsenelev paa flere Herregaarde, det tiltalte mig godt, der var varme paa Værelserne og gode arbejdsforhold eget værelse og bad det var man jo ikke vandt til. allerede 1/11 1943 kom jeg til Ringsted egnen, som forkarl paa Kjærup var der til krigen var slut i 1945 kom da om Sommeren 18/7 45 ind som Soldat i Vordingborg laa der om Sommeren kom saa til Sønderjylland ved grænsen som vagt i et halvt aar blev hjemsend 1/5-46 var om Sommer paa en Gaard ved Gudbjer paa Sydfyn regsted 1/11 46 paa Sydsjællan Landbrugsko i ½ aar kom saa til Stensbygaard ved Vordingborg som ung Forvalter 1947 1/5 kom saa tilbage til Kjærup som Forvalter 1/11 1950, havde her de udgifte folk paa kost, de første fem aar med en Husjomfru.

Blev 29/10 1955 gift med Erna som er fra Hjertebreg paa Møen fra et Landbohjem som vi havde mege forbindelse med med da Mormo og Morfar levede

Morfar havde Heste lige til det sidste naar vi kom med drengene kom Hestene hurtig for Fjerdevogne det var noget drenge kunde lide og mines mange gange.

Vi har 4 drenge de kom meget tit til Morfar, mine Forældre hed Besteforælder saa kunde de bedre finde ud af og dem saa de ikke saa tit

de 2 Drenge er Landmænd.

den ælste bor med Bent og 3 Børn Roskildevej Jystrup Nygaard

Ole og Eva 3 Børn bor på Dyssegaard. Afløst os i 1995 og Morten læser i København og boer sammen Louise

Carl Chr og Githe og 1 Dreg bor i Gana i Vestafrika.

Den 3/2 65 købte vi Landbrug i Højby ved Lejre men forsatte paa Kjærup den 3/2 1970 købte vi Dyessegaard i Ortved flyttede der 1/11 1973 hvor vi boede til Ole og Eva kom og afløse os vore beste aar har vi nok haft paa Dyssegaard. Børnene voksede op der og at bo der hvor der var den skønne natur at leve i (alt var godt og degligt)

Nu kan vi komme og hjælpe til og snakke med Børnene.

Jeg kan ikke kan ikke lade være med at nævne at jeg gik 50 aar frem i tiden da jeg kom til Sjælland 1/11 1940 de unge jeg kom til at tjæne sammen med ville ikke rigtig tro at jeg Høsten inden hjemme i Vendsyssel havde Tærsket Høsten med Plejl paa en Gaard paa 70 TøLd

Og sist i tyverne hjemme i mit hjem blev der bagt Rugbrød i den Store ovn den blev fyldt med kvas og Tørv naar den var blevet rigtig varm jeg ved ikke hvor længe saa blev Gløder skrabet ud og ovnen tørret med en vaad sæk alt det lave Far og saa løb Mor og Pigen med Brøde som de havde lavet i dejtrugt hen til ovnen hvor far satte dem ind med en lang staae flad træstav først Rugbrøde, Sigtebrød, saa troer jeg der kom nogle Gringler og det kom ud i den rekkefølge, naar alt dette var ude kom der nogle plader med Kys hvide og gule er de ikke vi kalle Maras i dag.

Der blev altid slagtet lam eller et ungt faaer til Jul der skulde var lam til Julen Grønlang Kaal, som vi fik om morgenen fra Juleaften til Helligtrekonger. Naar alt det var slut saa Støbte Mor og Nabokonen Bentine lys af den Tælle (Talg) fra Faare der gik Mor og hun sammen om at støbe lys der blev mest naar de samlede masen til alle sidst blev der lavet Helligtrekonge lys et til nabone drenge og et til mig

Og saa Ænder Sigtedejen til hver af os. Nabo drengen boer i Hjørring nu er 76 aa vi besøger hinand en gang om aaret og ringer sammen hver 14 Dag.

Det var min beretning jeg syn lige det sidste om den Tid skulde med.

Peder Hassen Østergaard

Rusgaardbakke 56

Vigersted

Poul Vintersfjord

Jeg er født i 1926 i Horbelev på Nordøstfalster, vi vi er 3 drenge og 4 piger, jeg som den ældste. Min fader er fra Lolland hvor min farfar, oldefar og tipoldefar alle har været smedemestre i Kettinge - min farfar sprang fra og var med til at bygge privatbanen Stubbekøbing, Nykøbing, Nysted - han var smed på banens værksted og kørte også som fyrbøder på lokomotiverne. Han var der til han gik på pension. Min farmor var fra en gårdmandsfamilie i Bregninge på Lolland. De var 8 søskende i min fars familie.

Min moder er fra Horbelev og ud af en landarbejderfamilie, de var 11 børn hvoraf de 6 døde som børn, 1 døde som 25 årig - 4 overlevede og stiftede familie. Det hus vi boede i købte mine forældre af min oldemor i 1929 for 1000 kr. med 0 kr. i udbetaling. Mine forældre var landarbejdere hele deres liv - i 30'erne forsøgte de sig med hønseri, men med meget lidt held - de måtte holde op da pengene, foderet og kreditten slap op, arbejde var der ikke noget af, så i 1938 måtte de tage plads som fodermester på en gård - 125 Kr./Mdr. - det viste sig inden længe at manden på gården var i bestyrelsen for den foderstofforretning der havde lukket for kreditten, det blev lønnen ikke større af, den gæld forfulgte dem i mange år. I 1942 havde tiden bedret sig så meget at de flyttede tilbage til deres hus igen og arbejdede så i tørvene og roerne - i 1946 forsøgte de sig igen som halvvejs selvstændige, der blev købt hest og vogn + div. redskaber, nu skulle der skræbes smuld til formbrændsel, det kunne man blive rig af, bare ikke i 1946, det regnede faktisk hele sommeren, så her var ej heller penge at hente - ud med hest og vogn og tilbage til almindeligt lønarbejde. I 1947 var det nok gået bedre da skinnede solen fra skyfri himmel fra 1. maj til 1. oktober.

Jeg blev konfirmeret i 1941 og kom, som normalt dengang - ud at tjene på en gård - det var ellers mit ønske at blive elektriker og det er da nok også rigtigt at min far spurgte vores lokale indstallatør om læreplads, men mangel på materialer under krigen blev givet som forklaring på at det ikke kunne lade sig gøre, jeg tror nu nok at sandheden mere var at der ikke var penge nok til at holde knægten hjemme. Det blev så ved landbruget på Falster og Lolland jeg slog mine folder. I 1947 rejste jeg til Nordsjælland på en frugtplantage, vi var 16 unge mennesker + 4 gifte husmænd, men i plukkesæsonen blev mandskabet øget med op til 65 damer, så det var et sted med liv og glade dage. Vi høstede 250 000 kg. æbler + pærer, blommer, kirsebær, jordbær og hindbær - det var så tørt den sommer så selv kirsebærrene tørrede på træerne og det til trods for at vi vandede hele sommeren og tømte en hel tørvemose. Det var kun et sommerjob så til nov. 47 var vi 2 mand der tog til Sverige - også på en gård, men med 70 tdr. land skov til, vi havde også vores eget savværk - så ud over at passe kreaturerne gik vi i skoven hele vinteren, kun når det var "hemsk vejr" blev vi hjemme på savværket. Gårdmanden ville fremover have en fast husmand, så der blev bygget et nyt hus medens jeg var der, han tilbød mig pladsen og han tilbød mig også pigen på gården, men jeg mente at det nu nok var bedre at spørge hende først og hvad så hvis hun siger nej? - Så kan du vel "for jæklan" hente en i Danmark var svaret. Det gjorde jeg så, altså tog til Danmark, jeg skulle nemlig ind som soldat maj 48 i Vordingborg og under tjenesten der traf jeg min kone - ganske vist med lidt hjælp udefra - en stuekammerat sagde til mig en aften "Min kones søster kommer på ferie hos os i dag, kør med hjem og få en kop kaffe, så kan du kigge lidt på hende med det samme" - det gjorde jeg så - jeg husker ikke hvor meget jeg kiggede, men hun fik set det hun ville - hun hænger på endnu.

Efter rekruttiden i Vordingborg gik turen til brigaden i Tyskland, det blev ½ år i Oldenburg. I 1949 kom jeg til et gartneri i Sengeløse, det var også et sted med mange unge mennesker, så der var godt at være, men også det var sæsonarbejde - det blev en gård i Tåstrup (der hvor Værdipapircentralen og Ikea ligger i dag) der blev midt sidste bekendtskab med landbruget.

Min kone er født i Pedersborg ved Sorø, de var 4 søskende - 3 piger 1 dreng - 1 søster er død. Hendes forældre har altid ernæret sig som fodermester på større gårde i Sorø's omegn Hellestrup - Ødemark - Kammergave - de sidste 6 år i Torpet. Ernas mor er fra en gårdmandsfamilie i Vestjylland - Hygum sogn ved Limfjorden. Hendes far er født i Flinterup, men ellers er familien her fra egnen idet hen- aner har været knyttet til Skjoldenæsholm som fæstebønder og fæstehusmænd i mere end 150 hundrede år. Erna har tilbragt sin ungdom som barnepige på Kammergave, Kokkepige på Kærehave - Kokkeepige på Blyskovgård i Bringstrup, det sidste ½ år på Stenagergård ved Tåstrup.

Vi blev gift i foråret 1950 og startede på et værelse i Sengeløse, lejlighed var ikke til at opdrive nogen steder sidst på sommeren fandt vi et sommerhus ved Hundige Strand (Lystbådehavnen ligger i dag ud for det der var vores have) Vi boede der til foråret 51 så flyttede vi til fabriken hvor jeg havde arbejde, det var en trævarefabrik som jeg var med til at indrette - fabriken hvor jeg startede, brændte så vi måtte ud at finde noget andet, det blev et gartneri hvor der før havde været hønseri og før det igen var der teglværk. Det var i et forhenværende hønsehus jeg indrettede en lejlighed som vi boede i igennem 6 år. I 1953 købte vi en byggegrund i Thorslunde, et par km. nærmere Tåstrup. Vi boede ved Kappelvgårde, lidt syd for åen i Roskilde amt Thorslunde ligger lidt nord for åen i Københavns Amt og dette var årsagen til at vi aldrig fik byggetilladelse og da vores nabo der var tømmermester havde overbebygget grunden og fik besked på at rive det halve værksted ned, ja så købte han vores grund og lagde den sammen med sin egen, så var det hele lovligt det var 1956 og vi købte en 17 år gammel motorcykel for pengene - 5200 kr. kontant betalt - dem alle sammen på én gang og året efter købte vi så huset her i Snekkerup for 17 500 kr. med 3000 i udbetaling, det er ligesom der ikke er noget rigtigt forhold mellem de to priser. Jeg vidste ikke meget om hushandel, men havde hørt at det som et hus stod til i ejendomsskyld var normalt det man gav i udbetaling. Christen Christensen som vi købte af fortalte mig at var der noget jeg ikke kunne finde ud af - love og regler bl. a. selvangivelsen, så skulle jeg bare spørge sognerådsformanden som hed Charles Mortensen og det gjorde jeg, det første han sagde var "Det gamle hus står alt for højt i ejendomsskyld og så blev det sat ned fra 3000 til 2500 - jeg har en mistanke om at Christen Christensen havde fået det sat lidt op for at pynte lidt på det. Jeg har, siden vi flyttede hertil, haft mit arbejde på DAK i Roskilde, først som aflæsser på rampen, så arbejdsstudiemand i 4 år - planlægger i 9 år og de sidste 15 år som portner d.v.s. det var faktisk det eneste jeg ikke var, jeg modtog nye medarbejdere, skrev dem ind, gav dem arbejdstøj, skrev dem ud igen når de rejste men ellers var det mest med at køre til posthus - bank - told hente gæster i lufthavnen, chauffør for vores direktør, jeg kom også på alle østlandenes ambassader og meget andet.

Det er først efter at jeg er gået på efterløn og pension at jeg er begyndt at finde rundt i Vigersted og Ringsted, vi har jo aldrig haft anden forbindelse med sogn og kommune end hvad vores børn har givet os gennem skolen og kirken - et enkelt torskogilde er det også blevet til - ellers var det mest Roskilde vi færdedes i.

Erna har aldrig været på arbejdsmarkedet, vi har 6 børn med 20 år mellem den første og den sidste, så det 30 år hun har været bundet og så er det ligesom tiden er gået. Nu er vi jo så heldige at høre til den generation hvor en familie kunne leve af en løn, at der så aldrig har været plads til de helt store armsving er en anden sag. Vores datter Inge Merete er økonoma i Helsingør - er gift med Jens og 2 sønner på 20 og 17 år - Hans Åge var pladesmed, men var kranfører hos R&S i mange år - Hans Åge blev syg kort efter han blev gift med Lone i 1978 og vi mistede ham i det tidlige forår 98 - de har en datter. Jørgen Erik arbejder indenfor jord og beton - er gift med Merete - de har en datter på 14 år. Niels Verner er maler og gift med Berit - de har 2 piger på 4 og 2 år + 1 søn på ½ år. Jens Eigil er gift med Anna de har 2 drenge på 12 og 7 år - Eigil er også maler og som rosinen i pølseenden er der Svend Ulrik - mekaniker og er i skrivende stund uden påhæng. Således ordene.

Venlig hilsen

Erna og Poul Vintersfjord

Snekkerup November 1998

Til voksenklubben.

Jeg Oda Larsen, født Sørensen er født på et lille Landsted i Gevninge Overdrev som ligger lige bag ved Hertadalen og Ledreborg i 1930. Vi hørte til Kisserup så der skulle jeg og mine søstre gå i skole. Det var mine forældre ikke meget for da det var noget med en lang vej gennem skovene, så vi fik lov til at gå i skole i Gevninge, det blev vejen ikke meget kortere af, men der var dog ingen skove. Da jeg var 10 år flyttede vi til Osager der ligger imellem Osted og Serløse, så da kom jeg til at gå i skole på Osted Centralskole de sidste skoleår. Jeg blev konfirmeret i 1944 og kom ud og tjene med det samme, det blev først hos Anker Frandsen, siden hos Gyldenkærne, dernæst på Høbjerggården hvor jeg lærte Jørgen at kende. Så kom jeg hos Købmand Jans i Benløse, derefter hos Fotograf Ellen Lynge i Roskilde og til sidst hos Dr Bentzen i Ortved. 1951 blev Jørgen og jeg gift og i 1954 blev Freddi født og samtidig overtog vi Hønseriet og Rugeriet som vi købte af Anna og Holger Nielsen. Da vi blev gift havde vi ingen steder at bo, så vi kom til at bo i en lejlighed ovenpå hos Alma og Bernhard indtil vi fik bygget hus selv. I 1959 blev Henning født og i 1971 blev Jan født. Freddi bor i Osted, Henning bor her i Ortved på Roskildevej og Jan bor herhjemme. Jørgen døde i foråret 98 han var søn af Elly og Sofus Larsen. Mine forældre hed Sofie og Karl Sørensen. Jeg havde en Morbror Jens Peder Jensen og hans kone Matilde, de boede i det lille hus der ligger oppe til venstre når man kører indtil Housgård. Jeg havde også en Morbror Johan Jensen og Marie som boede i det lille hus der ligger overfor Købmand Vissing
Jeg har fire Børnebørn og jeg har stadig mine tre Søstre, den ene er 83 år og en på 80 år og en på 78 år.

Oda Larsen Roskildevej
